

Sprawozdanie
z działalności FWPN
za rok

2019

PL

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Spis treści

- 2 Wstęp
- 5 O Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej
- 8 Ogrody Polsko-Niemieckie w Parku Skaryszewskim w Warszawie
- 14 **Media, opinia publiczna**
- 16 XII Polsko-Niemieckie Dni Mediów i XXII Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska
- 28 Stypendia dziennikarskie FWPN
- 29 Młoda Redakcja stron internetowych FWPN
- 30 Inside Ukraine 2019
- 32 **Edukacja**
- 34 Stypendia GFPS
- 37 PolenMobil 2019
- 40 Projekt „Polacy z wyboru” w 2019 roku
- 41 Wystawa o W. Bartoszewskim w Niemczech w 2019 roku
- 46 Wystawa „Polska OdNowa” w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku
- 49 Pokazy filmu „Żegnaj DDR. Przez Warszawę ku wolności” z okazji 30. rocznicy ucieczki obywateli NRD przez Warszawę do Niemiec Zachodnich
- 52 Prezentacja trzeciego tomu polsko-niemieckiego podręcznika do historii
- 54 **Nauka**
- 56 Wydanie 50. tomu Poznańskiej Biblioteki Niemieckiej
- 59 Konferencja „Sto lat traktatu pokojowego w Wersalu. Nowy porządek w dziejach Europy”
- 61 Konferencja „Polityka okupacyjna narodowosocjalistycznych Niemiec: Pomorze jesienią 1939 r. i zbrodnia pomorska”

- 64 **Kultura**
- 66 Stypendium im. Albrechta Lemppa
- 68 „Do zobaczenia po rewolucji!” Wystawa na 100-lecie Bauhausu
- 70 Wykonanie koncertowe „Halki” Stanisława Moniuszki w Filharmonii Berlińskiej
- 72 Zamek Hohenzollernów w Berlinie – Pałac Saski w Warszawie. Odbudowy w centrach europejskich stolic – wymiana doświadczeń
- 76 **Spółczeństwo, gospodarka, środowisko**
- 78 Barometr Polska-Niemcy 2019
- 80 „Koło Dyskusyjne Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN
- 82 Program „1939–1989–2019: historia do przemyślenia”
- 83 Spotkania dyskusyjne FWPN wokół książek
- 85 Polsko-Niemiecki Dialog o Europie: Debaty w ramach cyklu Forum Dialog+ im. Andrzeja Godlewskiego
- 88 Sprawozdanie finansowe z działalności FWPN za 2019 rok
- 100 Rada FWPN, Zarząd FWPN
- 105 Zespół FWPN
- 106 Centrum Zielna

Wstęp

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej od lat realizuje swoją misję: wspiera wzajemne porozumienie między Polską a Niemcami oraz działa na rzecz dobrego klimatu w sąsiedzkich relacjach. Czyni to przez udzielanie dotacji na projekty zewnętrzne oraz w formie projektów własnych lub przeprowadzanych wspólnie ze swoimi partnerami.

W 2019 roku przypadały ważne rocznice związane z historią Polski, Niemiec i Europy. Międzynarodową konferencją „Sto lat traktatu pokojowego w Wersalu. Nowy porządek w dziejach Europy” współorganizowaną przez FWPN w lipcu w Poznaniu upamiętniliśmy to wydarzenie sankcjonujące powstanie niepodległego państwa polskiego. Rok 2019 wiązał się również z rocznicami tak pozytywnych wydarzeń jak choćby upadek muru berlińskiego, a wcześniej pomoc udzielona przez Polaków uciekinierom z NRD, którzy przedostawali się w lecie 1989 roku do ambasady zachodnioniemieckiej w Warszawie i później, na mocy uzgodnień między władzami RFN i NRD, mogli wyjechać na Zachód. W 2009 roku FWPN wyprodukowała film dokumentalny o tych wydarzeniach pt. „Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku wolności”, który w ich 30-lecie został przypomniany w Ambasadzie Niemiec i na warszawskiej Saskiej Kępie, której mieszkańcy okazali wtedy pomoc obywatelom NRD. Ta pomoc nie byłaby jednak możliwa, gdyby wcześniej nie doszło w Polsce do obrad Okrągłego Stołu między przedstawicielami demokratycznej opozycji i komunistycznego rządu i do czerwcowych wyborów parlamentarnych,

w których moralne zwycięstwo odniosła solidarność opozycja. Demokratyczne przemiany umożliwiły powołanie we wrześniu 1989 roku rządu z pierwszym po wojnie niekomunistycznym premierem Tadeuszem Mazowieckim i jedną z pierwszych decyzji tego rządu było pragmatyczne podejście do obywateli NRD nielegalnie przekraczających polską granicę i otoczenie ich opieką. Tło historyczne powstania rządu Tadeusza Mazowieckiego i wyzwania, przed jakimi stanął przed 30 laty, przedstawiła wystawa „Polska OdNowa” podarowana w 2017 roku przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów naszej Fundacji i zaprezentowana we wrześniu 2019 roku w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku. Na wystawie podkreślono przełom w polityce zagranicznej tego rządu, zwłaszcza w stosunkach polsko-niemieckich, czego znaczącym symbolem stała się pamiętna msza w listopadzie 1989 roku w Krzyżowej na Dolnym Śląsku z udziałem kanclerza federalnego Helmuta Kohla i premiera Tadeusza Mazowieckiego z ich słynnym gestem chrześcijańskiego pojednania. Jednocześnie podczas wizyty kanclerza federalnego w Polsce historia nabrała przyspieszenia – 9 listopada runął mur berliński i niebawem doszło do zjednoczenia Niemiec oraz upadku reżimów komunistycznych w Europie Środkowej. Z kolei z najnowszą historią Polski i stosunków polsko-niemieckich od dwóch lat zapoznaje się niemiecka publiczność dzięki wystawie „Władysław Bartoszewski 1922–2015. Więcej niż przyzwoitość”. FWPN przygotowała jej niemiecką wersję. W 2019 roku wystawa odwiedziła siedem miast w Niemczech.

80. rocznicę wybuchu II wojny światowej prezydenci Polski, Andrzej Duda, i Niemiec Frank-Walter Steinmeier uczcili wspólnie 1 września 2019 roku, biorąc udział w uroczystości w Wieluniu, upamiętniającej pierwsze cywilne ofiary II wojny światowej. Na to bezbronne miasto, w którym nie było obiektów wojskowych, o godz. 4.40 spadły pierwsze

bomby niemieckie. Prezydent Niemiec podkreślił, że chyli czoła przed polskimi ofiarami niemieckiego ataku na Wieluń, i poprosił o wybaczenie. Przypomniawszy, że Niemcy są wdzięczni Polsce za to, że mimo doznanych podczas wojny krzywd z ich strony wyraziła gotowość do pojednania i przebaczenia. Natomiast prezydent Andrzej Duda, dziękując niemieckiemu prezydentowi za obecność w Wieluniu, docenił jego postawę, że stanął w prawdzie, bardzo trudnej dla Niemców i dla Niemiec, ale ponieważ Niemcy nigdy tej prawdzie nie zaprzeczały, to ma ona z jednej strony moc niesienia przebaczenia, a z drugiej – łączenia i budowania przyjaźni. Polski prezydent wyraził przekonanie, że 80. rocznica wybuchu wojny przejdzie do historii jako ważne wydarzenie w rozwoju przyjaźni polsko-niemieckiej. FWPN również włączyła się w obchody 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Polsko-niemiecka konferencja we wrześniu w Wejherowie z naszym udziałem posłużyła przypomnieniu nieco zapomnianego epizodu z jesieni 1939 roku, gdy po podboju Polski, na terenie polskiego Pomorza wcielonego do Rzeszy, nazistowskie Niemcy dokonały bezprecedensowych zbrodni na masową skalę na polskiej, w tym też kaszubskiej ludności cywilnej, które symbolizują takie miejsca kaźni, jak Piaśnica pod Wejherowem czy Las Szpęgawski koło Starogardu Gdańskiego.

Dużą wagę FWPN przykładła do rozwoju współpracy organizacji społeczeństwa obywatelskiego z obu krajów. One były adresatem programu finansowanego ze środków niemieckiego MSZ „1939–1989–2019: historia do (prze)myślenia”, który był impulsem do podejmowania wspólnych inicjatyw oraz dobrosąsiedzkiego dialogu o przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Wiele projektów z zakresu edukacji historycznej, obywatelskiej i kulturalnej wspartych w ramach tego okolicznościowego programu miało również na celu uwraź-

liwienie przedstawicieli młodego pokolenia na trudną wspólną historię XX wieku.

Charakter obywatelski ma również projekt Ogrody Polsko-Niemieckie. Taką nazwę ma prowadzona przez FWPN wspólnie z Ambasadą Niemiec i miastem Warszawa rewitalizacja północnej części parku Skaryszewskiego im. Ignacego Jana Paderewskiego. W 2019 roku przeprowadzono drugi jej etap. Komponent obywatelski polega na tym, że finansowanie w całości pochodzi z darowizn i sponsoringu. W tym miejscu należą się podziękowania 29 firmom i ponad 110 partnerom prywatnym nie tylko za finansowe wsparcie Ogrodów, ale także za konkretną pracę na rzecz ich uporządkowania świadczoną w formie wolontariatu. Inicjatywa Ogrody Polsko-Niemieckie zrodziła się w 2016 roku, w którym obchodzono 25. rocznicę podpisania polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Oprócz Niemiecko-Francuskiego Ogrodu w Saarbrücken (1960) oraz Niemiecko-Amerykańskiego Ogrodu Przyjaźni w Waszyngtonie (1983) Ogrody Polsko-Niemieckie w Warszawie są trzecim na świecie projektem ogrodu przyjaźni realizowanym z udziałem Niemiec.

Od lat nasza Fundacja przykładła wagę do nieobciążonego stereotypami informowania o kraju sąsiada. W tym celu realizuje liczne projekty adresowane do mediów. W 2019 roku zostały zorganizowane po raz 12., tym razem we Wrocławiu, Polsko-Niemieckie Dni Mediów, których głównym tematem była odpowiedź na pytanie: „Czy Europa się rozpada?”. Zaproszeni goście – dziennikarze i politycy – rozmawiali o konstelacji politycznej po wyborach majowych do Parlamentu Europejskiego i o skutkach osłabienia Unii Europejskiej przez takie procesy, jak opuszczenie UE przez Wielką Brytanię, kryzys migracyjny, napięte relacje transatlantyckie, których przejawem są konflikty związane z polityką handlową, i spory

dotyczące przyszłości NATO, a także konsekwencje wyjścia Stanów Zjednoczonych i Rosji z traktatu rozbrojeniowego INF. Po raz pierwszy w Polsko-Niemieckich Dniach Mediów wzięli udział uczestnicy z Francji i Włoch, aby uzupełnić spektrum opinii o wyborach i przyszłości Unii Europejskiej.

Rzetelne informowanie o kraju sąsiada jest ważne nie tylko w stosunkach polsko-niemieckich, ale także wobec wschodnich sąsiadów Unii Europejskiej. FWPN docenia znaczenie inicjatyw związanych z Partnerstwem Wschodnim. W grudniu 2019 roku po raz drugi Fundacja wraz z niemiecką organizacją Network for Reporting on Eastern Europe (n-ost) zorganizowała dziennikarzom z Polski i Niemiec podróż studyjną do Kijowa w ramach projektu „Inside Ukraine”. Pięcioro polskich i pięcioro niemieckich dziennikarzy mogło krytycznie spojrzeć na przemiany na Ukrainie po wiosennych wyborach prezydenckich – spotkać się i porozmawiać z najważniejszymi ukraińskimi politykami, ekspertami, dziennikarzami, artystami oraz działaczami organizacji pozarządowych i ruchów obywatelskich.

Jednym z celów FWPN jest wypełnianie istniejących jeszcze luk i deficytów we wzajemnej współpracy. Od lat zwraca się uwagę na problemy z nauką języka polskiego w Niemczech. Aby temu zaradzić, Fundacja wspólnie z Niemieckim Instytutem Polskim w Darmstadt prowadzi projekt PolenMobil, który w atrakcyjny dla młodzieży sposób popularyzuje naukę języka polskiego wśród uczniów niemieckich szkół, docierając również w 2019 roku do najdalszych zakątków Niemiec.

W 2019 roku Rada FWPN przeszła zmiany organizacyjne. W styczniu rząd polski dokooptował do niej Marka Sorgowickiego, a w maju decyzją rządu federalnego członkami Rady ze strony niemieckiej zostali Cornelia Pieper, Barbara Richstein i Manuel Sarrazin.

W naszym rocznym sprawozdaniu publikowanym w formie elektronicznej prezentujemy Państwu wybrane projekty własne i kooperacyjne realizowane wspólnie z naszymi partnerami. Interaktywne PDF sprawozdania pozwala na odwiedzanie stron internetowych partnerów lub konkretnych projektów. Pełna lista dofinansowanych w 2019 roku przez Fundację projektów zewnętrznych w podziale na priorytety, w tym także lista dofinansowanych przez FWPN publikacji, które ukazały się w 2019 roku, została zamieszczona oddzielnie na naszej stronie internetowej <https://fwpn.org.pl/publikacje/sprawozdania/>.

Kiedy sprawozdanie dotrze do czytelników zarówno w Polsce, jak i w Niemczech, będą zapewne jeszcze obowiązywały obostrzenia i ograniczenia związane z walką z pandemią COVID-19. Zarząd FWPN w tej wyjątkowej sytuacji wyszedł naprzeciw wnioskodawcom, zwłaszcza w przypadku projektów, które otrzymały dotacje pod koniec 2019 roku, a miały być realizowane w pierwszym półroczu 2020 roku. Można zatem zmieniać termin realizacji takich projektów, z ich przełożeniem na rok 2021 włącznie, bądź w przypadku spotkań i konferencji przeprowadzać je w formie wirtualnej i cyfrowej z zastosowaniem mediów społecznościowych i internetu.

Ufając, że pokonanie kryzysu pandemii znajdzie swój pozytywny finał, zapraszamy Państwa do lektury sprawozdania z naszej działalności w 2019 roku

Cornelius Ochmann
dyrektor, członek Zarządu FWPN

dr Krzysztof Rak
dyrektor, członek Zarządu FWPN

Warszawa, czerwiec 2020 roku

○ Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (FWPN)

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wspiera dobre relacje między Polakami i Niemcami. Od 1991 roku dofinansowała ponad 15 tys. wspólnych projektów i współtworzyła tym samym fundamenty porozumienia polsko-niemieckiego.

Misja i cele FWPN

Głównym zadaniem Fundacji jest wspieranie wartościowych polsko-niemieckich inicjatyw. FWPN wspomaga w szczególności: partnerstwa między instytucjami, projekty o charakterze edukacyjnym poszerzające wiedzę o Polsce i Niemczech oraz promujące języki polski i niemiecki, współpracę naukową, a także projekty kulturalne. Fundacja jest również inicjatorem i realizatorem projektów, m.in.: podróży studyjnych, programów stypendialnych, publikacji, debat. Zarówno przez dotacje, jak i projekty przez nią inicjowane FWPN pragnie inspirująco oddziaływać na relacje polsko-niemieckie.

Projekty, w które angażuje się Fundacja:

- 1) podnoszą jakość tych relacji,
- 2) wypełniają istniejące deficyty,
- 3) zapewniają symetrię stosunków polsko-niemieckich,
- 4) otwierają Polaków i Niemców na wyzwania europejskie w kontekście naszych wspólnych doświadczeń.

Wnioski o dofinansowanie przyjmujemy online przez stronę internetową <https://fwpn.org.pl/wnioski/co-wspieramy->

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Adresy FWPN

Główna siedziba FWPN
mieści się w Warszawie

FWPN

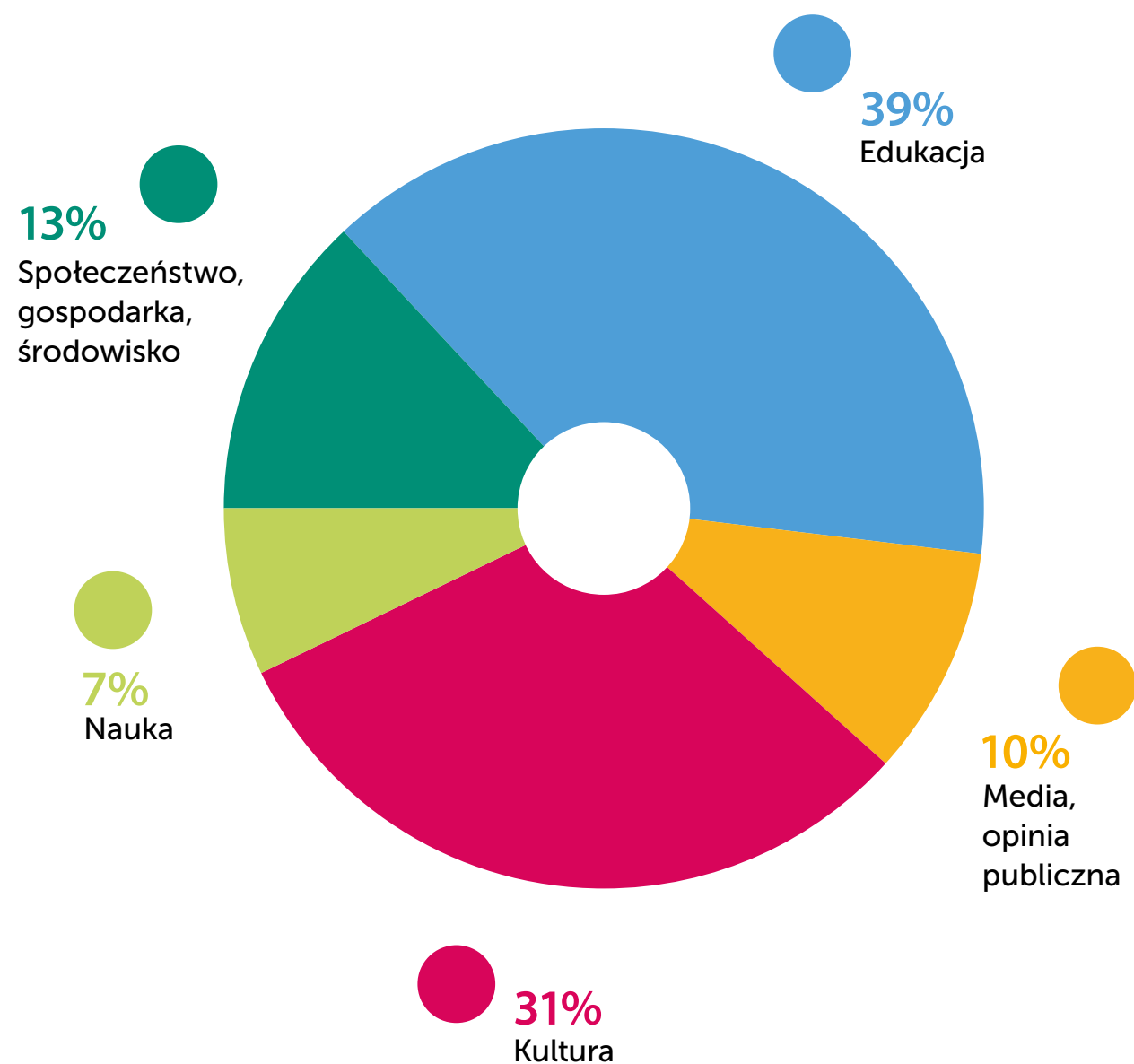
ul. Zielna 37
00-108 Warszawa
Tel.: +48 22 338 62 00
Faks: +48 22 338 62 01
e-mail: fwpn@fwpn.org.pl

Biuro w Berlinie:

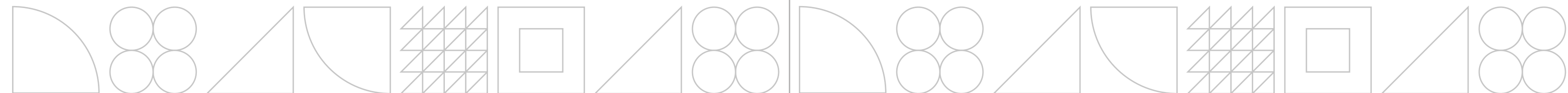
SdpZ Büro Berlin
Schillerstraße 59
10627 Berlin
Tel.: +49 30 32 666 536
Faks: +49 30 32 666 537
e-mail: sdpz@sdpz.org

fwpn.org.pl
sdpz.org

Przyznane dotacje FWPN w 2019 roku
w podziale na obszary tematyczne:

Priorytety	Liczba dotacji	Suma dotacji w zł
1. Edukacja	84	2 887 754
2. Media, opinia publiczna	16	728 862
3. Kultura	86	2 324 845
4. Nauka	20	524 060
5. Społeczeństwo, gospodarka, środowisko	31	967 302
Razem	237	7 432 823
w tym projekty własne	14	1 115 150

Ogrody Polsko-Niemieckie w parku Skaryszewskim w Warszawie

Ambasada Niemiec w Warszawie i miasto stołeczne Warszawa rewitalizują wspólnie z polskimi i niemieckimi partnerami obszar zieleni w parku Skaryszewskim im. Ignacego Jana Paderewskiego. Między północnym brzegiem Jeziorka Kamionkowskiego a al. Emila Wedla na Pradze-Południe zostały założone Ogrody Polsko-Niemieckie. Dzięki przestrzennemu połączeniu kultur ogrodowych Polski i Niemiec powstał w tym miejscu symbol przyjaźni polsko-niemieckiej, który stał się trwałym elementem warszawskiego krajobrazu parkowego. Inicjatywa zrodziła się w 2016 roku, w którym obchodzono 25. rocznicę podpisania polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Oprócz Niemiecko-Francuskiego Ogrodu w Saarbrücken (1960) oraz Niemiecko-Amerykańskiego Ogrodu Przyjaźni w Waszyngtonie (1983) Ogrody Polsko-Niemieckie w Warszawie są trzecim na świecie projektem ogrodu przyjaźni realizowanym z udziałem Niemiec łączącym narody. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej kieruje przedsięwzięciem i pozyskane od partnerów środki inwestuje w projekt rewitalizacji.

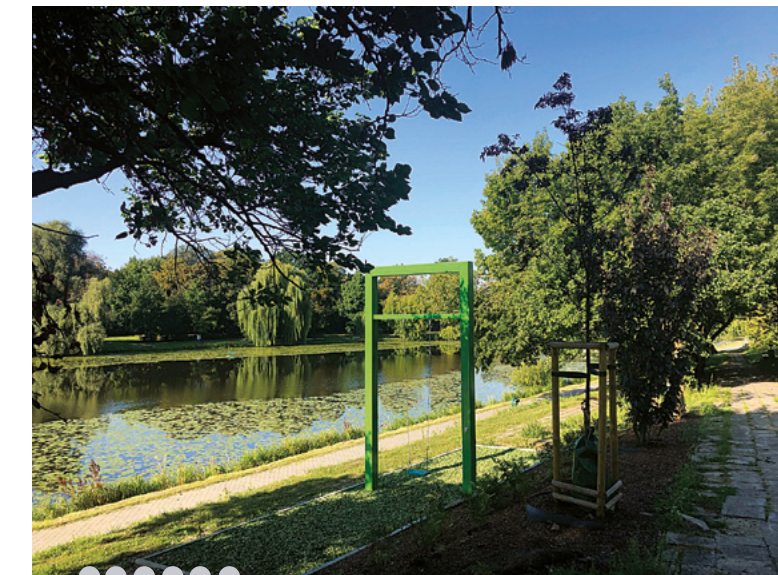
Wejście do Ogródów od ul. Międzynarodowej z kolumną informacyjną. Fot. Adam Burakowski

Tablica sponsorów na kolumnie informacyjnej przy wejściu do Ogródów Polsko-Niemieckich. Fot. Adam Burakowski

Ogród Barw. Fot. Tomasz Ciesielski

Ogród do Nieba. Fot. Magdalena Przedmojska

Rewitalizacja w 2019 roku

W 2019 roku ukończono drugie wejście do Ogródów Polsko-Niemieckich od ul. Międzynarodowej z obszernym placem wejściowym, długą, betonową ławą, kolumną informacyjną oraz nową małą architekturą. Wykonano także Ogród Barw, gdzie zainstalowano pompę ręczną i uzupełniono rabatę, oraz Ogród do Nieba, w którym

Wolontariat, 13.04.2019 r. Fot. Adam Burakowski

Wolontariat, 19.10.2019 r. Fot. Adam Burakowski

zainstalowano najwyższą huśtawkę w Polsce, posadzono drzewa, uzupełniono nasadzenia na skarpie, jak również rabatę przy wejściu od al. Zielenieckiej.

We wszystkich zrewitalizowanych miejscach organizatorzy zauważyli większe zainteresowanie zielenią ze strony mieszkańców i odwiedzających. W Ogrodzie Barw stale przebywają pracownicy okolicznych firm, którzy spotykają się tu zawodowo, a przy dobrej pogodzie jedzą nawet posiłki. Z Ogródu do Nieba zaś korzystają najmłodszy użytkownicy parku.

W 2019 roku w ramach rewitalizacji nasadzono kilkanaście drzew, kilkadziesiąt krzewów i kilka tysięcy bylin.

Ogrody kwitną dzięki sponsorom!

Wśród partnerów Ogródów Polsko-Niemieckich w 2019 roku znalazło się 29 firm, głównie z niemieckim i polskim kapitałem. Ponad 110 partnerów prywatnych wspiera Ogrody mniejszymi kwotami. Inicjatywa „Ogrody Polsko-Niemieckie” potrzebuje wsparcia, by móc zrealizować swoje

przedsięwzięcia. Jako partnerzy projektu osoby prywatne lub firmy mogą stać się integralną częścią inicjatywy i współtworzyć z nami Ogrody Polsko-Niemieckie. Zapraszamy do kontaktu, miło nam będzie porozmawiać na temat najbardziej odpowiedniej dla państwa formy wsparcia.

Oferta dla firm:

<http://ogrody-polsko-niemieckie.pl/oferta-firmowa.html>

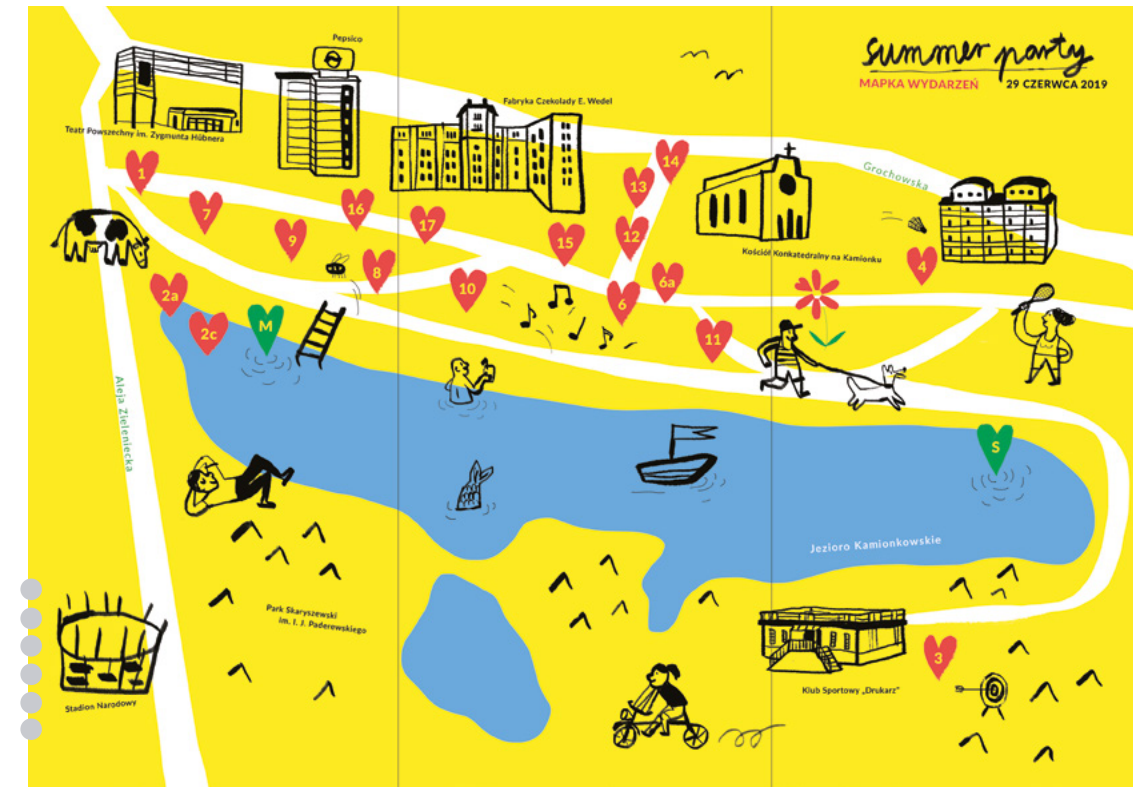
Oferta dla osób prywatnych:

<http://ogrody-polsko-niemieckie.pl/oferta-indywidualna.html>

Program edukacyjny

W 2019 roku Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wraz z partnerami zrealizowała wyjątkowo obszerny program edukacyjny w Ogrodach Polsko-Niemieckich. W 2019 roku odbyły się dwa wolontariaty dla wszystkich zainteresowanych. W sobotę 13 kwietnia w godz. 14–16 odbył się wolontariat w Ogrodach Polsko-Niemieckich. Po jesiennym sukcesie i wzejściu kilkuset krokusów wolontariusze z naszych firm partnerskich, m.in.

Mapa wydarzeń podczas summer party w Ogrodach. Grafika: Dominika Czerniak-Chojnacka

Bayer, Mercedes-Benz, Siemens, GfK Polonia, PwC czy Rotary, pomagali wiosną w pracach porządkowych.

Program wolontariatu obejmował między innymi wspólne prace przy sadzeniu bylin i sianiu trawy wzdłuż muru Lotte Wedel oraz warsztat na temat segregacji śmieci według nowych warszawskich wytycznych i zero waste: „Jak segregować, żeby nie generować?”. Przewodniczką była Nadin Aleynik, specjalistka w zakresie zero waste, less waste i foodsharing, która przeprowadzała już liczne warsztaty dotyczące świadomej konsumpcji. W sobotę 19 października 2019 roku ponad 60 osób wzięło udział w 8. wolontariacie w Ogrodach. Posadzono między innymi śnieżyczki przebiśniegów *Galanthus nivalis*, cebulicę syberyjską *Scilla sibirica*, krokus wiosenny *Grand Maitre* i szafran Tommasiniego *Ruby Giant*, a także posprzątano Ogrody przed zimą.

Summer party

29 czerwca 2019 roku w Ogrodach Polsko-Niemieckich odbyło się pierwsze współorganizowane przez FWPN, Ambasadę Niemiec i partnerów summer party. Blisko 600 osób odwiedziło przez pięć godzin rewitalizowaną przestrzeń. Zaproponowaliśmy wiele aktywności sportowych i rekreacyjnych: wioślarstwo pod okiem Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego, badminton, strzelanie z łuku w klubie Drukarz, grę w boules. Nie zabrakło licznych atrakcji dla dzieci. Malowanie buziek i puszczanie baniek było możliwe w strefie radości Wedla, w jednym z Ogródów umieszczono sztuczną krowę do dojenia. Miasto stołeczne Warszawa zaoferowało następujące warsztaty dla dzieci: „Fastryga – redukcja odpadów tekstylnych” oraz „Rekreacje – twórczy recykling odpadów opakowaniowych”. Nasz program edukacyjny wspierał pszczelarz Wiktor Jędrzejewski. Po Ogrodach oprowadzali inicjato-

Wioślarstwo z WTW.
Fot. Adam Burakowski

Otwarcie najwyższej huśtawki w Polsce.
Fot. Adam Burakowski

rzy projektu Fried Nielsen (po niemiecku) i Izabela Małachowska-Coqui (po polsku). Dla wygody zwiedzających ustawiliśmy tabliczki z nazwami niektórych naszych drzew i krzewów. Wydarzeniu towarzyszyły koncerty muzyki klasycznej z udziałem muzyczek z Filharmonii Warszawskiej oraz Bum Bum OKReSTAR. Odwiedzający Ogrody mogli skorzystać ze strefy gastronomicznej – food truck. Obecni byli przedstawiciele firmy Bavaria oraz Pijalnie Czekolady Wedel. Dzięki pani Małgorzacie Bojańczyk z rodziną nie zabrakło także przepysznych jabłek z polskich sadów. Podczas summer party odbyło się uroczyste otwarcie najwyższej huśtawki w Polsce sponzorowanej przez polskie i niemieckie kluby Rotary.

Partnerzy Ogrodów podczas zakupu obrazów na aukcji, 25.07.2019 r.
Fot. Adam Burakowski

25 lipca 2019 roku w siedzibie FWPN odbył się finał wystawy prac Realistów z północnych Niemiec (Norddeutsche Realisten). Była to okazja do zakupu dzieł artystów po preferencyjnych cenach, a przy okazji – wsparcia Ogrodów. 6 października 2019 roku reprezentanci Ogrodów Polsko-Niemieckich biegli podczas imprezy Biegnij Warszavo na dystansie 10 km. Tego dnia Ogrody miały też możliwość zaprezentowania się przed stadionem Legii na stoisku informacyjnym. Było sporo osób z całej Polski, biegacze pytali o projekt, przypinali piny, przyklejali logo Ogrodów. Staliśmy w idealnym zielonym miejscu – pomiędzy głównym wejściem a sceną.

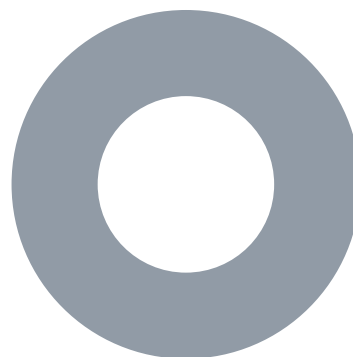
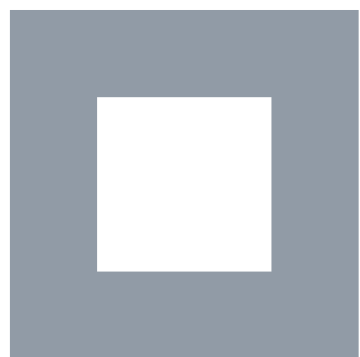
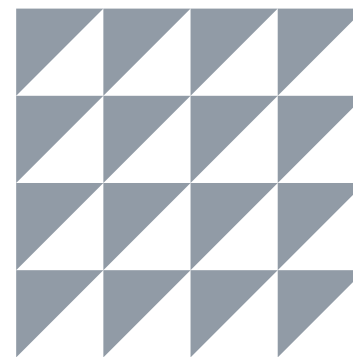
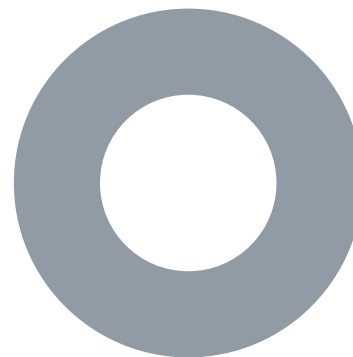
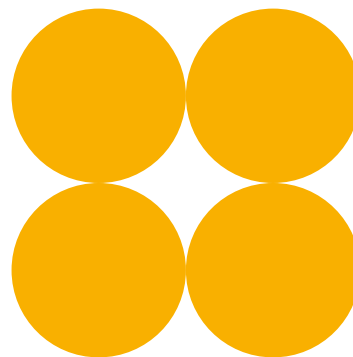
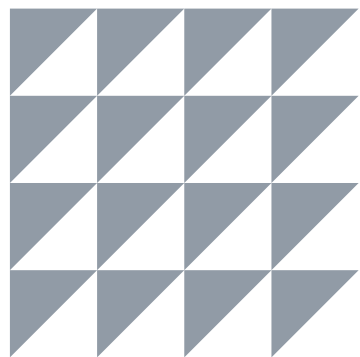
Więcej informacji:
<http://ogrody-polsko-niemieckie.pl/>, <https://www.facebook.com/OgrodyGaerten/>

Koordinacja:
Magdalena Przedmojska ○

Reprezentanci Ogrodów przed biegiem podczas imprezy Biegnij Warszavo, 6.10.2019 r.
Fot. Markus Baltzer

Media,
opinia
publiczna

16

XII Polsko-Niemieckie Dni Mediów
i XXII Polsko-Niemiecka Nagroda
Dziennikarska

28

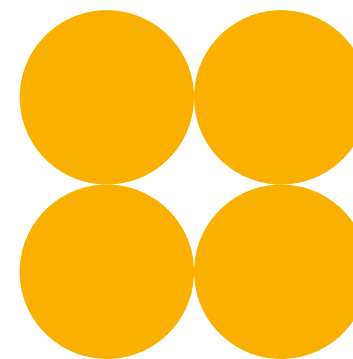
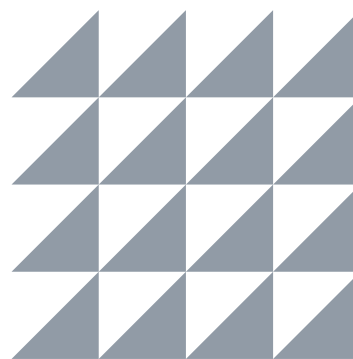
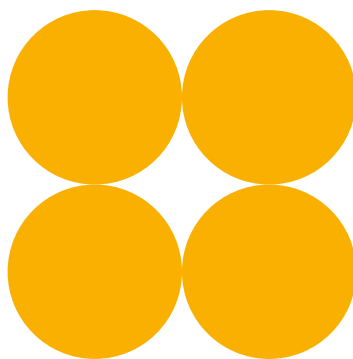
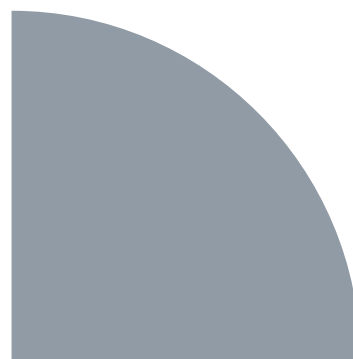
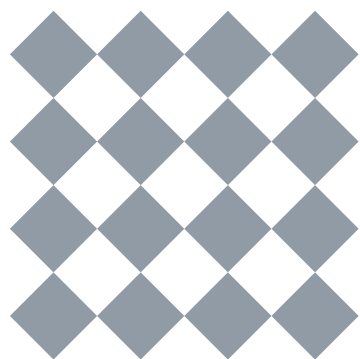
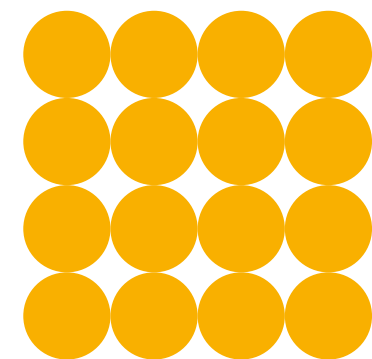
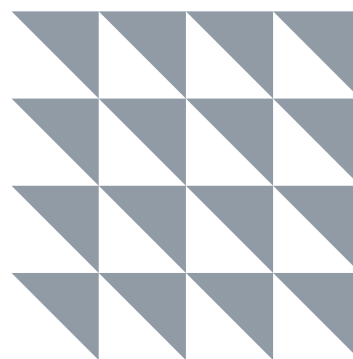
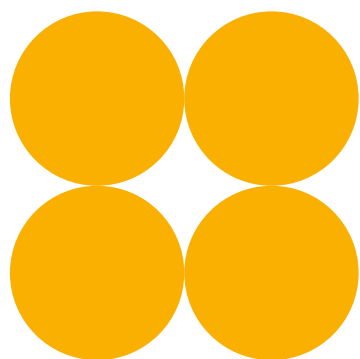
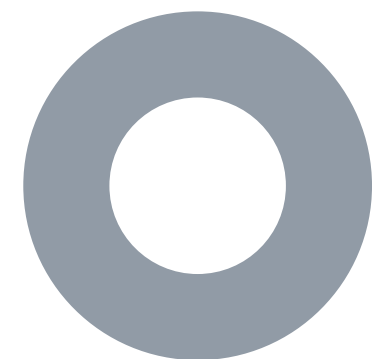
Stypendia dziennikarskie FWP

29

Młoda Redakcja
stron internetowych FWP

30

Inside Ukraine 2019

XII Polsko-Niemieckie Dni Mediów i XXII Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska

Polsko-Niemieckie Dni Mediów to profesjonalne forum dziennikarskie – miejsce spotkań i wymiany poglądów przedstawicieli świata mediów, jak również okazja do osobistych rozmów dziennikarzy i medioznawców z Polski i Niemiec. W atmosferze otwartości i z udziałem uznanych specjalistów uczestnicy mogą podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów pracy dziennikarzy w obu krajach i ich odpowiedzialności za kształtowanie stosunków polsko-niemieckich. Spotkania stanowią także punkt wyjścia do

rozmów o współczesnym świecie i dynamice zachodzących w nim zmian oraz o szczególnej roli mediów w komunikacji społecznej. W dobie powszechnej cyfryzacji i nieograniczonego dostępu do informacji (oraz ich swobodnego wytwarzania) dziennikarze stoją przed ogromnymi wyzwaniami i jako przedstawiciele czwartej władzy zobligowani są do krytycznego współistnienia ze światem polityki. Dlatego też etyka dziennikarska, pluralizm mediów, wolność słowa są wartościami nieodzownymi, aby dziennikarze

Uczestnicy inicjatywy „Pociąg do kultury” na trasie Berlin – Wrocław

mogli dalej stać na straży demokracji, równości, praworządności, godności oraz praw człowieka, czyli tych wartości, na których opiera się wspólnota europejska. Partnerzy projektu pragną w ten sposób wspierać polsko-niemiecki dialog w środowisku dziennikarzy oraz wszelkie działania dziennikarskie na rzecz Europy.

W dniach 13–14 czerwca 2019 roku Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego zorganizowała XII Polsko-Niemieckie Dni Mediów w Dolnośląskim Centrum Filmowym we Wrocławiu. W konferencji udział wzięło 190 dziennikarzy i przedstawicieli polityki.

Uczestnicy Dni Mediów dzięki inicjatywie „Pociąg do kultury” mogli podróżować na trasie Berlin – Wrocław i z powrotem. Wśród pasażerów znaleźli się dziennikarze z Polski, Niemiec, Francji i Włoch, uczestnicy podróży studyjnej „Dealing with European Issues” zorganizowanej we współpracy z Instytutem Niemiecko-Francuskim w Ludwigsburgu.

Współprzewodniczący Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej Markus Meckel podczas otwarcia Polsko-Niemieckich Dni Mediów

Otwarcie konferencji

13.06.2019 r.

Markus Meckel, współprzewodniczący Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, w swoim przemówieniu otwierającym Polsko-Niemieckie Dni Mediów wypowiedział się na temat najważniejszych wydarzeń w najnowszej historii Europy i Unii Europejskiej. Wśród nich wymienił rok 1989 z pierwszymi demokratycznymi wyborami parla-

mentarnymi w Polsce i upadkiem muru berlińskiego. Zwyciężyły demokracja i pokój – wartości, o które wówczas musiało walczyć wiele osób. Przepracowanie i przekazywanie dalej tej historii to kluczowe wyzwanie dla Europy i Niemiec, a zwłaszcza dla stosunków polsko-niemieckich.

Debate „Czy Europa się rozpada?”

– 13.06.2019 r.

Debate „Czy Europa się rozpada?” otwierająca 12. edycję imprezy była bodźcem do zastanowienia się nad kondycją współczesnej Europy i rolą regionów w Unii Europejskiej. Odpowiedzi na pytanie szukali przedstawiciele instytucji regionalnych i rządowych po obu stronach polsko-niemieckiej granicy.

Czy podział Wschód – Zachód nadal istnieje?

Jeszcze 30 lat temu zachodnią i wschodnią część Berlina oddzielał mur będący symbolem podziału Europy. Thomas Kralinski, sekretarz stanu i pełnomocnik kraju związkowego Brandenburgia ds. mediów i stosunków międzynarodowych, wspominał czasy, gdy jako student z zafascynowaniem obserwował upadek muru i przemianę Europy: – To, co się stało, było dla nas ogromnym wydarzeniem emocjonalnym. Jednak czy upadek muru doprowadził automatycznie do zaniknięcia różnic między Wschodem a Zachodem? – Patrząc na raporty dotyczące spójności czy wskaźniki ekonomiczne, wciąż widać podział. Wynika to z naszej historii, od której nie da się uciec – powiedział Maciej Zathey, dyrektor Instytutu Rozwoju Terytorialnego. Oliver Schenk, minister ds. europejskich i szef kancelarii Wolnego Państwa Saksonia, kwestię różnic ocenił bardziej optymistycznie: – Niemcy w większym stopniu niż Hiszpania czy kraje skandynawskie rozumieją wschodnią perspektywę. Możemy być pomostem między Wschodem a Zachodem. Dzięki zrozumieniu tego spojrzenia wzmocnimy Europę.

Dom europejski czy regionalny?

W jaki sposób uda nam się ogarnąć różnorodność w regionach Europy i przekuć ją na siłę? – zapytał Oliver Schenk, inicjując rozmowę na temat wymiaru współpracy polsko-niemieckiej. 20 lat intensywnej współpracy Dolnego Śląska i Saksonii stanowiło punkt wyjścia w poszukiwaniu odpowiedzi. Propozycje rozbudowy infrastruktury, dalszego wzmocnienia współpracy gospodarczej i budowania potencjału ekonomicznego regionów europejskich – czy to wystarczy? Thomas Kralinski szukał możliwości rozwoju we współpracy naukowej: – Może rozwiązaniem jest tworzenie ponadregionalnych szkół wyższych? Maciej Zathey postulował odejście od metropolitalnego rozumienia rozwoju regionu i skupienie się na mniejszych miastach i wspólnych problemach w obszarze przygranicznym.

Co wybory mówią o Europejczykach?

Trzy tygodnie po wyborach europejskich i w momencie tworzenia się nowej struktury Parlamentu Europejskiego nie zabrakło pytania o to, co oddane w maju głosy mówią o Europejczykach i ich wizji Unii Europejskiej. Barbara Włodarczyk, dziennikarka TVP i jedna z moderatorek debaty, podkreśliła duże zainteresowanie obywateli wyborami: – Przyszły parlament będzie miał większą legitymację. Frekwencja świadczy o tym, że Europejczycy są zainteresowani kształtem UE. Maciej Zathey zwrócił z kolei uwagę na to, że wynik wyborów nie tylko przesądza o zmianie sił politycznych w PE, ale pokazuje również zmianę pokoleniową i przesunięcie wartości w społeczeństwach europejskich: – Z jednej strony rosną w siłę partie, które robią krok wstecz w integracji europejskiej, z drugiej zaś w Niemczech mamy bardzo dobry wynik Zielonych świadczący o wyraźnym niepokoju związanym ze zmianą klimatu. Thomas Kralinski tłumaczył

Uczestnicy debaty „Czy Europa się rozpada?”. Od lewej: Emily Schultheis, Oliver Schenk, Maciej Zathey, Thomas Kralinski, Barbara Włodarczyk. Fot. Hans Scherhauser

wynik wyborów europejskich podziałami społeczeństwa i brakiem wsparcia obywateli ze strony władzy. – Żyjemy w przyspieszonej fazie zmian społecznych, trzeba dbać o to, żeby dawać ludziom możliwości rozwoju. To jest zadanie dla polityki i dla EU – podkreślał.

Jak będzie wyglądała Europa za 15 lat?

Dyskusja o perspektywach Unii Europejskiej – o jej dalszej integracji lub rozpadzie – pozwoliła na poruszenie kilku istotnych tematów. – Sądzę, że przykład Wielkiej Brytanii zadziała odstraszająco i inne państwa nie będą jej naśladować. Należy sprawić, aby Europa stała się atrakcyjna i konkurencyjna. Zależy nam na zrezygnowaniu z węgla, co trzeba traktować jako projekt trans-

graniczny – powiedział Olivier Schenk. Zachęcał też Europę do konkurencji z silnymi państwami, jak Chiny czy Stany Zjednoczone. Maciej Zathey i Thomas Kralinski z rezerwą odnieśli się do brexitu. W swych wypowiedziach podkreślili także wagę zmian klimatycznych, ich wpływ na politykę UE oraz konieczność skupienia się na rozwoju europejskich peryferii.

Pomimo trudnego tematu dyskusji wnioski z niej płynące nie są jednoznacznie pesymistyczne. Konieczność pogłębienia debaty, spojrzenie na europejskie i regionalne peryferie, a także poprawa spójności i walka z podziałami społecznymi stanowią według uczestników debaty środek do wzmocnienia Unii Europejskiej i Europy jako kontynentu.

Debata „Przemiana dziennikarstwa w zmieniającym się świecie”, Olga Doleśniak-Harczuk. Fot. Hans Scherhauser

Debata „Przemiana dziennikarstwa w zmieniającym się świecie”, Kaja Puto. Fot. Hans Scherhauser

Przemiana dziennikarstwa w zmieniającym się świecie – 13.06.2019 r.

Dwa różne spojrzenia i wyraziste kontrasty. Olga Doleśniak-Harczuk, dziennikarka „Gazety Polskiej Codziennie”, i Philipp Fritz z „Die Welt” rozmawiali na temat wyzwań współczesnego dzienni-

karstwa w dobie mediów społecznościowych. Rozmowę poprowadzili Kaja Puto i Andreas Rossbach. Wzrastające nierówności, automatyzacja pracy czy galopujący rozwój cyfryzacji – to tylko niektóre procesy wpływające na funkcjonowanie współczesnej Europy. Sprawiają one, że poziom zaufania do liberalnej demokracji i przekazu informacyjnego stopniowo się zmniejsza. W skomplikowanej rzeczywistości odpowiedzialność dziennikarzy jest jeszcze większa, co podkreślali wszyscy uczestnicy rozmowy. Ich zdaniem współczesne dziennikarstwo wymaga ciągłej przemiany i dostosowywania się do wymogów, które stawia nam rzeczywistość. – Zmieniają się narzędzia i kanały komunikacji. Dziennikarz szybko stracił monopol na informowanie i komentowanie – powiedziała Olga Doleśniak-Harczuk. – Jest pokusa, żeby dziennikarza zastąpić youtuberem czy blogerem, bo w warunkach nowych technologii to oni potrafią poruszać się płynniej między pewnymi konwencjami – dodała.

Warsztat „Podziały na tle idei czystej energii”. Fot. Hans Scherhauser

Prelegenci zwracali także uwagę na zjawisko polaryzacji. Ich zdaniem żyjemy w świecie, w którym media stały się tożsamościowe – dziennikarze mają swoje poglądy, które są przyczyną częstych podziałów ideologicznych. Uczestnicy dyskusji zgodzili się, że zmieniają się również media, a współczesne dziennikarstwo stoi przed ważnym wyborem: kreować przestrzeń dla dialogu czy bronić swoich wartości? Odpowiedź na to pytanie nie była dla nich jednoznaczna. W obecnych czasach najrozsądniejszy jest złoty środek, czyli próba przekazywania określonych treści redakcyjnych w sposób umożliwiający prowadzenie dyskusji przez osoby o zróżnicowanych poglądach.

Podziały na tle idei czystej energii

– 13.06.2019 r.

Uczestnicy panelu „Podziały na tle idei czystej energii” mieli okazję do wymiany doświadczeń w kwestii odchodzenia od energii węglowej na rzecz odnawialnych źródeł energii. Debata moderowana przez Wojciecha Jakóbika, analityka sektora energetycznego, i Richarda Fuchsa, niemieckiego dziennikarza, zakładała możliwość poszerzenia wiedzy z zakresu dekarbonizacji na poziomie regionalnym i krajowym. Wśród publiczności znaleźli się eksperci do spraw energetyki atomowej oraz przedstawiciele biznesu. Sekretarz stanu landu Brandenburgia Thomas Kralinski przyznał, że dla tak dużego kraju jak Niemcy energetyka to spore wyzwanie. Przykład to wygaszenie przemysłu górniczego na terenie Łużyc

w latach 90. Pospieszne i nieprzemyślane działania rządu federalnego doprowadziły do pozabawienia setek tysięcy ludzi źródeł dochodu. Wywołało to znaczną pauperyzację oraz konieczność przekwalifikowania bez wsparcia władz państwowych czy regionu. Na podstawie doświadczeń amerykańskich i łżyckich podkreślał on konieczność znalezienia konsensusu między samorządami, przedstawicielami przemysłu oraz rządem federalnym, łagodzącego skutki uderzające w najgorzej sytuowanych.

Wojciech Jakóbiak zauważył również zbliżone podejście obu krajów do znaczenia gazu ziemnego w skali energetyki krajowej. Kralinski przypomniał, że oprócz kontynuowania budowy Nord Streamu 2 Niemcy również przygotowują terminale na gaz skroplony. Gaz ziemny można łatwo zmagazynować w przeciwieństwie do energii otrzymywanej z innych surowców, które muszą bazować niekiedy na czynnikach takich jak pogoda czy stan wód.

Poza wymianą doświadczeń dyskusja dodała uczestnikom nadziei na zmiany w polityce energetycznej. Rządzący poza tym, że dbają o klimat, nie mogą zapominać o człowieku.

Język mediów w czasach, gdy każdy może zabrać głos – 13.06.2019 r.

Jakiś czas temu pytanie: „Czy to ważne?“, zastąpiło inne: „Czy to ciekawe?“. Uczestnicy panelu uznali, że w świecie współczesnych mediów to emocje stanowią punkt wyjścia – za ich pomocą docieramy do odbiorców.

Zwrócili oni także uwagę na zmianę ról w mediach – obecnie dzięki możliwości interpretowania odbiorca komunikatów stał się jednocześnie ich nadawcą. Dyskusje na portalach bywają zajadłe, a autorzy komentarzy – niewybredni w słowach. Sięgają też po mowę nienawiści. Reprezentują postawy ksenofobiczne i rasistowskie.

Doprowadziło to do konieczności moderowania uwag przez redakcje.

W dzisiejszych mediach każdy głos się liczy. Rzetelność przestaje mieć zasadnicze znaczenie. Ważniejsza jest klikalność. W takiej rzeczywistości emocje odgrywają kluczową rolę, mają wywołać burzę i zainteresować. Media się zmieniają, adaptują do nowych realiów. Coraz bardziej obce jest im jednocześnie pytanie: „Czy to, o czym piszę, jest ważne?“.

Czy my się znamy? Rozmowy z nominowanymi do Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej – 13.06.2019 r.

Galę rozdania Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej poprzedziło spotkanie z nominowanymi. O swoich pracach i relacjonowaniu tego, co znajduje się po drugiej stronie Odry, opowiedzieli Pia Rauschenberger oraz Roman Nuck. Co robić, gdy przyjaciółce skradziono rower? Szukać go na własną rękę? Pia Rauschenberger, reporterka stacji radiowej Deutschlandfunk Nova, podjęła się tego wyzwania i opowiedziała w audycji „Złodzieje rowerów, odc. 4. pt.: Niebieski rower” o wrażeniach z poszukiwań w Polsce. – Już jadąc tam, myślałam o tym, że byłoby lepiej, gdyby ten rower pojawił się w Bawarii czy Holandii. Bałam się, że ten wyjazd będzie multiplikował stereotypy – powiedziała. Przedstawione w audycji spotkanie z polską rodziną pozwoliło na głębsze spojrzenie na relacje międzyludzkie i pozornie błahą kradzież roweru.

Roman Nuck, współautor reportażu „Europejskie miasto Görlitz/Zgorzelec, dwa państwa – jedno miasto?“, stworzył z kolei interesujący obraz rzeczywistości na polsko-niemieckiej granicy. Most łączący Görlitz i Zgorzelec to w jego pracy coś więcej niż tylko brama do sąsiedniego kraju. Pokazując codzienność mieszkańców obu miast – seniorów, uczniów, sportowców – przedstawił

to, co ich łączy. I to pomimo różnych języków, mentalności i walut. – Większość ludzi mieszkających w tych miastach ma świadomość, że otwarta granica to ogromny skarb. Cierpliwość i realne możliwości spotkania tworzą dobrą współpracę sąsiedzka – podkreślał.

Ewelina Karpińska-Morek, moderatorka rozmowy i zwyciężczyni zeszłorocznej nagrody w kategorii Multimedia, pytała, jak korzystając z dziennikarskich narzędzi, odczarowywać funkcjonujące stereotypy. Jej rozmówcy wskazali przede wszystkim na konieczność bezpośrednich kontaktów. – Moja najlepsza przyjaciółka jest Polką. Poznałyśmy się na Erasmusie podczas lepienia pierogów – mówiła Rauschenberger. – Trzeba zacząć od najmłodszych i tworzyć pozytywny wizerunek sąsiada – wtórował jej Nuck. Dziennikarz powołał się na wyniki najnowszego projektu „Barometr Polska – Niemcy”. – Zdziwiło mnie to, ilu Polaków odwiedziło Niemcy. W drugą stronę nie jest już tak dobrze, Niemcy nie mogą wyrobić

sobie zdania o Polsce – komentował. Nominowani do nagrody uznali, że najważniejsze jest poruszanie trudnych tematów. A rzetelność i odwaga są niezbędne do budowy dobrych stosunków i wykorzystania potencjału mieszkańców obu krajów.

Gala Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej im. Tadeusza Mazowieckiego 2019

Dni Mediów organizowane są naprzemiennie w Polsce i w Niemczech. Uroczystym akcentem konferencji jest wręczenie Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej im. Tadeusza Mazowieckiego w pięciu kategoriach za najlepsze prace dziennikarskie w poprzednim roku. Fundatorami nagrody są Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, ZEIT-Stiftung Ebelin und Gerd Bucerius i Fundacja Roberta Boscha oraz sześć regionów partnerskich: trzy województwa – dolnośląskie, zachodniopomorskie i lubuskie, i trzy kraje związkowe – Brandenburgia, Meklemburgia-Pomorze Przednie i Wolne Państwo Saksonia.

Przekazanie pałeczki przez marszałka województwa dolnośląskiego Cezarego Przybylskiego krajowi związkowemu Brandenburgia, który reprezentuje sekretarz stanu Thomas Kralinski. Brandenburgia będzie gospodarzem Polsko-Niemieckich Dni Mediów w 2020 roku. Fot. Hans Scherhauffer

Zwycięzcy XXII Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej im. Tadeusza Mazowieckiego

W kategorii Prasa:

Urszula Ptak (Krytyka Polityczna) za reportaż „Uchodźcze dzieci dużo rozumieją”.

W kategorii Radio:

Pia Rauschenberger (Deutschlandfunk Nova) za reportaż radiowy „Fahrraddiebe – Folge 4”.

W kategorii Telewizja:

Natalie Steger, Milena Drzewiecka (Phoenix Dokumentationen) za reportaż telewizyjny „Gott – Ehre – Vaterland. Polens Nationalisten marschieren”.

W kategorii Multimedia:

Helene Bienvenu, Kasia Strek (Cafébabel – das Europamagazin) za reportaż „Polnische Jugend: Karriere unter Tage”.

W kategorii Dziennikarstwo na Pograniczu:

Małgorzata Jurgiel (redakcja publicystyki, Polskie Radio Szczecin SA) za reportaż telewizyjny „W domu mówimy po polsku”.

Jury wybrało laureatów spośród 115 prac. Gala wręczenia nagród odbyła się 13 czerwca 2019 roku na Zamku Topacz we wsi Ślęza koło Wrocławia.

Wizualizacja big data – 14.06.2019 r.

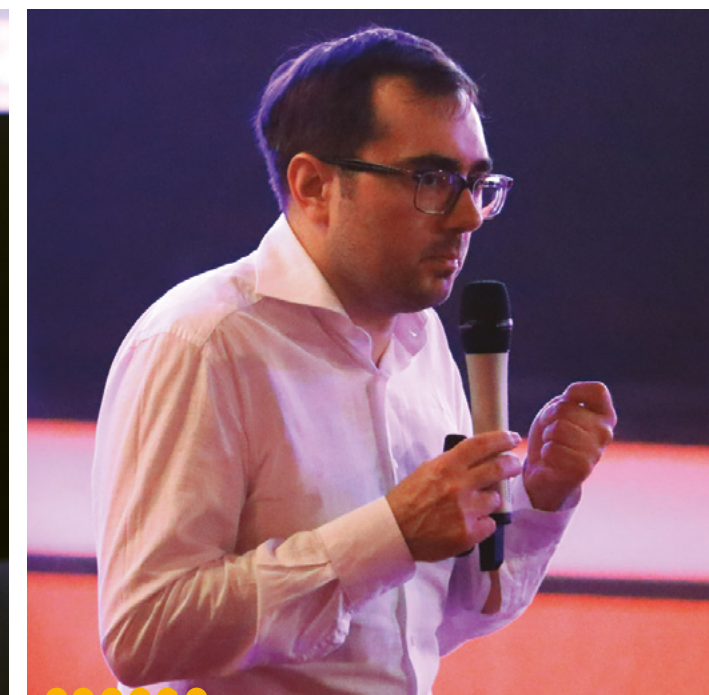
– Współpraca dziennikarzy, analityków i grafików to początek nowej drogi w dziennikarstwie – opowiadał o data journalism Bartosz Stodulski, prowadzący dyskusję przedsiębiorca związany z mediami. Przetwarzanie danych stało się dziś narzędziem, które pozwala między innymi zauważyć amerykańskie myśliwce szpiegowskie krążące nad miastami, wykazać, gdzie jest najwięcej obcokrajowców w państwie, czy na podstawie trasy spacerów żołnierzy ułożyć mapę bazy wojskowej w Afganistanie. Prowadzący, podsumowując panel, wysunął tezę, że za pięć–siedem lat personalizacja informacji za pośrednictwem big data będzie standardem.

Zwycięzcy Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej im. Tadeusza Mazowieckiego w 2019 roku z marszałkiem województwa dolnośląskiego Cezarym Przybylskim (czwarty z lewej) i sekretarzem stanu Thomasem Kralinskim (piąty z lewej).
Fot. Hans Scherhauser

Warsztat „Jak prezentować big data”, Bartosz Stodulski. Fot. Hans Scherhauser

Warsztat „Framing i wybór tematów w dziennikarstwie”, Karol Franczak. Fot. Hans Scherhauser

Framing i wybór tematów w dziennikarstwie – 14.06.2019 r.

Jedna informacja, a dwa przekazy – czy to możliwe? Media dziś nie tylko informują, ale także wyjaśniają złożone zagadnienia i skomplikowaną rzeczywistość społeczną. Jedną z wykorzystywanych w tym kontekście strategii jest ramowanie spraw publicznych, pokazywanie ich w określonym kontekście, otoczeniu. Czym są takie ramy i jak są tworzone? Czy służą dziennikarzom? Odpowiedzi na te pytania szukali uczestnicy warsztatów „Framing i wybór tematów w dziennikarstwie”.

– Niemal każdy komunikat, z którym spotykamy się jako czytelnicy i widzowie, ujęty jest w określone ramy. Są one pewnym schematem interpretacyjnym, pozwalającym na umiejscowienie i nazywanie zdarzeń – tłumaczył w pierwszej części spotkania dr Karol Franczak, socjolog z Zakładu Badań Komunikacji Społecznej Instytu-

tu Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego. Jak mówił, sam proces framingu (framing – z angielskiego – ramowanie, tworzenie ram) pokazuje, że te same elementy opisywanej rzeczywistości można interpretować w różny sposób, w zależności od tego, które z nich zostaną podkreślone. Jak się okazuje, nie jest to zjawisko ani nowe, ani rzadkie. Ramy wykorzystywane są przez wiele grup interesów – polityków, ruchy społeczne, dziennikarzy. Ich rozumienie dostarcza wielu argumentów, które ułatwiają zdystansowanie się wobec dominujących wzorów definiowania problemów społecznych czy moralnych osądów. – Analiza ramowania pozwala na wielokierunkową analizę przekazu – dodał Franczak. Prowadzący nie tylko przekonywał o społecznej celowości analizy ramowania, ale również pokazywał, na czym to zjawisko polega w praktyce. W drugiej części warsztatów uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z materiałami polskich

Fot. Hans Scherhauer

Warsztat „O powiązaniach gospodarki i polityki”.
Z mikrofonem Ewa Łabno-Falęcka

publicystów piszących o działalności nowych prawicowych środowisk politycznych w Niemczech: ruchu społecznego PEGIDA (Patriotyczny Europejczy przeciw Islamizacji Zachodu) i partii Alternatywa dla Niemiec (AfD). Bazując na zdobytej już wiedzy, podjęli próbę wyróżnienia wykorzystanych przez autorów artykułów schematów interpretacyjnych, czyli ram.

Spotkanie zamknęła dyskusja na temat wykorzystywania analizy ram w pracy dziennikarskiej. Karol Franczak przestrzegał przed związanymi z tym zagrożeniami.

– Publicysta może nieświadomie wpisywać się w pewne trendy i wykorzystywać już istniejące schematy. Mówiąc o kryzysie finansowym i używając sformułowań „bankster” czy „leniwi, chciwi Grecy”, popełniamy błąd atrybucji, czyli przypisujemy komuś cechy, często z pewną naiwnością. Niebezpieczeństwem związanym z ramowaniem jest również grupizm – tłumaczył prowadzący.

– Tożsamości są złożone, a zawężanie możliwości interpretacyjnych prowadzi do ciągłego odzworowywania i przewidywalności dyskusji – przestrzegał.

O powiązaniach gospodarki i polityki

– 14.06.2019 r.

Podczas warsztatów „O powiązaniach biznesu z polityką”, które poprowadzili Rafał Woś i Mathias Brüggmann, dziennikarze gospodarczy, uczestnicy poruszyli kwestię współzależności polityki, biznesu i mediów we współczesnym świecie. Rozmawiali o stanie mediów, ich powadze i możliwościach ochrony przed zagrożeniami. – Trudno powiedzieć, kto ma władzę. A zatem, jak powinna wyglądać relacja między dziennikarstwem a polityką. Zjawisko podziału władzy powoduje chaos w mediach i polityce – komentował uczestnik warsztatu dr Marcin Kędzierski. Paneliści byli zdania, że zmiany społeczne, cyfryzacja i brak dotacji źle wpływają na media. Rafał Woś jako główne przyczyny kryzysu w modelu biznesowym, na którym opierała się poprzednia działalność medialna, podał spadek sprzedaży wydań drukowanych gazet oraz to, że czytelnicy coraz częściej korzystają z internetu. – Czy nie podważa to wiarygodności mediów, jeśli przychylnie patrzą na korporacje, a następnie usta-

Fot. Hans Scherhauer

Warsztat „Best practice współpracy dziennikarek i dziennikarzy w Europie”.
Od lewej: Aleksandra Rybińska, Marek Wróbel, Tina Bettels-Schwabbauer, Natalie Steger

wiąją się w szeregu z lobbystami? – pytał Mathias Brüggmann. Zwrócił się do Ewy Łabno-Falęckiej z firmy Mercedes-Benz Polska: „Czy można wpływać na treści redakcyjne, wykorzystując słabość mediów? Czy łatwiej jest przedstawić swój punkt widzenia w mediach?”. Przedstawicielka świata biznesu nie zgodziła się z twierdzeniem, że biznes wykorzystuje media. Zapewniła, że firmy chętnie wspierają magazyny branżowe, które są czytane przez ich klientów.

Best practice współpracy dziennikarek i dziennikarzy w Europie – 14.06.2019 r.

W debacie udział wzięli Tina Bettels-Schwabbauer, współpracowniczka Europejskiego Obserwatorium Dziennikarskiego, oraz Marek Wróbel z Fundacji Republikańskiej. Nad przebiegiem dyskusji czuwały moderatorki: Aleksandra Rybińska z Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Natalie Steger, korespondentka ZDF. Głos zabrały również osoby z publiczności. – Zamiast myśleć o tym, co istotne, spieramy się. Powinniśmy przestać rysować mapy, w których

koncentrujemy się na granicach – mówił jeden z uczestników Dni Mediów. Wyjątkową szansę na lepsze poznanie dają transgraniczne projekty. – Brałam udział w setkach projektów, w których współpracowali dziennikarze z różnych państw, ludzie o znacznie różniących się od siebie poglądach – mówiła niezrzeszona dziennikarka. – Takie projekty, finansowane przez różne fundacje, to ogromna szansa na współpracę pomimo różnic światopoglądowych. Jako dziennikarka związana na stałe z jedną gazetą pewnie nie miałabym nigdy takiej okazji – podsumowała Tina Bettels-Schwabbauer.

Koordinacja: Magdalena Przedmojska

Powyższa relacja z Polsko-Niemieckich Dni Mediów powstała na podstawie artykułów uczestników programu FWPN Młoda Redakcja w 2019 roku, teksty dostarczyli: Bartłomiej Chlabicz, Robert Grześkowiak, Anita Olszyna, Maksymilian Semeniuk, Hubert Szczypek, Klaudia Wackermann.

Więcej informacji na www.dnmediow.org

Stypendia dziennikarskie FWPN

W 2019 roku FWPN ogłosiła dwie edycje konkursu FWPN na stypendia dziennikarskie – wiosenną i jesienną. Do konkursu wpłynęły 83 zgłoszenia z Polski i Niemiec. Przyznano 21 stypendiów na projekty zgłoszone przez dziennikarzy:

1. Martin Conrads
2. Robert Dobe
3. Juliusz Ćwieluch
4. Olga Gitkiewicz
5. Jerzy Haszczyński
6. Raphael Jung i Magdalena Schwabe
7. Wioletta Kamińska
8. Olivia Kortas
9. Karolina Kuszyk
10. Agnieszka Lichnerowicz i Paul Hockenos
11. Jędrzej Nowicki
12. Jerzy Oleszkowicz
13. Michał Olszewski
14. Paweł Pieniążek
15. Daniela Prugger
16. Marek Rabij
17. Pia Rauschenberger i Grzegorz Szymanowski
18. Sophie Rebmann
19. Iwona Reichardt
20. Paulina Siegień
21. Michał Szczęch

Celem konkursu FWPN jest wsparcie dziennikarzy, których praca przyczynia się do podnoszenia jakości relacji polsko-niemieckich, a także otwiera Polaków i Niemców na nowe wyzwania europejskie. Dofinansowanie może pokryć koszty kwerendy do artykułu lub reportażu, a także książki – w Polsce, Niemczech lub w krajach sąsiednich.

W skład jury konkursowego weszli: Klaus Bachmann (dziennikarz, nauczyciel akademicki/edycja wiosenna), Monika Sieradzka (dziennikarka/edycja jesienna), Cornelius Ochmann (FWPN), Krzysztof Rak (FWPN), Joanna Czudec (FWPN).

O stypendium mogą ubiegać się dziennikarze z dorobkiem zawodowym, mieszkający na stałe w Niemczech lub w Polsce.

Koordinacja: Joanna Czudec ○

Młoda Redakcja stron internetowych FWPN

– program praktycznej nauki zawodu dla studentów z całej Polski

Członkowie Młodej Redakcji podczas spotkania z Christiną Wegelein, rzeczniczką prasową Ambasady Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie (pierwsza z prawej)

Młoda Redakcja to projekt FWPN adresowany do studentów dziennikarstwa i innych kierunków humanistycznych (politologia, neofilologia, kulturoznawstwo, nauki polityczne). W 2019 roku program stażu dla Młodej Redakcji składał się z trzech dwudniowych warsztatów w Warszawie – relacjonowania wydarzeń z Magdaleną Kicińską

(redaktorka naczelna miesięcznika „Pismo”), wywiadu z Katarzyną Surmiak-Domańską („Gazeta Wyborcza”) oraz warsztatów fotoedycji z Moniką Szewczyk-Wittek. Uczestnicy odwiedzili warszawskie redakcje polskich i niemieckich mediów: tygodnika „Polityka” oraz niemieckiej telewizji ARD. Spotkali się z przedstawicielami

Inside Ukraine 2019

mediów, m.in. z Piotrem Semką (tygodnik „Do Rzeczy”), Olafem Bockiem (korespondent ARD w Warszawie), Pawłem Moskalewiczem (redaktor naczelny dwutygodnika „Forum”) i Christiną Wegelein (rzeczniczka prasowa Ambasady Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie). W ramach Młodej Redakcji powstało ponad 20 relacji z wydarzeń współfinansowanych przez Fundację. Staż zakończył się wyjazdem na Polsko-Niemieckie Dni Mediów we Wrocławiu. W programie udział wzięli: Bartłomiej Chlabicz (Warszawa), Robert Grześkowiak (Łódź), Anita Olszyna (Kraków), Maksymilian Sementniuk (Warszawa), Hubert Szczypiek (Wrocław), Joanna Twardowska (Wrocław), Anastasia Vishnevskaya (Kraków), Klaudia Wackermann (Wrocław), Dorota Witt (Bydgoszcz). Relacje Młodej Redakcji z projektów Fundacji znajdują się na stronie: <http://dnimediow.org/kategoria-relacje-mlodej-redakcji,531.html>, relacje z Polsko-Niemieckich Dni Mediów we Wrocławiu na stronie: <http://dnimediow.org/polsko-niemieckie-dni-mediow.html>.

Koordinacja ze strony FWPN: Małgorzata Gminter i Magdalena Przedmojska ○

Dziennikarska podróż studyjna FWPN i Network for Reporting on Eastern Europe (n-ost) do Kijowa „Inside Ukraine. Dokąd zmierza Ukraina po wyborach 2019?” odbyła się w dniach 2–7 grudnia 2019 roku.

Chęć udziału w drugiej podróży studyjnej na Ukrainę zgłosiło 53 dziennikarzy z Polski i Niemiec (na dziesięć miejsc).

Pięcioro polskich i pięcioro niemieckich dziennikarzy mogło krytycznie spojrzeć na przemiany na Ukrainie – spotkać się i porozmawiać z najważniejszymi ukraińskimi politykami, ekspertami, dziennikarzami i artystami.

W spotkaniu z dziennikarzami udział wzięli: politycy ukraińscy (m.in. Svyatoslav Vakarchuk, Maryna Bardina), działacze organizacji zajmujących się obroną praw człowieka (m.in. Vitaliy Shabunin), dziennikarze śledczy (m.in. Kristina Berdinskykh/„Novoe Vremya”), przedstawiciele instytucji rządowych i pozarządowych (m.in. Ulana Suprun, b. minister zdrowia), weterani z Donbasu więzieni przez służby rosyjskie (uwolnieni we wrześniu 2019 roku w ramach wielkiej akcji wymiany więźniów).

Efektom projektu były liczne publikacje w polskich i niemieckich mediach.

Uczestnicy podróży Inside Ukraine 2019. Od lewej: Sofia Dreisbach, Daniel Schulz, Jacek Karnowski, Inga Pylypchuk, Tomasz Kułakowski, Jan Vollmer, Paulina Siegień, Jacek Stawiski, Joanna Czudec, Julia Smirnova, Christine Hamel, Anna Wójcik

W podróży udział wzięli:

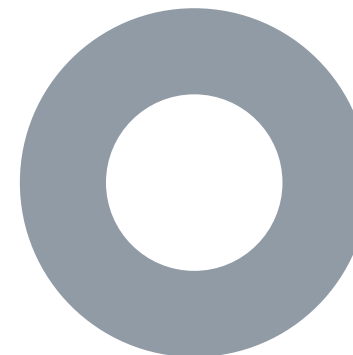
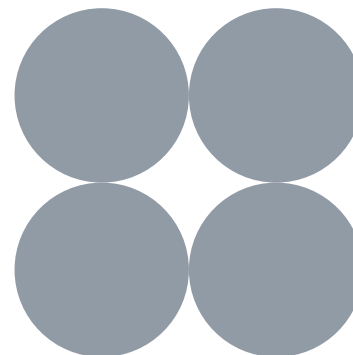
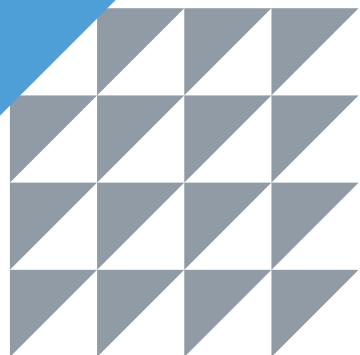
1. Sofia Dreisbach (FAZ)
2. Christine Hamel (BR, Deutschlandradio)
3. Daniel Schulz (TAZ)
4. Julia Smirnova (freelancer, „Die Welt”, NZZ, „Die Zeit”)
5. Jan Vollmer („t3n”, zeit.de, „Der Tagesspiegel”)
6. Jacek Karnowski („Sieci”)
7. Tomasz Kułakowski (freelancer)
8. Paulina Siegień (Krytyka Polityczna, NEE)
9. Jacek Stawiski (TVN 24)
10. Anna Wójcik (OKO.press)

Koordinacja: Joanna Czudec ○

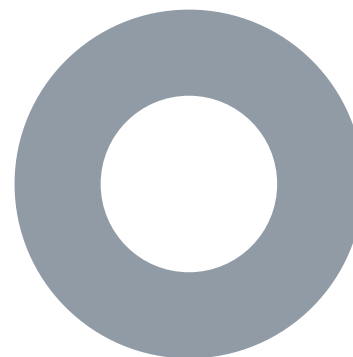
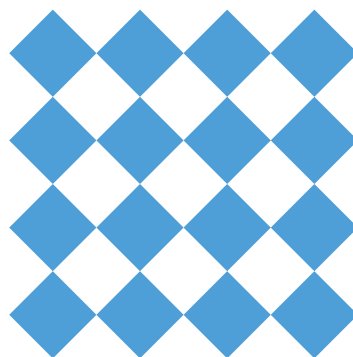
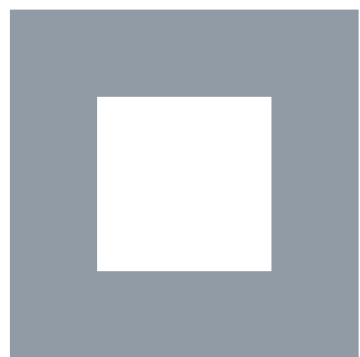
W dziedzinie Media FWPN wsparła w 2019 roku 16 projektów w łącznej kwocie 728 862 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2019 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Edukacja

34 Stypendia GFPS

37 PolenMobil 2019

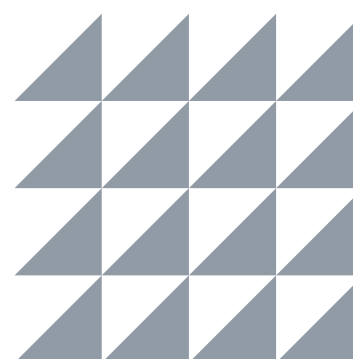
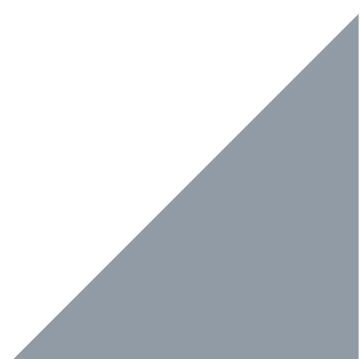
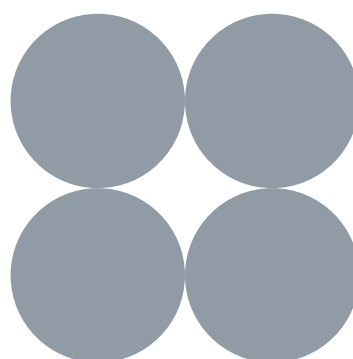
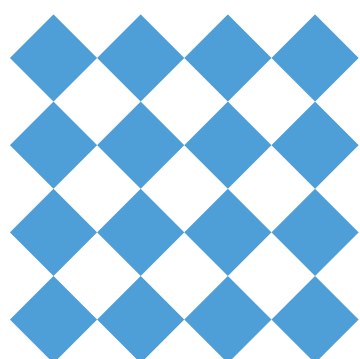
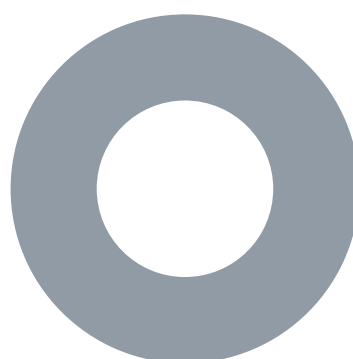
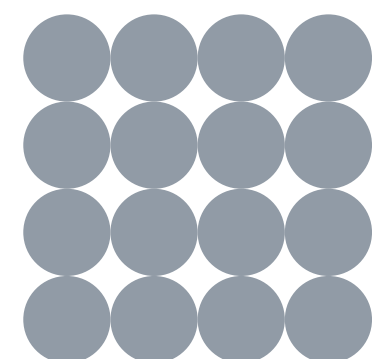
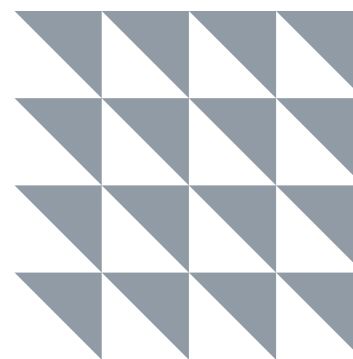
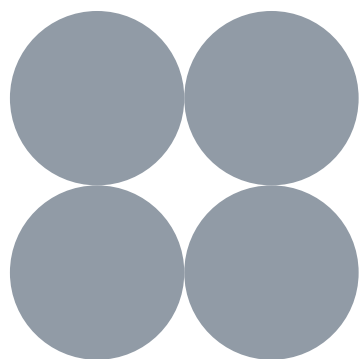
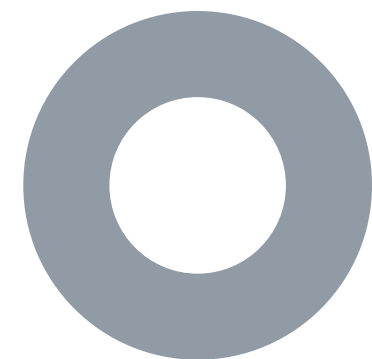
40 Projekt „Polacy z wyboru” w 2019 roku

41 Wystawa o W. Bartoszewskim w Niemczech w 2019 roku

46 Wystawa „Polska OdNowa” w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku

49 Pokazy filmu „Żegnaj DDR. Przez Warszawę ku wolności” z okazji 30. rocznicy ucieczki obywateli NRD przez Warszawę do Niemiec Zachodnich

52 Prezentacja trzeciego tomu polsko-niemieckiego podręcznika do historii

Stypendia GFPS

Przedstawiciele zarządu GFPS-Polska i GFPS e.V. wraz z aktywnymi członkami obydwu stowarzyszeń, spotkanie Tri-Go w Brandenburgii, luty 2019

GFPS-Polska
GFPS Stowarzyszenie Naukowo-Kulturalne
w Europie Środkowej i Wschodniej

F WPN wspiera programy stypendialne GFPS-Polska i GFPS e.V. od 1994 roku. Wspólnie z Fundacją przyznawane są stypendia i oferowane kursy językowe dla niemieckich i polskich studentów, a od roku 2014 również dla studentów z Białorusi, dzięki którym mogą oni spędzić semestr na wybranej polskiej lub niemieckiej

uczelni. Warunkiem wyboru miejscowości studiów jest funkcjonowanie tam Grupy Lokalnej GFPS. Grupy Lokalne pomagają w załatwieniu wszelkich formalności oraz integrują środowisko stypendystów. Stypendyści GFPS realizują własne projekty naukowe. Na początku semestru odbywają się Dni Miast, podczas których zapoznają się oni z zasa-

Projekt warsztatowy Tri-Go w Brandenburgii, luty 2019

Jubileusz GFPS e.V., GFPS-Polska i GFPS-Czechy, Wrocław 20–21.09.2019

PolenMobil 2019

Spotkanie przedstawicieli zarządów GFPS-Polska i GFPS e.V.

dami działania GFPS. Koniec semestru wieńczy seminarium „Forum”, podczas którego stypendyści GFPS z Polski, Czech, Niemiec, Białorusi i Ukrainy przedstawiają wyniki swoich projektów naukowych. W posiedzeniach komisji przydzielającej stypendia uczestniczy przedstawiciel FWP.

Wspólny program stypendialny GFPS-Polska i GFPS e.V. w roku akademickim 2019/2020 był kolejną odsłoną naukowo-kulturalnych stypendiów GFPS. Co roku przyciągają one chętnych z Polski, Niemiec, Białorusi i Czech, którzy chcą rozwijać zainteresowania naukowe, przy okazji poznając obcy kraj i jego kulturę. W semestrze letnim 2019 w ramach stypendium GFPS do Polski przyjechało czterech studentów z Niemiec, jeden z Białorusi i jedna studentka z Ukrainy. Do Niemiec pojechało w tym samym czasie czterech studentów z Polski, jeden z Ukrainy i jeden z Białorusi.

Przez cały okres pobytu za granicą stypendyści objęci byli opieką ze strony Grup Lokalnych GFPS.

Projekty dla stypendystów

Semestr letni 2019 otworzyło seminarium Dni Miast w Łodzi, które miało na celu oficjalne powitanie nowych stypendystów i ich integrację ze środowiskiem GFPS.

20–21 września 2019 roku GFPS (niemiecki, polski i czeski) świętował jubileusz (odpowiednio: 35., 25. i 20.). Oficjalnym punktem obchodów była dyskusja panelowa w konsulacie RFN we Wrocławiu poświęcona roli organizacji pozarządowych w czasach transformacji i obecnie. Uczestnicy wzięli następnie udział w warsztatach i zajęciach pod hasłem „GFPS jest, jeśli zadziałasz”.

Koordynacja:
Joanna Czudec, Aneta Jędrzejczak

Uczniowie z Luise-Henriette-Gymnasium w Berlinie na pamiątkowej fotografii z PolenMobilem

181 odwiedzonych klas w 107 szkołach oraz 3770 uczniów, do których udało się dotrzeć – to znakomity wynik obu zespołów PolenMobilu w roku 2019. Już od czterech lat podróżują one po całym Niemczech. Ich misją jest przybliżenie nadal jeszcze mało znanego sąsiada – Polski – w niemieckich szkołach oraz rozbudzenie zainteresowania krajem i jego mieszkańcami wśród młodych ludzi. Zawsze na pokładzie: załoga, czyli zaangażowany zespół Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich, i walizka wypełniona po brzegi atrakcyjnymi materiałami dydaktycznymi i interaktywnymi metodami przybliżającymi tematy związane z językiem polskim, historią, kulturą i krajoznawstwem.

Bezpłatna oferta edukacyjna dostępna jest dla wszystkich typów szkół i cieszy się niesłabnącą popularnością wśród uczniów, grupy docelowej projektu. Podczas wizyt prowadzony jest przyspieszony kurs językowo-edukacyjny dotyczący Polski, którego celem jest przełamywanie barier – przede wszystkim językowych – i inicjowanie polsko-niemieckich partnerstw szkolnych. Oprócz animacji językowych, które w zabawny sposób przybliżają uczniom podstawowe słowa i zwroty po polsku, niejednokrotnie otwierające drzwi do serc sąsiadów z Polski, do największych atrakcji programu należą też koszulka Roberta Lewandowskiego oraz ogromna mapa kraju, po której można chodzić. W ten sposób

Uczniowie szkoły zawodowej w Rostocku zadowoleni z lekcji języka polskiego

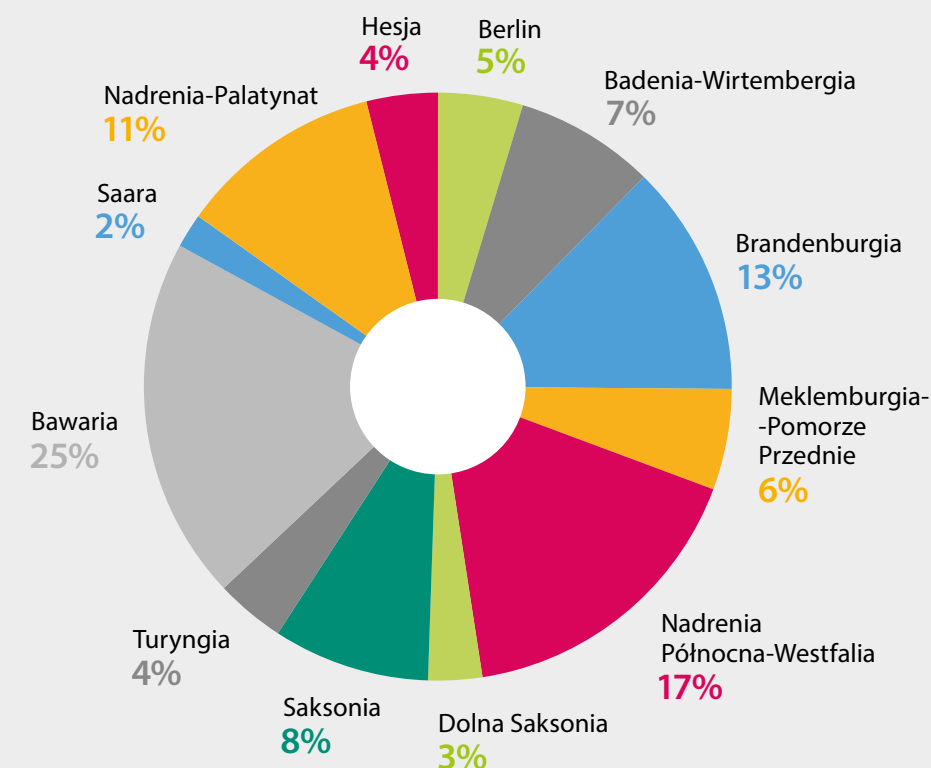
uczniowie poznają geografę Polski. Zagadnienia z zakresu historii, kultury i polityki prezentowane są za pomocą kwizów, gier, filmów i innych mediów. W jubileuszowym 2019 roku wizyty w szkołach koncentrowały się wokół 80. rocznicy napaści Niemiec na Polskę i 30. rocznicy pokojowych przemian w Polsce oraz NRD – ważnych punktów zwrotnych w historii stosunków polsko-niemieckich, które są niedostatecznie obecne w szkolnych programach nauczania historii.

Aby zwiększyć zainteresowanie ofertą edukacyjną PolenMobilu, jak również samym krajem, także wśród uczniów w południowych Niemczech, jeden z samochodów przeniesiono z początkiem roku do Regensburga, skąd regularnie wyrusza w trasę i objeżdża szkoły głównie w Bawarii, Badenii-Wirtembergii oraz Turynгии. Jak pokazuje statystyki projektu PolenMobilu, ta strategicznie ważna decyzja przynosi pozytywne efekty:

Bawaria była w 2019 roku najczęściej odwiedzonym landem (22 szkoły). PolenMobil był też tradycyjnie obecny w wielu placówkach na pograniczu polsko-niemieckim, w szczególności w Brandenburgii. Dzięki dodatkowym środkom wygospodarowanym na projekt przez kraj związkowy Brandenburgia udało się zorganizować większą liczbę wizyt w szkołach. Inicjatywę poparł premier kraju związkowego Brandenburgia, koordynator ds. niemiecko-polskiej współpracy społecznej i przygranicznej oraz patron projektu PolenMobilu dr Dietmar Woidtke.

Skalę projektu i zaangażowanie zespołu w realizację najlepiej ilustruje interaktywna Mapa Google, na której zaznaczone są wszystkie wizyty PolenMobilu. Dowodem na to, że wysiłek się opłaca, są pozytywne reakcje zarówno nauczycieli, jak i uczniów biorących udział w projekcie. A o tym, że misja objazdowej kampanii wizerunkowej i informacyjnej o Polsce

Statystyka odwiedzin PolenMobilu w 2019 roku

jeszcze się nie zakończyła, najlepiej świadczy najnowsza wypowiedź jednego z uczestników projektu: „Polska jest krajem oferującym wiele możliwości, bardzo atrakcyjnym turystycznie, ale wiele osób w ogóle nie bierze go pod uwagę”. Żeby to zmienić, biało-czerwone PolenMobile będą kontynuować swoje tournée po Niemczech i przybliżyć Polskę uczniom na terenie całego kraju.

PolenMobil jest projektem Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej we współpracy z Towarzystwem Niemiecko-Polskim Brandenburgii i Polsko-Niemiecką Współpracą Młodzieży.

Więcej informacji na stronie:

<https://www.poleninderschule.de/polenmobil>

Koordinacja:

Karolina Fuhrmann, Małgorzata Gmitter

Kraj związkowy	Liczba odwiedzonych szkół
Berlin	5
Badenia-Wirtembergia	8
Brandenburgia	14
Meklemburgia-Pomorze Przednie	6
Nadrenia Północna-Westfalia	18
Dolna Saksonia	3
Saksonia	9
Turyngia	4
Bawaria	22
Saara	2
Nadrenia-Palatynat	12
Hesja	4
RAZEM	107

Projekt „Polacy z wyboru” w 2019 roku

Prezentacja
wystawy
„Polacy z wyboru”
w klubie
Otwarta Kolonia
w Warszawie

W kwietniu 2019 roku Wolskie Centrum Kultury zorganizowało cykliczne spotkania związane z historią warszawskich luteranów w ramach Społecznego Uniwersytetu Historii Woli. W działania te zaangażowały się parafia ewangelicko-augsburska Świątej Trójcy w Warszawie i Stowarzyszenie Mieszkańców i Przyjaciół Kolonii Wawelberga. Wygłoszono prelekcje m.in. o architektach i ewangelickich przedsiębiorcach w dziejach Warszawy i jej dzielnicy Woli. Wielu z nich to bohaterowie projektu „Polacy z wyboru”. Dlatego organizatorzy wypożyczyli od FWPN wystawę mobilną „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku”, która była prezentowana w klubie Otwarta Kolonia przy ul. Górczewskiej 15 w Warszawie od 4 kwietnia do 5 maja 2019 roku. Miejsce wystawy to Kolonia Wawelberga, zabytkowe osiedle tanich mieszkań robotniczych na osiedlu

Młynów w dzielnicy Wola, wybudowane w latach 1898–1900 z darowizny bankiera, filantropa i polskiego patriotę wyznania mojżeszowego Hipolita Wawelberga (1843–1901).

Wystawa przygotowana jako ekspozycja objazdowa składa się z 31 plansz o wymiarach 100 cm x 220 cm i z 8 plansz 50 cm x 220 cm, w sumie 35 m.b. Można ją wypożyczyć nieodpłatnie w FWPN, instytucja wypożyczająca wystawę od FWPN ponosi koszty transportu, montażu, demontażu i ubezpieczenia wystawy. Więcej informacji o udostępnianiu wystawy: tomasz.markiewicz@fwpn.org.pl. Aktualne informacje o projekcie „Polacy z wyboru” można znaleźć na stronie www.polacyzwyboru.pl i na profilu projektu na Facebooku www.facebook.com/Polacy-z-wyboru_Polen-aus-freier-Wahl.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ◆

Wystawa o Władysławie Bartoszewskim w Niemczech w 2019 roku

Wystawa „Władysław Bartoszewski 1922–2015. Więcej niż przyzwoitość” powstała jesienią 2015 roku z inicjatywy ówczesnej premier Ewy Kopacz. Uroczyste otwarcie miało miejsce we wrześniu 2015 roku w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie, siedzibie polskiego rządu, pięć miesięcy po śmierci 93-letniego polityka, który od 2007 roku zajmował stanowisko pełnomocnika premiera ds. dialogu międzynarodowego. Następnie prezentowana była w warszawskim Collegium Civitas (na przełomie 2015 i 2016 roku) oraz w Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin” (w maju 2016 roku).

Latem 2017 roku, na podstawie umowy darowizny, wystawa została bezterminowo udostępniona przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Fundacja uzupełniła wystawę o tablice z tłumaczeniem plansz na język niemiecki w celu prezentacji w Niemczech. Opiekę w Niemczech nad wystawą przejęła społeczna Inicjatywa im. W. Bartoszewskiego „Berlińczycy Bartoszewskiemu” działająca pod egidą Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Berlinie. Kuratorem wystawy został Marcin Barcz, wieloletni asystent Władysława Bartoszewskiego. Pierwsza część wystawy „Pod prąd” opowiada o działalności konspiracyjnej Bartoszewskiego podczas II wojny światowej oraz o represjach ze strony władz komunistycznych, a także o jego

Otwarcie wystawy w Bonn, 16.05.2019 r.

działalności antykomunistycznej, w tym współpracy z Radiem Wolna Europa. Blok tematyczny „Pamięć” poświęcony jest działaniom mającym zachować pamięć o prześladowaniach – począwszy od raportu z pobytu w Auschwitz, przez liczne publikacje o powstaniu warszawskim, o niemieckim terrorze okupacyjnym, aż do działalności na rzecz zachowania miejsc pamięci, przede wszystkim byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau. Ostatnia część „Pojednanie” dokumentuje kolejne etapy przełamywania barier w kontaktach z Niemcami, a także walkę Bartoszewskiego z przejawami antysemityzmu. Po udanych prezentacjach od lipca do listopada 2018 roku w Berlinie, Magdeburgu i Hamburgu

wystawa w ramach dalszej podróży po Niemczech w 2019 roku zaprezentowana została w siedmiu kolejnych niemieckich miastach. Towarzystwo jej wiele wydarzeń dodatkowych.

Drezno

10 stycznia 2019 roku w Domu Kościelnym przy ewangelicko-augsburskim kościele Trzech Króli w Dreźnie odbyło się uroczyste otwarcie wystawy. Zebranych gości powitała w imieniu gospodarzy Susanne Ludwig, referentka ds. teologicznych i edukacyjnych. Gość honorowy uroczystości szef kancelarii premiera Saksonii, minister ds. federalnych i europejskich Oliver Schenk, przedstawił oficjalne wizyty Władysława Bartoszewskiego w Dreźnie (m.in. w 2008 roku na zaproszenie Stanisława Tillicha, ówczesnego premiera Saksonii). Anita Baranowska-Koch, współzałożycielka Inicjatywy im. Władysława Bartoszewskiego, nakreśliła m.in. historię działań na rzecz upamiętnienia Władysława Bartoszewskiego w Niemczech, zaprezentowała także dotychczasowe przystanki na trasie wystawy. Na zakończenie kurator wystawy Marcin Barcz opowiedział o mniej znanych osobistych związkach Władysława Bartoszewskiego z Dreznem, przedstawił koncepcję wystawy, a uroczystość otwarcia poświęcił pamięci jego żony Zofii Bartoszewskiej (1927–2017). W ramach wystawy odbyły się dwa spotkania towarzyszące: 7 lutego prezentacja filmu w reżyserii Zofii Kunert pt. „Budowniczy mostów” oraz rozmowa Wolfganga Pailera z Johannesem Bauchem, byłym ambasadorem Niemiec w Polsce, a 11 lutego wykład publicysty i byłego opozycjonisty Wolfganga Templina pt. „Mój Bartoszewski”.

Görlitz

8 marca 2019 roku podczas wernisażu w Görlitz wystawa spotkała się z serdecznym przyjęciem i zainteresowaniem gości przybyłych licznie do Bi-

blioteki Miejskiej przy Jochmannstrasse. Spotkanie zainaugurował Michael Zimmermann, wiceprzewodniczący Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Saksonii. W imieniu gospodarzy – i z upoważnienia burmistrza Görlitz Siegfrieda Deinege – głos zabrała Ines Thoermer, dyrektorka Biblioteki Miejskiej. Uczestników powitał również dr Roland Löffler, dyrektor Saksońskiej Centrali Kształcenia Politycznego, która wsparła prezentację wystawy. Ważnym akcentem wernisażu było wystąpienie Rafała Gronicza, burmistrza Zgorzelca. W licznych wystąpieniach powracało wspomnienie o wyróżnieniu Władysława Bartoszewskiego Nagrodą Mostu Europa-Miasta Zgorzelec/Görlitz 18 października 2002 roku. W Görlitz wystawa była dostępna dla publiczności do 13 kwietnia.

Bonn

16 maja 2019 roku wystawa została otwarta w Fundacji Konrada Adenauera w Sankt Augustin na przedmieściach Bonn. Przybyłych gości powitał przedstawiciel gospodarzy dr Christian Koecke. Słowo wstępne wygłosił konsul generalny RP w Kolonii Jakub Wawrzyniak. Były premier Nadrenii-Palatynatu i Turyngii, a zarazem honorowy przewodniczący Fundacji Konrada Adenauera, prof. Bernhard Vogel, wystąpił w roli mówcy honorowego z referatem zatytułowanym „Władysław Bartoszewski – budowniczy mostów w Europie”. O spotkaniach z Władysławem Bartoszewskim mówił również dr Josef Thesing, były zastępca sekretarza generalnego Fundacji. Referenci byli zgodni, że wystawa nie powinna służyć jedynie pamięci o zmarłym przed czterema laty Władysławie Bartoszewskim. W swych wystąpieniach podkreślili aktualne odniesienia dorobku Bartoszewskiego. Wspomniano o idei ustanowienia stypendium imienia Władysława Bartoszewskiego przyznawanego młodym badaczom z Niemiec i Polski.

Publiczność
zwiedza
wystawę
w Oberhausen,
21.07.2019 r.

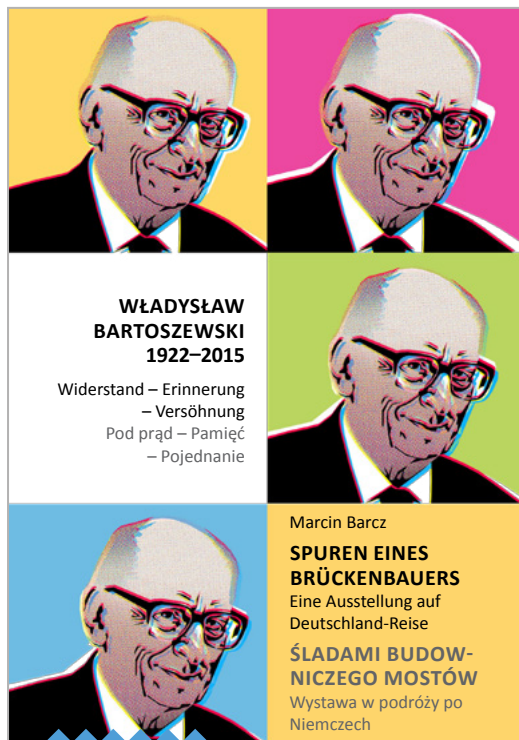

Düsseldorf

18 czerwca 2019 roku około stu gości przybyło na otwarcie wystawy poświęconej Władysławowi Bartoszewskiemu w gmachu Parlamentu Krajowego (Landtagu) Północnej Nadrenii-Westfalii w Düsseldorfie. Oficjalną część spotkania zainaugurował przewodniczący Landtagu André Kuper. Słowa powitalne do przybyłych gości skierował konsul generalny RP Jakub Wawrzyniak. Kurator wystawy Marcin Barcz przedstawił historię i koncepcję ekspozycji. Głos zabrał również Thorsten Klute, pełnomocnik landu Północna Nadrenia-Westfalia ds. Polonii. Spotkanie podsumowało wystąpienie Anity Baranowskiej-Koch, koordynatorki wystawy z ramienia Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Berlinie, która zaprezentowała m.in. fragment nagrodzonej pracy laureatów konkursu Ambasady Niemiec w Polsce na list do Władysława Bartoszewskiego. Podczas oficjalnych wystąpień i rozmów po uroczystej części spotkania wspomniano liczne podróże Władysława Bartoszewskiego do Północnej Nadrenii-Westfalii oraz przyznane mu wyróżnienia, m.in. Nagrodę Miasta Düsseldorf im. Heinricha Heinego (1996), Medal św. Jedności i Pokoju św. Liboriusza nadany przez archidiecezję Paderborn (1997) czy Nagrodę Królowej Rychezy (2009).

Oberhausen

21 lipca 2019 roku wystawa została otwarta w galerii KiR (Kunstinitiative Ruhr) w Oberhausen (Północna Nadrenia-Westfalia). Spotkanie zainaugurował Winfried Baar, przewodniczący lokalnej inicjatywy kulturalnej. Słowa powitania wygłosiła Maria Gołębowska, współwłaścicielka niezwyklego centrum kultury polskiej, jakim w ciągu minionych 20 lat stała się w Oberhausen prowadzona przez nią wraz z mężem Czesławem Gołębowskim restauracja „Gdańska”. List konsula generalnego RP w Kolonii Jakuba Wawrzyniaka przeczytała wicekonsul Lidia Białek. O wystawie i jej kulisach opowiedział Marcin Barcz. Głos zabrał również Max Janetzki, członek lokalnego ugrupowania młodych socjalistów. Na zakończenie wystąpiła Anita Baranowska-Koch, koordynatorka wystawy z ramienia Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Berlinie. Po zwiedzeniu wystawy zebrani goście wyruszyli w muzycznym korowodzie do położonej przy niedalekim rynku restauracji „Gdańska”, gdzie miała miejsce uroczystość wręczenia przyznawanych co roku statuetek Neptuna za szczególne zasługi dla porozumienia polsko-niemieckiego, którą zainaugurowała Maria Gołębowska. Nagrody otrzymali Thorsten Klute oraz Wiesław Lewicki, a laudatorami byli Mike Groschek i Joanna Duda-Murowski.

Publikacja „Spuren eines Brückenbauers” („Śladami budowniczego mostów”) dokumentująca miejsca prezentacji ekspozycji w 2018 i na początku 2019 roku (Berlin, Magdeburg, Hamburg, Drezno i Görlitz)

Homburg (Saar)

Kolejnym miejscem prezentacji wystawy była siedziba władz powiatu Saarpfalz w Homburg (Saar). Uroczyste otwarcie nastąpiło 24 października. Gości powitał starosta Theophil Gallo pełniący jednocześnie funkcję przewodniczącego miejscowego Towarzystwa Niemiecko-Polskiego kraju Saary. Głos zabrał także przybyły na uroczystość prezydent Sopotu Jacek Karnowski goszczący w Niemczech z okazji wizyty w niedalekim Franckenthal związanym z Sopotem partnerstwem miast. Historię powstania wystawy przedstawił Marcin Barcz. Następnie odbyła się rozmowa z dr Małgorzatą Preisner-Stokłosa, przedstawicielką Muzeum Pana Tadeusza (działającego w ramach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu), i dr Iloną Czechowską z Fundacji Karla Dedeciusa na Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

Małgorzata Preisner-Stokłosa opowiedziała o zgromadzonych w Ossolineum archiwach Władysława Bartoszewskiego, prezentowanej w Muzeum Pana Tadeusza wystawie stałej „Misja: Polska” oraz przedstawiła aktualne projekty edukacyjne, m.in. grę „Warto: z Bartoszewskim przez Polskę i Niemcy”. Ilona Czechowska zaprezentowała projekt nowej części wystawy dotyczący wieloletnich kontaktów Władysława Bartoszewskiego i Karla Dedeciusa, legendarnego tłumacza literatury polskiej na język niemiecki i założyciela Instytutu Polskiego w Darmstadt.

Christian Schröter, przewodniczący Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Berlinie, które sprawuje pieczę nad wystawą, wręczył uczestnikom szczególne wyróżnienia: kotyliony w barwach Niemiec i Polski nawiązujące do kokard noszonych przez uczestników związanego z okolicą wydarzenia historycznego znanego jako Hambacher Fest – demonstracji, która odbyła się w maju 1832 roku na położonym niedaleko Homburga zamku Hambach (Nadrenia-Palatynat) na rzecz zjednoczonych i wolnych Niemiec oraz na znak solidarności z polskimi emigrantami po powstaniu listopadowym (Hambacher Fest jest w Niemczech symbolem obywatelskich działań na rzecz demokracji). Wernisaż wystawy poprzedził rozpoczęcie zjazdu członków Towarzystw Niemiecko-Polskich, które miało miejsce następnego dnia – 25 października. Goście przybyli na kongres „Sąsiedztwo w środku Europy” mogli wziąć udział w zwiedzaniu wystawy.

Goście uczestniczący zarówno w otwarciu wystawy „Władysław Bartoszewski. Pod prąd – Pamięć, Pojednanie” 24 października, jak i w inauguracji kongresu Towarzystw Niemiecko-Polskich 25 października w Homburg (Saar) otrzymali egzemplarze publikacji „Spuren eines Brückenbauers” („Śladami budowniczego mostów”) dokumentującej miejsca prezentacji ekspozycji w 2018 i na

początku 2019 roku (Berlin, Magdeburg, Hamburg, Drezno i Görlitz), a przy okazji przypominającej związki bohatera wystawy z poszczególnymi niemieckimi miastami i jego tamtejsze w nich wizyty. Publikacja w języku polskim i niemieckim ukazała się nakładem Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Berlinie.

Darmstadt

19 listopada 2019 roku w Niemieckim Instytucie Spraw Polskich (Deutsches Polen-Institut) w Darmstadt odbył się kolejny wernisaż wystawy poświęconej Władysławowi Bartoszewskiemu. Wydarzenie miało tym razem charakter szczególny, i to z kilku powodów. Po pierwsze, było ono dziesiątym już otwarciem ekspozycji od rozpoczęcia jej podróży przez Niemcy latem 2018 roku. Po drugie, z miejscem prezentacji związany był blisko sam Władysław Bartoszewski, częsty gość Instytutu od 1981 roku aż po jubileusz 30-lecia tej ważnej placówki kulturalnej w listopadzie 2010 roku. Po trzecie wreszcie, w ramach wernisażu odbyła się premiera dodatkowej części wystawy poświęconej wzajemnym kontaktom Władysława Bartoszewskiego oraz Karla Dedeciusa, założyciela i pierwszego długoletniego dyrektora Instytutu Spraw Polskich.

Oficjalną część spotkania zorganizowaną w sali imienia Karla Dedeciusa otworzył dr Peter Oliver Loew, dyrektor Deutsches Polen-Institut. Wprowadzenie do głównej części wystawy i elementów biografii Władysława Bartoszewskiego przedstawił Marcin Barcz. Dr Ilona Czechowska zaprezentowała nową część ekspozycji – cztery bogato ilustrowane plansze odnoszące się do wczesnych lat młodości i doświadczeń wojennych Karla Dedeciusa i Władysława Bartoszewskiego, ich powojennych, wzajemnych kontaktów, otrzymanych wspólnie wyróżnień oraz do losów ich archiwów znajdujących się obecnie pod opieką Fundacji Karla Dedeciusa we

Deutsches Polen-Institut w Darmstadt, 19.11.2019 r. Marcin Barcz oprowadza po wystawie

Frankfurcie nad Odrą oraz Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Dzięki współpracy tych właśnie instytucji wraz z Inicjatywą im. W. Bartoszewskiego Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Berlinie powstały nowe plansze. W Deutsches Polen-Institut w Darmstadt wystawa była dostępna do 16 stycznia 2020 roku.

W 2020 roku zaplanowano prezentację wystawy w Torgau, Pasewalku, Greifswaldzie, na Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie nad Odrą i na Uniwersytecie w Halle, w Weimarze oraz w Ratzbonie.

Więcej o wystawie:

www.dpgberlin.de

www.bartoszewski-initiative.de

Koordynacja ze strony FWPN:

Tomasz Markiewicz

Wystawa „Polska OdNowa” w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku

Wernisaż wystawy,
przemawia Cornelius
Ochmann, dyrektor
– członek Zarządu FWPN.
Z lewej Basil Kerski,
dyrektor Europejskiego
Centrum Solidarności
w Gdańsku

Wystawa „Polska OdNowa” była prezentowana w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie we wrześniu 2014 roku na 25-lecie powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego. We wrześniu 2017 roku FWPN otrzymała z KPRM tę wystawę w formie darowizny. W związku z 30-leciem powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego chęć jej pokazania wyraziło Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku. Wystawa była tam prezentowana w dniach 16.09 – 21.10.2019 roku. Na wernisaż zorganizowany w sobotę 21 września przybyli m.in. Aleksander Hall, minister w rządzie T. Mazowieckiego, Jacek Taylor, przyjaciel premiera, oraz

Aleksandra Dulciewicz, prezydent Gdańska. Wystawa „Polska OdNowa” jest poświęcona pierwszemu po 1945 roku polskiemu rządowi utworzonemu przez niekomunistycznego premiera, niedawnego opozycjonistę Tadeusza Mazowieckiego (1927–2013). Opowieść nie skupia się jednak na jego osobie, ale na dokonaniach całego gabinetu. Tytuł wystawy eksponuje to, że powołanie 12 września 1989 roku rządu Tadeusza Mazowieckiego było symbolicznym momentem odnowy po okresie komunistycznym, a ludzie „Solidarności”, którzy wzięli odpowiedzialność za rządzenie Polską, musieli budować

Do pamiątkowej fotografii
pozują (od lewej): posłanka
Małgorzata Chmiel, Grzegorz
Grzelak, działacz opozycji za
czasów PRL, senator Ryszard
Świński i Aleksander Hall,
minister w rządzie Tadeusza
Mazowieckiego

Prezydent Gdańska
Aleksandra Dulciewicz
i Jacek Taylor, przyjaciel
Tadeusza Mazowieckiego

demokratyczne państwo niemal od podstaw. Na ekspozycji prezentowane są archiwalne teksty, dokumenty i zdjęcia. Centralna gablota to mównica sejmowa, która nawiązuje do pamiętnego exposé Tadeusza Mazowieckiego.

Dzięki staraniom FWPN wystawa, po prezentacji w Gdańsku, została przewieziona do Płocka, gdzie za zgodą władz samorządowych miasta została umieszczona na stałe w Małachowiance (Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Stanisła-

Fragment ekspozycji

wa Małachowskiego, najstarsza szkoła średnia w Polsce), liceum, którego absolwentem był Tadeusz Mazowiecki. Uroczyste otwarcie podarowanej przez FWPN miastu Płock wystawy z udziałem prezydenta tego miasta Andrzeja Nowakowskiego nastąpiło 29.10.2019 roku. Wystawę w części muzealnej Małachowianki można oglądać po wcześniejszym umówieniu się telefonicznie – 24 366 36 00.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz

Pokazy filmu „Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku wolności”

z okazji 30. rocznicy ucieczki obywateli NRD przez Warszawę do Niemiec Zachodnich

Zdjęcia: Ambasada Niemiec w Warszawie

30 lat po odzyskaniu wolności świadkowie tamtych wydarzeń podzielili się swoimi wspomnieniami oraz wyrazili wdzięczność za okazaną im wówczas przez Polaków pomoc w trakcie dwóch pokazów filmu „Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku wolności” i towarzyszących im dyskusji w Warszawie: w Ambasadzie

Pokaz filmu w PROM-ie Kultury Saska Kępa. Prowadzący wieczór: Christina Wegelein, Ambasada Niemiec, oraz Falk Altenberger, Fundacja Konrada Adenauera

Dyskusja po pokazie filmu w Ambasadzie Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie. Od lewej: Agnieszka Łada, Marek Prawda, Wolfgang Templin, Izabela Gutfeter, ambasador Rolf Nickel

Niemiec oraz w PROM-ie Kultury Saska Kępa. Zrealizowany przez FWPN w 2009 roku film „Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku wolności” w reżyserii Krzysztofa Czajki przedstawia losy obywateli NRD, którzy późnym latem i jesienią 1989 roku, bezpośrednio przed zburzeniem muru berlińskiego, próbowali przedostać się do Niemiec Zachodnich. Przez Ambasadę Niemiec w Warszawie przewinęło się wtedy ok. 6 tys. uciekinierów. Opuścili Polskę dwoma „pociągami wolności”, samolotami oraz promem przez Szwecję. W filmie o ówczesnych wydarzeniach mówią ich uczestnicy – Niemcy i Polacy. Do głosu dochodzą również politycy – świadkowie tamtych czasów: Tadeusz Mazowiecki, szef pierwszego niekomunistycznego rządu polskiego, i Krzysztof Skubiszewski, ówczesny minister spraw zagranicznych.

Projekcję filmu „Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku wolności” razem z byłymi uciekinierami oglądał 12 września 2019 roku w Ambasadzie Niemiec w Warszawie minister spraw zagranicznych RP Jacek Czaputowicz, który wygłosił przemówienie okolicznościowe. W dyskusji po pokazie udział wzięli Marek Prawda, ówczesny koordynator pomocy z ramienia „Solidarności”, Wolfgang Templin, opozycjonista z NRD, Izabela Gutfeter z Polskiego Czerwonego Krzyża i ambasador Rolf Nickel, wtedy urzędnik w Urzędzie Kanclerskim w wydziale ds. stosunków Wschód-Zachód. Dyskusję poprowadziła Agnieszka Łada z Instytutu Spraw Publicznych.

13 września 2019 roku w PROM-ie Kultury Saska Kępa w Warszawie, w dzielnicy, w której mieściła

Zespół Zeitzeugen

się 30 lat temu Ambasada Niemiec, odbyła się druga projekcja filmu „Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku wolności”. Zaproszeni na nią zostali przede wszystkim mieszkańcy Warszawy, którzy 30 lat temu wyciągnęli do uciekinierów pomocną dłoń. Obywatelom NRD docierającym pod budynek Ambasady Niemiec na Saskiej Kępie oferowali pomoc, jedzenie, możliwość skorzystania z łazienki czy nocleg, zanim udało się ich zakwaterować w różnych ośrodkach wypoczynkowych w okolicach Warszawy. Wieczór był okazją do wyrażenia wdzięczności przez uciekinierów, którzy przyjechali z tej okazji ponownie do Warszawy. W dyskusji reprezentowali ich Cornelia Klammt i Tino Brandt. O zabiegach dyplomatycznych wokół uzyskania pozwoleń na wyjazd dla obywateli NRD, wspomnieniach i różnych rolach, jakie wtedy odegrali, mówili opozycjonista Henryk Wujec, ówczesny minister pełnomocny Ambasady

Niemiec Johannes Bauch i ówczesny ambasador NRD w Polsce Jürgen van Zwoll. Dyskusję moderował Jacek Lepiarz. Przebój Scorpions „Wind of Change”, nierozdzielnie związany z okresem przełomu w Europie Środkowo-Wschodniej, otworzył koncert wschodnoniemieckiego zespołu Zeitzeugen. Muzyka z lat 80. towarzyszyła wspomnieniom, prezentacji kultowych pamiątek z tamtego okresu i rozmowom kulturalnym. W listopadzie 2019 roku film „Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku wolności” emitowany był także na kanale TVN24 Biznes i Świat. Wydarzenia były wspólnym projektem Ambasady Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie, Fundacji im. Konrada Adenauera, PROM-u Kultury Saska Kępa oraz Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmitter

Prezentacja trzeciego tomu polsko-niemieckiego podręcznika do historii

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Iwona Michałek i minister edukacji, młodzieży i sportu kraju związkowego Brandenburgia Britta Ernst prezentują tom 3. podręcznika „Europa. Nasza historia”

„Europa. Nasza historia” to wyjątkowy, polsko-niemiecki projekt, który został zainicjowany w 2008 roku przez rządy Polski i Niemiec. Opracowanie założeń do podręcznika do historii, który może być wykorzystywany zarówno w polskich, jak i niemieckich szkołach podstawowych, powierzono Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej Historyków i Geografów. Istotą projektu jest to, że polskie i niemieckie wydanie różnią się jedynie wersją językową, natomiast treść, struktura i szata graficzna pozostają nie-

zmiennie. Obie wersje językowe są uzupełnione o dodatkowy materiał dydaktyczny w postaci zagadnień narodowych, odrębnych dla każdej ze stron. W Polsce wydaniem podręcznika zajmują się Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, w Niemczech zaś za jego powstanie odpowiada wydawnictwo Eduversum z Wiesbaden. Trzeci tom wspólnego polsko-niemieckiego podręcznika do historii „Europa. Nasza historia”, zawierający omówienie dziejów Europy od kongresu wiedeńskiego do wybuchu

I wojny światowej, został przedstawiony w Gimnazjum im. Karola Liebknechta we Frankfurcie nad Odrą w poniedziałek 18 listopada 2019 roku. W prezentacji udział wzięły sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Iwona Michałek i minister edukacji, młodzieży i sportu kraju związkowego Brandenburgia Britta Ernst. Pierwszy tom, „Od prahistorii do średniowiecza”, został zaprezentowany w czerwcu 2016 roku w Berlinie przez ministrów spraw zagranicznych Polski i Niemiec. Tom 2., „Czasy nowożytne (do 1815 roku)”, opublikowano pod koniec września 2017 roku i zaprezentowano w Krzyżowej. Tom 4., ostatni, od I wojny światowej po czasy współczesne ma się ukazać w 2020 roku.

Polsko-niemiecki projekt „Szkolny podręcznik do nauczania historii” jest realizowany dzięki pomocy Ministerstwa Edukacji Narodowej RP, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej Historyków i Geografów, Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie, Instytutu Georga Eckerta w Brunzwicku oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych RFN, a także Stałej Konferencji Ministrów Kultury i Edukacji RFN. Od 2012 roku projekt wspiera Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz

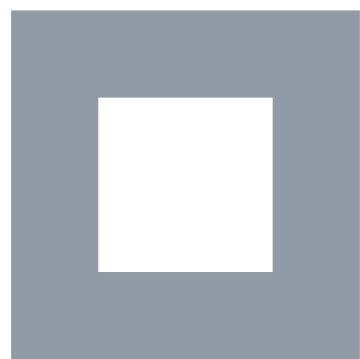
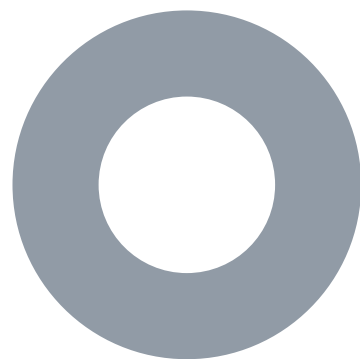
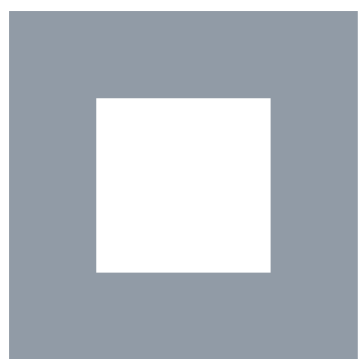
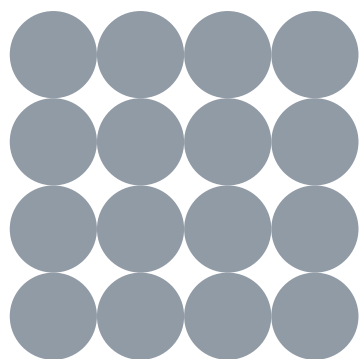
Więcej informacji o polsko-niemieckim projekcie podręcznika do historii „Europa. Nasza historia/Europa – Unsere Geschichte” można uzyskać na stronie internetowej www.europa-nasza-historia.org

Polski podręcznik „Europa. Nasza historia” oraz uzupełnienie do polskiej podstawy programowej „Europa. Nasza historia. Historia w źródłach, obrazach i odwołaniach do współczesności” można nabyć w e-sklepie: sklep.wsip.pl Natomiast edycję niemiecką „Europa – Unsere Geschichte” pod adresem: <https://www.jubi-shop.de/Shop/search/Europa%20-%20Unsere%20Geschichte.html>

FWPN wsparła w 2019 roku 84 projekty edukacyjne w łącznej kwocie 2 887 754 zł.

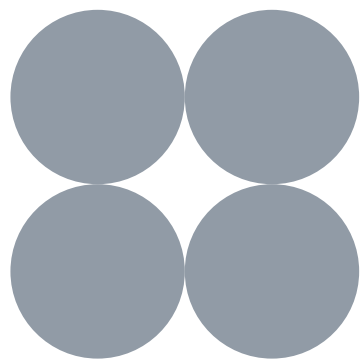
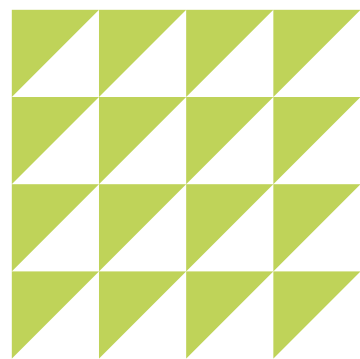
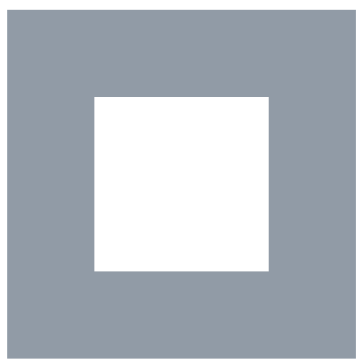
Pełna lista projektów dofinansowanych w 2019 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwbn.org.pl

Nauka

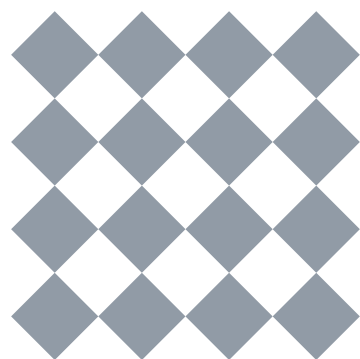
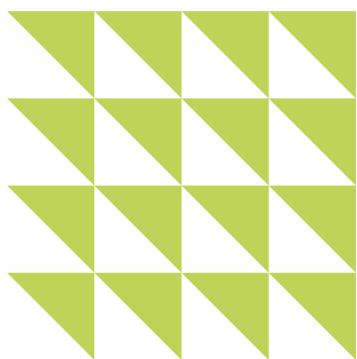
56

Wydanie 50. tomu Poznańskiej Biblioteki Niemieckiej

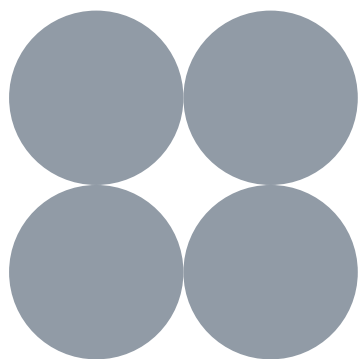
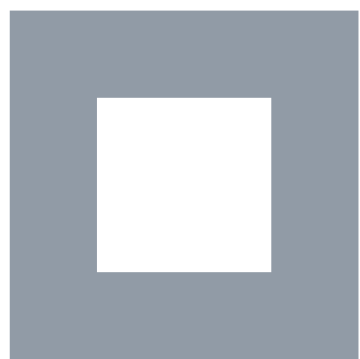
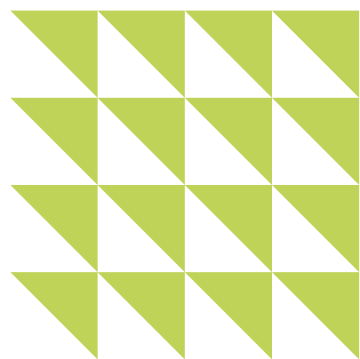
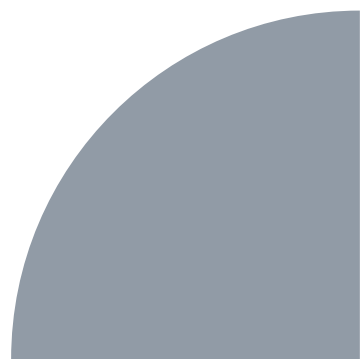
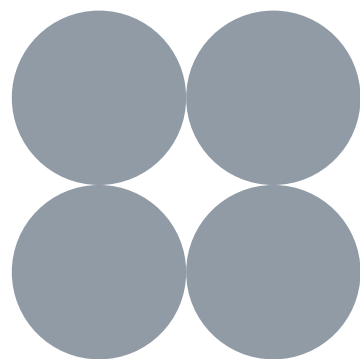
59

Konferencja „Sto lat traktatu pokojowego w Wersalu. Nowy porządek w dziejach Europy”

61

Konferencja „Polityka okupacyjna narodowosocjalistycznych Niemiec: Pomorze jesienią 1939 r. i zbrodnia pomorska”

Wydanie 50. tomu Poznańskiej Biblioteki Niemieckiej

Na początku lat 90. ubiegłego wieku na podstawie oceny stanu wiedzy polskiego społeczeństwa o Niemcach i Niemczech zrodził się pomysł powołania do życia serii wydawniczej Poznańska Biblioteka Niemiecka, aby przbliżyć polskiemu czytelnikowi refleksje autorów niemieckich nad własnym narodem, jego kulturą i cywilizacją. Kierownictwo naukowe nad projektem sprawował jego pomysłodawca, prof. dr hab. Hubert Orłowski, profesor senior w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, członek rzeczywisty PAN. Do 35. tomu jego partnerem był prof. Christoph Klessmann z Uniwersytetu w Poczdamie. Poznańska Biblioteka Niemiecka od momentu powstania była projektem realizowanym w ścisłej współpracy z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej. W latach 1996–2012 ukazało się 35 tomów serii. Ich wydawcą było Wydawnictwo Poznańskie. Od 36. tomu Poznańska Biblioteka Niemiecka wydawana była przez Wydawnictwo Nauka i Innowacje w Poznaniu. Do jej realizacji jako partnera pozyskano Uniwersytet im. Adama

Profesor Hubert Orłowski (z lewej) i dyrektor Ryszard Wryk prezentują 50 tomów Poznańskiej Biblioteki Niemieckiej

Mickiewicza w Poznaniu. 2018 rok był ostatnim etapem realizacji projektu naukowo-wydawniczego „Poznańska Biblioteka Niemiecka” w ramach współpracy z FWPN na podstawie decyzji jej Zarządu z 22 października 2012 roku.

W czerwcu 2019 roku ukazał się ostatni, 50. tom Poznańskiej Biblioteki Niemieckiej: **Jak w XXI wieku opowiadać historię? Narracja jako problem teoretyczny i praktyczny w niemieckich naukach o historii, kulturze i literaturze**, koncepcja, opracowanie i wstęp Jerzy Kałużny.

Tom dotyczy narracji jako zagadnienia teoretycznego i praktycznego w niemieckiej historiografii oraz w naukach o kulturze i literaturze. Oprócz obszernego wstępu metodologicznego zatytułowanego „Jak w XXI wieku opowiadać historię” praca zawiera antologię najbardziej reprezentatywnych tekstów nauki niemieckiej na temat tytułowego zagadnienia. I tak pierwszy blok tematyczny zawiera teksty poświęcone pozycji narratologii jako dyscypliny naukowej oraz specyficznie narratologicznej refleksji na temat wybranych problemów opowiadania.

W bloku drugim zamieszczone są teksty mówiące o przedstawianiu historii w mediach, zwłaszcza w mediach elektronicznych i cyfrowych, które skutecznie konkurują z tradycyjnymi formami historiografii.

Wreszcie blok trzeci to teksty o pojęciu mistrzowskiej opowieści i jego użyteczności w odniesieniu do historii najnowszej.

Więcej informacji o Poznańskiej Bibliotece Niemieckiej na www.wni.com.pl

10 czerwca 2019 roku na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbył się panel dyskusyjny pt. „Sąsiedztwo zobowiązuje” zorganizowany z okazji wydania 50 tomów Poznańskiej Biblioteki Niemieckiej. Organizatorami spotkania byli: redaktor naukowy PBN prof. dr hab. Hubert Orłowski, dyrektor Wydawnictwa Nauka i Innowacje prof. dr hab. Ryszard Wryk oraz dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej UAM prof. dr hab. Sławomir Piontek.

Panel był swoistym podsumowaniem dokonań serii wydawniczej PBN wydawanej przy finansowym wsparciu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Słowo wprowadzające wygłosił redaktor serii prof. dr hab. Hubert Orłowski. Dyskusja toczyła się w dwóch blokach tematycznych – „Poznańska Biblioteka Niemiecka: bilans i perspektywy” oraz „Polacy i Niemcy: perspektywy i wspólna przeszłość”. Wzięli w niej udział uczeni z Polski oraz Niemiec. Wśród nich były wielkie indywidualności polskiego niemcoznawstwa oraz europejskiej humanistyki.

Ze strony polskiej w polemice uczestniczyli profesorowie:

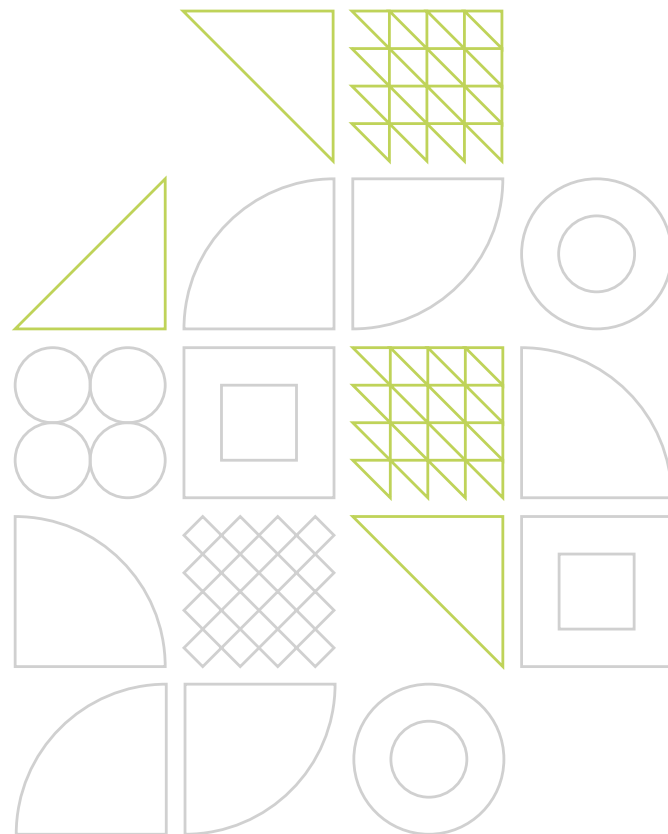
Hubert Orłowski, Leszek Żyliński, Anna Wolff-Powęska, Robert Traba, i redaktor Adam Krzemiński.

Natomiast ze strony niemieckiej profesorowie: Christoph Kleßmann, Jürgen Kocka, Heinz Schilling i Karl Schlögel.

Całe przedsięwzięcie cieszyło się sporym zainteresowaniem. Uczestniczyło w nim ponad 100 uczonych z różnych ośrodków germanistycznych kraju.

Podczas panelu zaprezentowano specjalny tom wieńczący serię wydawniczą Poznańskiej Biblioteki Niemieckiej pt. „Sąsiedztwo zobowiązuje... 50 tomów Poznańskiej Biblioteki Niemieckiej” pod red. Huberta Orłowskiego i Ryszarda Wryka.

Koordinacja projektu PBN ze strony FWPN:
Tomasz Markiewicz ✓

Konferencja „Sto lat traktatu pokojowego w Wersalu. Nowy porządek w dziejach Europy”

Wystąpienie sekretarza stanu
w MSZ RP Szymona Szyrkowskiego vel Sęk

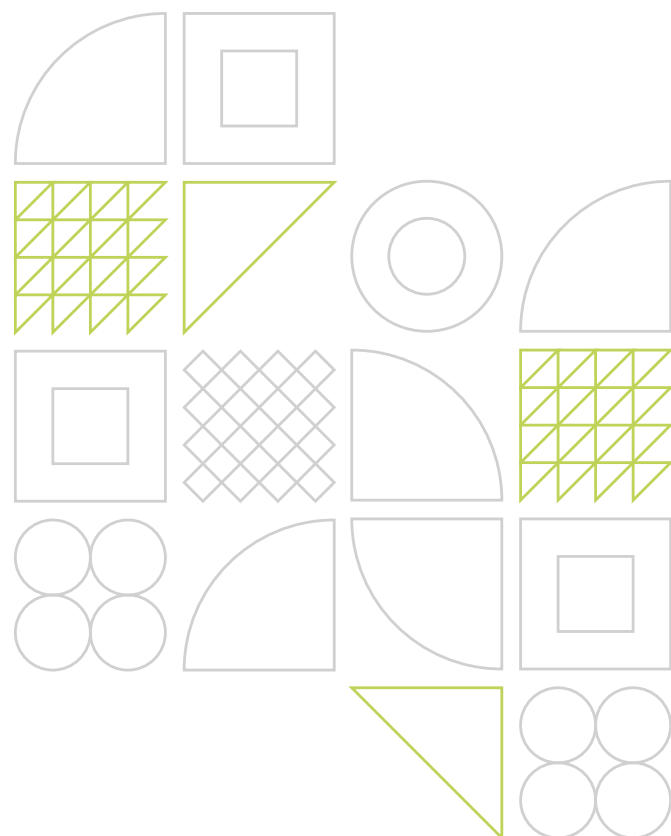
Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie we współpracy z Niemieckim Instytutem Historycznym w Warszawie, Centrum Dialogu Międzynarodowego MSZ w Poznaniu oraz FWPN zorganizowała w dniach 11–12 lipca 2019 roku w Pałacu Działyńskich w Poznaniu konferencję międzynarodową „Sto lat traktatu pokojowego w Wersalu. Nowy porządek w dziejach Europy”. Traktat wersalski z 28 czerwca 1919

roku kończący I wojnę światową z lat 1914–1918 prowadził do ustanowienia nowego porządku prawnomiędzynarodowego w świecie, mającego jednak szczególne znaczenie dla Europy, zastępując trwający ponad sto lat porządek postwie-deński z 1815 roku, którego zakończeniem była I wojna światowa. Traktatem wersalskim, na mocy którego zawarto pokój mający stanowić w powszechnym założeniu nowy ład prawno-

międzynarodowy, w rzeczywistości – jak mawiano już w chwili jego podpisania – otwierano, ze względu na przyjęte podczas pokoju rozwiązania, drogę do nowej wojny. Postanowienia pokoju wersalskiego utrwały zmiany w strukturze państw, która powstała w Europie po I wojnie światowej. Głównym celem konferencji były nawiązanie do setnej rocznicy traktatu wersalskiego z 1919 roku i ocena z perspektywy minionego stulecia porządku prawnomiędzynarodowego ustanowionego w Europie po I wojnie światowej (1914–1918) oraz pokazanie wpływu traktatu wersalskiego na ukształtowanie się stosunków prawnomiędzynarodowych w okresie międzywojennym ze szczególnym uwzględnieniem zmian mających miejsce w Europie Środkowej, a zwłaszcza relacji polsko-niemieckich. W otwarciu konferencji uczestniczył sekretarz stanu w MSZ RP Szymon Szynkowski vel Sęk. Referaty wygłosili naukowcy z Albanii (dr Deona Çali Kalaja, Aleksandër Moisiu University of Durrës), Austrii (prof. dr Lothar Höbelt, Universität Wien), Niemiec (prof. dr Hans-Jürgen Bömelburg, Universität Giessen, dr Michał Kuź, Stiftung Genshagen, prof. dr Miloš Řežnik, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie, prof. dr Ralph Schattkowsky, Universität Rostock i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Polski (prof. dr hab. Maciej Górny, Instytut Historii PAN w Warszawie i Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie, prof. dr hab. Marek Kornat, Instytut Historii PAN w Warszawie, prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk, Instytut Historii PAN w Warszawie, Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, prof. dr hab. Dariusz Makiła, Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie, prof. dr hab. Bogdan Musiał, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, dr Adam Szabelski, Regionalny

Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Poznaniu, dr Krzysztof Rak, FWPN, prof. dr hab. Stanisław Żerko, Instytut Zachodni w Poznaniu), Rosji (prof. dr Gennady Matveev, Moskiewski Uniwersytet Państwowy im. M.W. Łomonosowa), ze Słowacji (prof. dr Dušan Kováč, Slovak Academy of Sciences, Bratysława), z USA (prof. dr Michael Neiberg, United States Army War College, Carlisle) i z Włoch (prof. dr Vittoria Calabrò, Università degli Studi di Messina). Naukowcy poddali analizie ład wersalski i jego rozpad w latach 1919–1939 oraz wynikające z niego reperkusje dla współczesności. Opublikowanie rezultatów konferencji w postaci wydawnictwa monograficznego zaplanowano na 2020 rok.

Koordinacja ze strony FWPN:
Tomasz Markiewicz ✓

Konferencja „Polityka okupacyjna narodowosocjalistycznych Niemiec. Pomorze jesienią 1939 roku i zbrodnia pomorska”

W dniach 3–5 września 2019 roku w Wejherowie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Polityka okupacyjna narodowosocjalistycznych Niemiec. Pomorze jesienią 1939 roku i zbrodnia pomorska”. Została ona włączona do ogólnopolskiego kalendarza wydarzeń związanych z obchodami 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej i objęta patronatem narodowym prezydenta RP Andrzeja Dudy i patronatem honorowym sekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jarosława Sellina. Jej organizatorami były Instytut Studiów Politycznych PAN, Muzeum Piaśnickie w Wejherowie, Oddział Muzeum Stutthof w Sztutowie. Niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady (1939–1945), Instytut Kaszubski, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie i Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. Obrady prowadzono w Filharmonii Kaszubskiej i w Państwowej Szkole Muzycznej I st. im. Fryderyka Chopina. Celem konferencji, w której wzięli udział naukowcy z Polski i z Niemiec, było ukazanie polityki okupacyjnej narodowosocjalistycznych Niemiec

przez pryzmat Pomorza jesienią 1939 roku i w aspekcie zbrodni dokonanych przez Niemców na tym terenie. Składała się ona z dwóch ściśle powiązanych części. W pierwszej zastanawiano się nad metodami prowadzenia II wojny światowej i polityką okupacyjną narodowosocjalistycznych Niemiec. Omówiono działania przebiegające wówczas na zapleczu frontu jako nowe metody prowadzenia wojny przez dwóch agresorów – nazistowskie Niemcy i sowiecką Rosję. Z jednej strony zaprezentowano akcje niemieckich Einsatzgruppen i Selbstschutz, z drugiej – dywersję sowiecką. Następnie przedmiotem rozważań były, w ujęciu porównawczym, systemy okupacyjne i polityka ludnościowa narodowosocjalistycznych Niemiec w Europie Środkowo-Wschodniej. Druga część poświęcona była pierwszym miesiącom okupacji Pomorza po jego włączeniu do Rzeszy (wrzesień–grudzień 1939 roku). Przeanalizowano zasady niemieckiej polityki okupacyjnej, wysokość strat ludzkich oraz postawy społeczności lokalnej. Na zakończenie, uwzględniając najnowszy stan badań, scharakteryzowane zostały miejsca masowych zbrodni na Pomorzu

Otwarcie konferencji w Filharmonii Kaszubskiej w Wejherowie. Prof. Piotr Madajczyk, współprzewodniczący Rady FWPN, i dyrektor Teresa Piatsidis z Muzeum Piaśnickiego witają reprezentantów współorganizatorów konferencji. Od lewej: dr. Krzysztofa Raka (dyrektor-członek Zarządu FWPN), prof. Dariusza Makiłłę (współprzewodniczący Zarządu FWPN), prof. Grzegorza Motykę (dyrektor Instytutu Studiów Politycznych PAN) i prof. Miloša Řežníka (dyrektor Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie)

z uwzględnieniem skomplikowanego kontekstu narodowościowego na tych terenach i szczególnych metod eksterminacji osób chorych psychicznie (program eugeniczny). Uczestnicy konferencji zapoznali się z Muzeum Piaśnickim w Wejherowie i jego dotychczasowym dorobkiem. W ramach konferencji odbyły się również trzy pokazy filmów dokumentalnych zrealizowanych przez to muzeum – dwie premiery: „Pelplin” – o niemieckiej zbrodni na duchownych Kapituły Pelplińskiej jesienią 1939 roku, i „Szpęgawsk” – o eksterminacji polskich warstw przywódczych w Lesie Szpęgawskim, a trzeciego dnia konferencji filmu „Piaśnica” – o największym po obozie koncentracyjnym Stutthof miejscu masowej zbrodni na ludności cywilnej na Pomorzu przeprowadzonej jesienią 1939 roku.

Zaprezentowano także projekt i wystawę „In Between? Image and memory” Europejskiej Sieci Pamięć i Solidarność oraz FWPN jako efekt pracy po pobycie studyjnym i warsztatach fotograficznych międzynarodowej grupy studentów w Wejherowie w końcu sierpnia 2019 roku.

Koordinacja ze strony FWPN:
Tomasz Markiewicz

Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jarosława Sellina

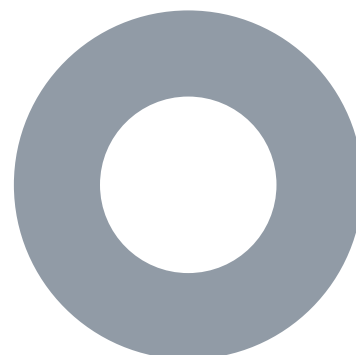
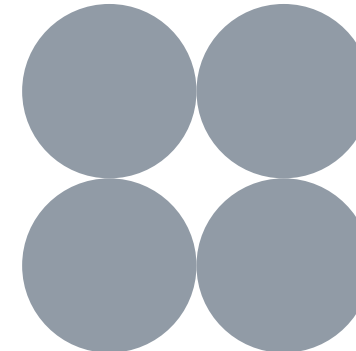
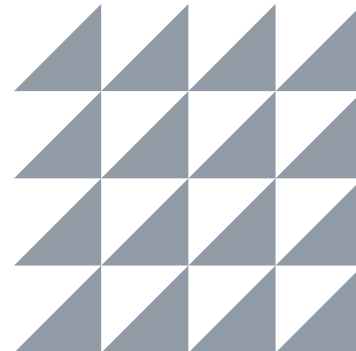

Panel „Polityka okupacyjna narodowosocjalistycznych Niemiec”. Od lewej: prof. Eugeniusz C. Król, prof. Isabel Heinemann, prof. Tatjana Tönsmeier i dr Christhardt Henschel

FWPN wsparła
w 2019 roku
20 projektów naukowych
w łącznej kwocie 524 060 zł.

Pełna lista projektów
dofinansowanych w 2019 roku
przez FWPN jest dostępna w internecie
na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Kultura

66

Stypendium im. Albrechta Lemppa

68

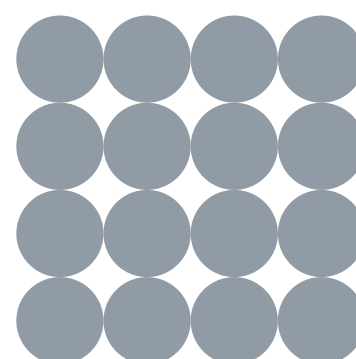
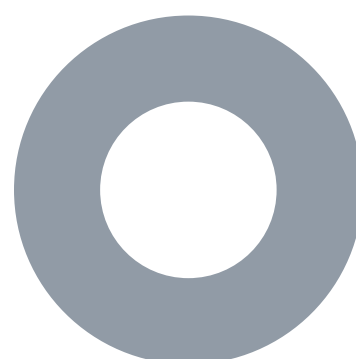
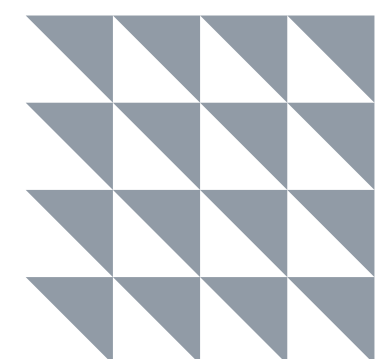
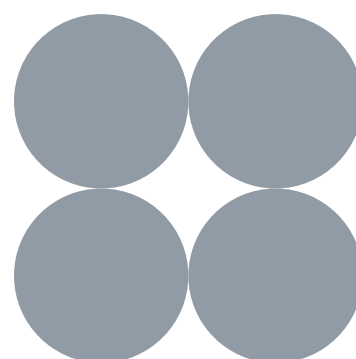
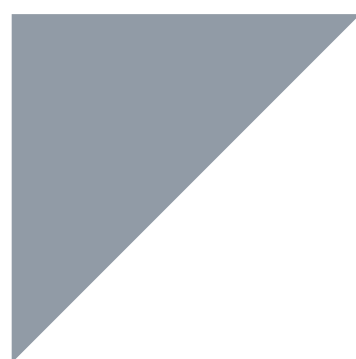
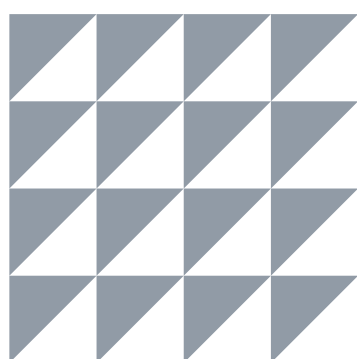
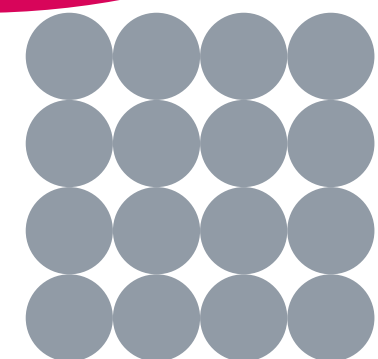
„Do zobaczenia po rewolucji!”
Wystawa na 100-lecie Bauhausu

70

Wykonanie koncertowe „Halki” Stanisława
Moniuszki w Filharmonii Berlińskiej

72

Zamek Hohenzollernów w Berlinie – Pałac
Saski w Warszawie. Odbudowy w centrach
europejskich stolic – wymiana doświadczeń

Stypendium im. Albrechta Lemppa

Małgorzata Rejmer i Julia Wolf laureatkami Stypendium im. Albrechta Lemppa za 2019 rok.

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Instytut Książki i Literarisches Colloquium Berlin ogłosiły laureatki Stypendium im. Albrechta Lemppa za 2019 rok. Zostały nimi:

Fot. Elżbieta Lempp

Małgorzata Rejmer (ur. w 1985 r.) – pisarka i reportażystka, absolwentka studiów kulturoznawczych na Uniwersytecie Warszawskim. W 2009 roku wydała powieść „Toksymia”, za którą otrzymała nominacje do Nagrody Literackiej „Gdynia” i nagrody Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek. W 2013 roku opublikowała zbiór reportaży „Bukareszt. Kurz i krew”, za który otrzymała Nagrodę „Newsweeka” im. Teresy Toruńskiej, Nagrodę Literacką dla Autorki „Gryfia” oraz Gwarancję Kultury, nagrodę przyznaną przez TVP Kultura. Była także nominowana do Nagrody Literackiej „Nike”, Paszportu „Polityki” i Nagrody im. Beaty Pawlak. Za swoją trzecią książkę, „Błoto słodsze niż miód”, otrzymała Paszport „Polityki”. Jej książki zostały przełożone na rumuński, serbski, ukraiński i hiszpański.

Julia Wolf (ur. w 1981 r.) – pisarka. Studiowała amerykańistykę, latynoamerykanistykę i germanistykę na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie. Mieszka w Lipsku. Jej debiutancka powieść „Alles ist jetzt” (Frankfurter Verlagsanstalt 2015) zdobyła nagrodę Kunstpreis der Lotto Brandenburg GmbH. Za powieść „Walter Nowak bleibt liegen” (Frankfurter Verlagsanstalt 2017) otrzymała wyróżnienie Nicolas-Born-Debütpreis i znalazła się na długiej liście nominacji do Niemieckiej Nagrody Książkowej 2017.

Fot. Elżbieta Lempp

Albrecht Lempp (1953–2012)

był wybitnym popularyzatorem literatury polskiej w Niemczech i jej tłumaczem. Przez wiele lat pełnił funkcję dyrektora Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i wniósł wielki wkład w rozwój relacji polsko-niemieckich. Tworzył fundamenty nowoczesnego systemu promocji Polski przez literaturę. Jako współtwórca Instytutu Książki otrzymał nagrodę Transatlantyk przyznaną za zasługi w tej dziedzinie.

Stypendium im. Albrechta Lemppa przeznaczone jest dla pisarzy z Polski i Niemiec oraz dla niemieckich tłumaczy literatury polskiej i polskich tłumaczy literatury niemieckojęzycznej.

Jego celem jest doskonalenie sztuki przekładu i pisania w duchu standardów literackich i translatorskich bliskich Albrechtowi Lemppowi oraz upamiętnienie jego wkładu w polsko-niemiecką wymianę literacką.

Na program stypendialny składają się rokrocznie dwa jednomiesięczne pobyty: w Literarisches Colloquium Berlin i w Krakowie.

Z Polski i Niemiec nadeszło 41 zgłoszeń od pisarzy i tłumaczy literatury. W skład jury weszli przedstawiciele fundatorów: Jürgen Jakob Becker (LCB), Joanna Czudec (FWPN), Ewa Wojciechowska (IK). Honorową członkinią jury była Elżbieta Lempp.

Koordinacja: Joanna Czudec

„Do zobaczenia po rewolucji!” Wystawa na 100-lecie Bauhausu

Fragment wystawy

W 2019 roku Niemcy obchodzą 100. rocznicę utworzenia Bauhausu, uczelni artystyczno-rzemieślniczej założonej przez Waltera Gropiusa w Weimarze. W jubileuszowym roku w Niemczech zostały otwarte dwa nowe muzea Bauhausu: w Weimarze i w Dessau,

drugiej siedzibie Bauhausu. W międzynarodowe obchody okrągłej rocznicy powołania najważniejszej awangardowej szkoły artystycznej wpisała się wystawa „Do zobaczenia po rewolucji!”, choć nie była ona typową ekspozycją rocznicową.

Wystawa powstała w ramach projektu dofinansowanego przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz ze środków ministra kultury i dziedzictwa narodowego i była prezentowana w dniach 18.10–18.12.2019 roku w Galerii Arsenał w Białymstoku. Przedstawiała i popularyzowała dziedzictwo Bauhausu. Wystawa składała się z sześciu instalacji podzielonych na dwie części oraz pokoju samodzielnych zadań dla publiczności, przygotowanego w sali edukacyjnej galerii. Jak deklarują autorzy wystawy, jej celem było „zbudowanie niejednorodnej opowieści o Bauhausie i podważenie jej jednoznacznych ocen i określeń”, dlatego też ekspozycja nie nawiązywała wyłącznie do słynnych obiektów Bauhausu, a kuratorzy skupili się raczej na zerwaniu z wizją Bauhausu jako monolitu i wprowadzili do klasycznych narracji mniej znane wątki. Prezentowano obiekty wypożyczone z Archiwum Materiałów Budowlanych w Dessau, z archiwów w Weimarze i Frankfurtu nad Menem, Muzeum Żydowskiego w Pradze, a także prace współczesne przygotowane specjalnie na tę okazję, jak np. instalacja Aristide Antonasa „Miasto konwekcyjne” na bazie zbiorów Stiftung Bauhaus Dessau.

Artyści i badacze, którzy wzięli udział w wystawie, to: Aristide Antonas, Goshka Macuga, Karina Busch, Post-Noviki, Salvatore Lacagnina, Wendelien van Oldenborgh, Zuza Golińska.

Kuratorzy wystawy: Adam Przywara, Ewa Tatar, Karolina Matysiak.

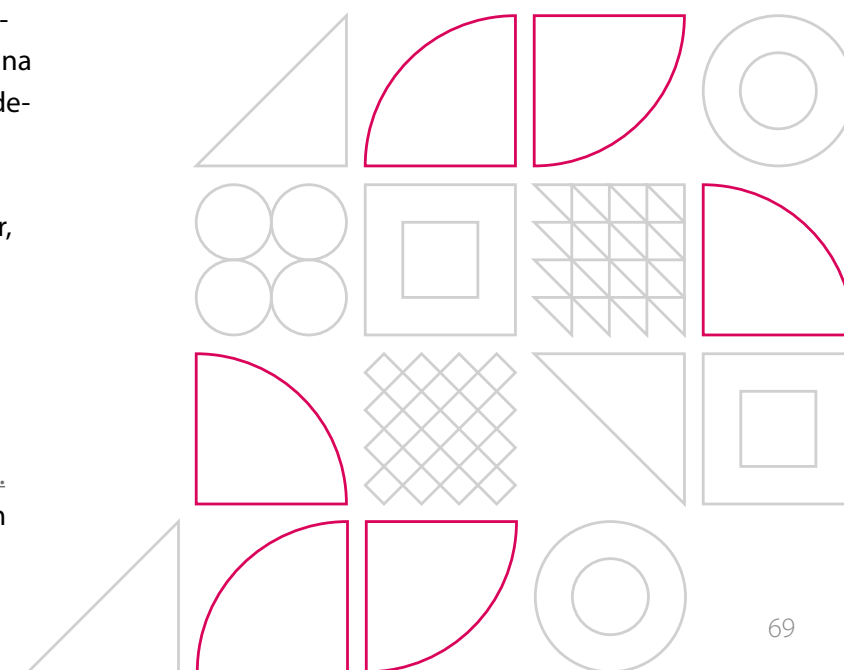
Do wystawy wydano bezpłatny przewodnik (dostępny również online https://galeria-arsenal.pl/images/upload/wystawy/2019/bauhaus/przewodnik/Bauhaus_przewodnik_ostateczna.pdf) oraz zrealizowano rozbudowany program

towarzyszący z udziałem artystów i ekspertów, w ramach którego odbyło się 25 wydarzeń, m.in.: performance’y muzyczne i choreograficzne, działania performatywne, wykłady, hackathon architektoniczny, debata o dziedzictwie modernizmu, spacer autobusowy po zabytkach modernizmu, zwiedzanie wystawy z kuratorem (również białoruskojęzycznym), audycja radiowa.

Wstęp na wystawę i wszystkie wydarzenia był bezpłatny, a frekwencja wyniosła ponad 3 tys. osób.

Partnerami projektu byli Goethe-Institut w Warszawie, Stowarzyszenie Pogotowie Kultu-ralno-Społeczne, Wydział Architektury Politechniki Białostockiej, Wydział Biologii Uniwersytetu w Białymstoku, Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza w Warszawie – zamiejscowy Wydział Sztuki Łalkarskiej w Białymstoku, PTTK Oddział w Białymstoku, Polskie Radio Białystok.

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmiter

Wykonanie koncertowe „Halki” Stanisława Moniuszki w Filharmonii Berlińskiej

Orkiestra i chór Teatru Wielkiego w Poznaniu podczas koncertu w dużej sali Filharmonii Berlińskiej. Fot. Bartek Barczyk

Stanisław Moniuszko, autor opery „Halka”, przez kilka lat uczył się w Berlinie, i to tutaj właśnie opublikowano jego pierwsze utwory. Jednak wykonania jego muzyki w tym mieście to wciąż wydarzenia sporadyczne. Tym bardziej

cieszy, że w ramach obchodu Roku Moniuszki orkiestra i chór Teatru Wielkiego w Poznaniu prowadzone przez dyrektora artystycznego Gabriela Chmurę przedstawiły 1 października 2019 roku tę piękną muzykę w Filharmonii Berlińskiej. W roli tytułowej wystąpiła Magdalena Nowacka. Partię Jontka zaśpiewał Dominik Sutowicz, a Janusza – Łukasz Goliński. Pozostała obsada oraz chór prowadzony przez Mariusza Otto to członkowie zespołu poznańskiego teatru (Zofia – Magdalena Wilczyńska-Goś, Stolnik – Rafał Korpik, Dziemba – Damian Konieczek).

Gromkie brawa publiczności zgromadzonej w Filharmonii Berlińskiej oraz entuzjastyczne recenzje zarówno polskich, jak i niemieckich krytyków są miarą sukcesu przedsięwzięcia Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu. Poniżej wybrane fragmenty:

„Chór i orkiestra Teatru Wielkiego znajdują się na zadowalająco wysokim poziomie. Kompetentne kierownictwo Gabriela Chmury nie pozostawia nic do życzenia. Publiczność słusznie honorowała wszystkich wykonawców i dziękowała długim aplauzem za ten szczególny wieczór, który potwierdził wysoki poziom, z którego znany jest Teatr Wielki” (źródło: Peter Sommeregger, *Klassikbegeistert*, blog).

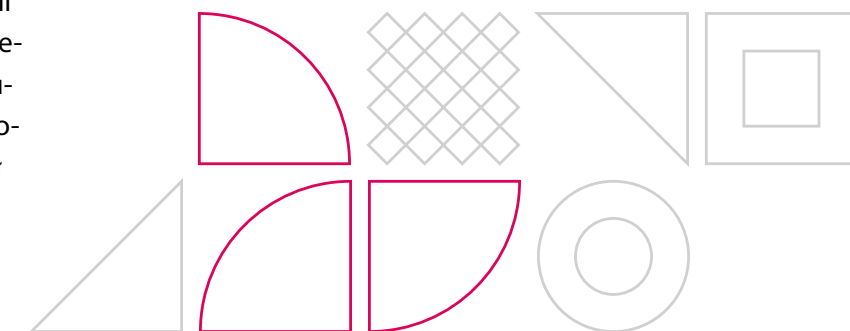
„To był na pierwszy rzut oka szalony, ale bardzo dobry pomysł, żeby wykonać w wersji koncertowej »Halkę« ni mniej, ni więcej, tylko w dużej sali Filharmonii Berlińskiej. (...) gwiazdą przedstawienia, a raczej gwiazdorem, okazał się Dominik Sutowicz w roli Jontka, który włożył w nią niesamowite emocje, nie mówiąc o jakości głosu. Dostał ogromne brawa” (źródło: Dorota Szwarzman, *szwarzman.blog.polityka.pl*).

„Partię Janusza zaśpiewał rewelacyjnie, mocnym, świetnie postawionym głosem, doskonale dysponowany Łukasz Goliński. Skutecznie konkurował on z potęgą głosu tenora Dominika Sutowicza w roli Jontka. Magdalena Nowacka też wypadła świetnie, jej głos wprawiony w wykonywaniu głównych ról w operach Verdiego absolutnie nadawał się do partii Halki. (...)”

W epizodach symfonicznych i towarzysząc solistom, bardzo dobrze spisała się orkiestra Teatru Wielkiego, zaś sola wiolonczelowe w wykonaniu Doroty Hajzer były najlepszą wizytówką artyzmu. Dyrygent Gabriel Chmura poprowadził operę z nerwem, zadając niekiedy bardzo szybkie tempa, co z pewnością zyskało uznanie wyrobionej berlińskiej publiczności” (źródło: Joanna Tumiłowicz, *Maestro.net.pl*).

„Halka” w Berlinie to wspólny projekt Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutu im. Adama Mickiewicza, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, Ambasady RP w Niemczech, Instytutu Polskiego w Berlinie, Polskiego Wydawnictwa Muzycznego w partnerstwie z Dyrekcją Koncertową prof. Victora Hohenfelsa.

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmter

Zamek Hohenzollernów w Berlinie – Pałac Saski w Warszawie. Odbudowy w centrach europejskich stolic – wymiana doświadczeń

Stowarzyszenie Saski 2018 od lat działa na rzecz odbudowy Pałacu Saskiego w Warszawie. W 2019 roku zrealizowało popularyzujący tę ideę projekt, który składał się z dwóch elementów. Pierwszy to warsztaty architektoniczno-sztukatorskie towarzyszące otwartej 14 września 2019 roku wystawie plenerowej „Przywracamy serce Niepodległej” o historii placu Piłsudskiego i jego zabudowy (wystawę dofinansowało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Niepodległa”). Wystawę, którą ustawiono przy pomniku Józefa Piłsudskiego między Hotelem Europejskim a komendą garnizonu warszawskiego Wojska Polskiego, można było oglądać do 17 listopada 2019 roku. Warsztaty architektoniczno-sztukatorskie pt. „Pałac Saski – tradycyjne rzemiosło w sercu europejskiej stolicy” przeprowadzono 21 września 2019 roku na placu Piłsudskiego z udziałem specjalistów z najstarszej warszawskiej firmy Dekorum wykonującej sztukaterie. Podczas warsztatów zaprezentowano techniki wykonywania różnych rodzajów sztukaterii.

Drugim elementem projektu były wykład o odbudowie Zamku Berlińskiego oraz debata „Pałac Saski – odbudowa w sercu europejskiej stolicy. Wyzwanie na XXI wiek”, które odbyły się 29 listopada 2019 roku w Domu Towarowym Braci Jabłkowskich przy ul. Brackiej 25. Wilhelm von Boddien ze stowarzyszenia Berliner Schloss, które zainicjowało ideę wskrzeszenia zamku i ją propagowało już od 1991 roku, przedstawił historię odbudowy zamku Hohenzollernów w Berlinie oraz sporne kwestie związane z realizacją tego projektu, a także wspominał dyskusje, które toczono zarówno przed rozpoczęciem odbudowy, jak i w jej trakcie. Gość z Berlina podzielił się z warszawską publicznością doświadczeniami związanymi z partycypacją społeczną i promocją odbudowy zamku oraz opowiedział o procesie ustalenia funkcji odbudowanego obiektu. Zamek był rezydencją królów Prus od 1701 roku (tj. utworzenia Królestwa Prus). W latach 1871–1918 był siedzibą cesarzy niemieckich. Po upadku monarchii w listopadzie 1918 roku i powstaniu w 1919 roku Republiki Weimarskiej zamek pełnił funkcje

Wilhelm von Boddien ze stowarzyszenia Berliner Schloss prezentuje warszawskiej publiczności odbudowę zamku Hohenzollernów

Debata o odbudowie warszawskiego Pałacu Saskiego

Zamek Hohenzollernów w Berlinie podczas prac wykończeniowych w lecie 2019 roku.
Fot. Magdalena Prosińska

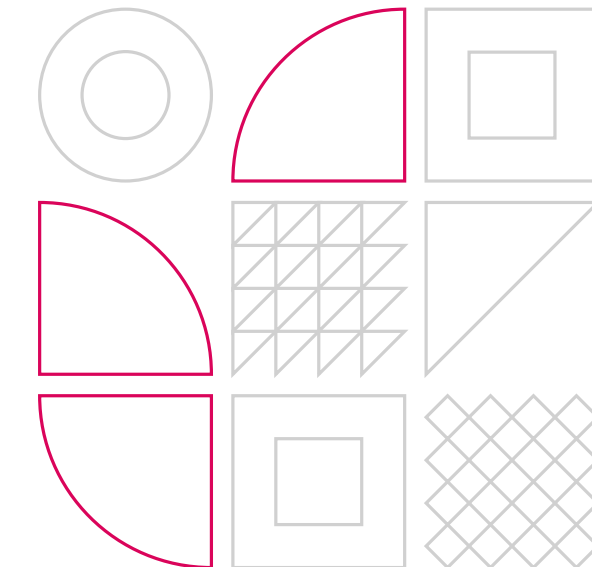
muzealne. W 1945 roku w wyniku alianckich bombardowań został uszkodzony. W 1950 roku zniszczone budynki zamku zostały całkowicie zburzone na polecenie władz NRD, które uznały go za symbol pruskiego imperializmu. W latach 1973–1976 na jego miejscu zbudowano Pałac Republiki. Po zjednoczeniu Niemiec w 1990 roku rozpoczęła się dyskusja na temat odbudowy zamku. W 2007 roku Bundestag podjął decyzję o jego odbudowie. Rekonstrukcja gmachu miała się rozpocząć w 2010 roku, po uprzedniej rozbiórce Pałacu Republiki, która zakończyła się pod koniec 2008 roku. Kamień węgielny został położony 12 czerwca 2013 roku przez prezydenta Niemiec Joachima Gaucka. Odbudowa ma się zakończyć jesienią 2020 roku. Zamek – Forum

Humboldtów – ma pomieścić muzea, a także zapewniać przestrzeń dla wydarzeń naukowych i kulturalnych. Następnie odbyła się debata z udziałem prof. Krzysztofa Domaradzkiego z Politechniki Warszawskiej, dr. Tomasza Jeleńskiego ze stowarzyszenia INTBAU, prof. Jakuba Lewickiego, mazowieckiego konserwatora zabytków, i Michała Krasuckiego, dyr. Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków. Debatę poprowadził dziennikarz Piotr Otrębski. Podczas spotkania zastanawiano się nad funkcją odbudowanego Pałacu Saskiego i jego otoczenia oraz nad wykorzystaniem doświadczeń berlińskich co do technologii odbudowy i docelowego przeznaczenia budynku. Zapis debaty ma zostać przedstawiony osobom

odpowiedzialnym za realizację odbudowy Pałacu Saskiego oraz na stronie internetowej stowarzyszenia Saski 2018 – www.saski2018.pl.

Wsparcie FWPN umożliwiło wizytę w Warszawie Wilhelma von Boddiena ze stowarzyszenia Berliner Schloss, które doprowadziło do rozpoczęcia odbudowy zamku Hohenzollernów i zbiera na całym świecie fundusze na ten cel. Była to pierwsza w Warszawie prezentacja odbudowy tej znaczącej w historii Niemiec i Berlina budowli. Więcej o odbudowie zamku Hohenzollernów w Berlinie: www.berliner-schloss.de

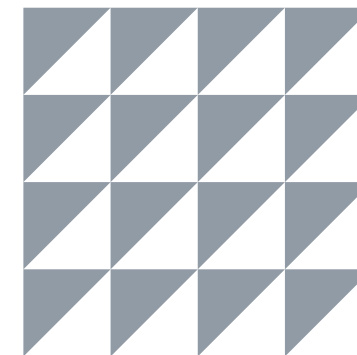
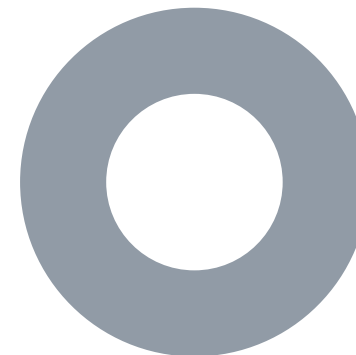
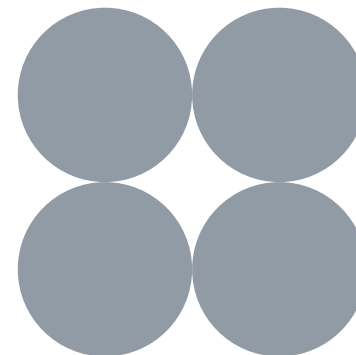
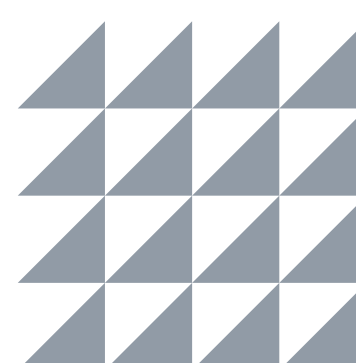
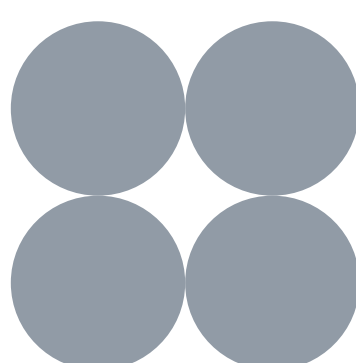
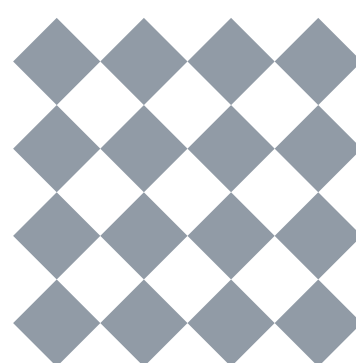
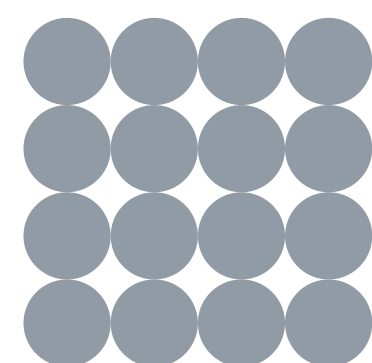
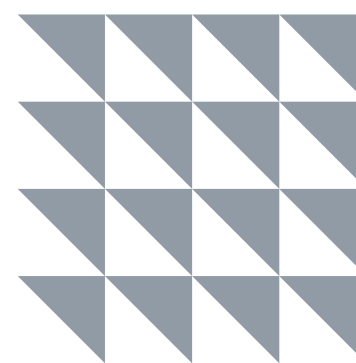
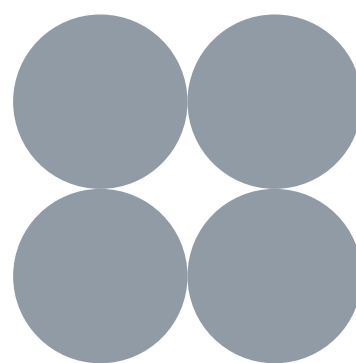
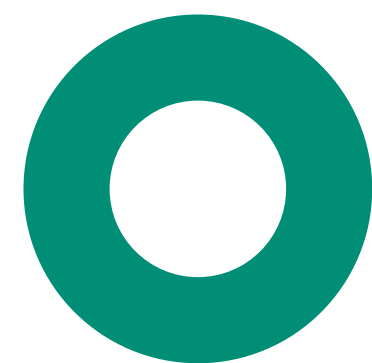
Koordinacja ze strony FWPN:
Tomasz Markiewicz

FWPN wsparła w 2019 roku
86 projektów kulturalnych
w łącznej kwocie 2 324 845 zł.

Pełna lista projektów
dofinansowanych
w 2019 roku przez FWPN
jest dostępna w internecie
na naszej stronie
www.fwpn.org.pl

Spółeczeństwo,
gospodarka,
środowisko

78

Barometr Polska – Niemcy 2019

80

„Koło Dyskusyjne Polska” Niemieckiego
Towarzystwa Polityki Zagranicznej
i FWPN

82

Program „1939–1989–w2019:
historia do przemyslenia”

83

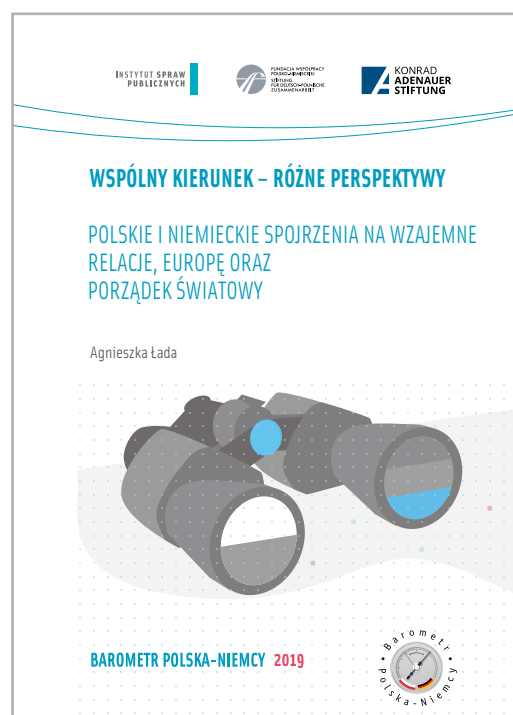
Spotkania dyskusyjne FWPN
wokół książek

85

Polsko-Niemiecki Dialog o Europie:
Debaty w ramach cyklu Forum Dialog+
im. Andrzeja Godlewskiego

Barometr Polska – Niemcy 2019

„Barometr Polska – Niemcy” jest projektem badawczym Instytutu Spraw Publicznych, który cyklicznie od 2000 roku gromadzi i publikuje opinie Polaków i Niemców na temat stosunków polsko-niemieckich i bieżących wyzwań. W 2019 roku Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, która wspierała także wybrane wcześniejsze edycje projektu, była oprócz Fundacji Konrada Adenauera partnerem projektu. Jak w każdej edycji badania polscy i niemieccy respondenci odpowiadali na pytania dotyczące oceny stosunków między oboma krajami. Wyniki pokazują, że Polacy i Niemcy podobnie oceniają obecny stan stosunków polsko-niemieckich: 59 proc. Polaków i 60 proc. Niemców twierdzi, że relacje są dobre, z kolei 23 proc. Polaków i 27 proc. Niemców postrzega ich stan jako zły. Autorzy badań podkreślają zmianę tendencji w ocenie stosunków polsko-niemieckich przez niemieckich respondentów. Tradycyjnie to Polacy lepiej postrzegali stosunki bilateralne. W „Barometrze Polska – Niemcy 2019” pierwszy raz opinie Niemców były minimalnie lepsze od polskich. 2019 to jednocześnie rok wielu okrągłych rocznic obchodzonych w obu krajach, dlatego też badanie opinii publicznej zostało poszerzone o pytania dotyczące wpływu II wojny światowej na obecne relacje polsko-niemieckie, wkładu Polaków w obalenie komunizmu oraz roli światowych mocarstw w globalnym porządku. Dr Agnieszka Łada, autorka projektu, wskazuje,

że Polacy i Niemcy wciąż dostrzegają wpływ II wojny światowej na wzajemne relacje, spada jednak odsetek badanych twierdzących, że jest on silny. „Zarówno Polacy, jak i Niemcy są mocno podzieleni w opiniach na temat wkładu Polski w obalenie komunizmu i przemiany demokratyczne w Europie Środkowo-Wschodniej. Grupa Polaków, która uważa, że wkład ich kraju w proces transformacji w regionie nie został wystarczająco uznany, jest większa od grupy Polaków dostrzegających takie uznanie. Natomiast mniej niż połowa Niemców uznaje wpływ Polski na przemiany roku 1989 za istotny, większość ma na ten temat opinie sceptyczne” – twierdzi dr A. Łada.

Prezentacja wyników badania „Barometr Polska – Niemcy 2019” w Warszawie 28 maja 2019 r. Od lewej: Cornelius Ochmann (Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej), Hanna Dmochowska (Fundacja Konrada Adenauera)

Prezentacja wyników badania „Barometr Polska – Niemcy 2019” w Warszawie 28 maja 2019 r. Dr Agnieszka Łada (Instytut Spraw Publicznych)

Wyniki badań zostały opublikowane i omówione w raporcie pt. „Wspólny kierunek, różne perspektywy – polskie i niemieckie spojrzenia na wzajemne relacje oraz porządek światowy”. Główne wnioski płynące z badań zostały zaprezentowane na konferencjach w Warszawie 28 maja 2019 oraz w Berlinie 20 czerwca 2019 roku. Raport z wynikami badania z serii „Barometr Polska – Niemcy 2019” pt. „Wspólny kierunek, różne perspektywy – polskie i niemieckie spojrzenia

na wzajemne relacje oraz porządek światowy” dostępny jest na stronie Instytutu Spraw Publicznych w języku polskim, niemieckim i angielskim: <https://www.isp.org.pl/pl/publikacje/wspolny-kierunek-rozne-perspektywy-polskie-i-niemieckie-spojrzenia-na-wzajemne-relacje-europe-oraz-porzadek-swiatowy-barometr-polska-niemcy-2019>.

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmiter

„Koło Dyskusyjne Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

„Koło Dyskusyjne Polska” jest cyklicznym wydarzeniem organizowanym od 2009 roku przez Niemieckie Towarzystwo Polityki Zagranicznej w kooperacji z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej. Działalność Koła stwarza w Berlinie platformę do konstruktywnej, publicznej i eksperckiej wymiany myśli na aktualne tematy dotyczące relacji polsko-niemieckich i polityki europejskiej. Regularnie odbywające się spotkania są przeznaczone dla decydentów ze świata polityki, mediów, nauki i gospodarki, a także przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego w Niemczech. Przewodniczy im Markus Meckel, współprzewodniczący Rady FWPN. Dyskusje prowadzone w ramach Koła świadczą o rosnącej potrzebie rozmowy i dużym zainteresowaniu krajem sąsiada, dlatego można uznać, że stało się ono w ostatnim czasie ważną przestrzenią międzypaństwowego dialogu. Ze względu na majowe wybory do Parlamentu Europejskiego dyskusje Koła koncentrowały się w 2019 roku na relacjach Polski i Niemiec w kontekście europejskim i regionalnym. Działalność Koła w minionym roku zainauguowało 29 stycznia spotkanie grona wysokich rangą ekspertów, w którym brał udział m.in. minister do spraw europejskich Konrad Szymański. Oficjalny

temat zebrania brzmiał: „EU Reforms: Inputs from Poland”. Zaproszeni goście debatowali nad instytucjonalnymi reformami Unii Europejskiej. Jako pierwszy propozycje Polski w zakresie europejskiej polityki bezpieczeństwa, gospodarczej oraz socjalnej, a także koncepcje raportu „Unii Narodów 2.0” prezentował Piotr Arak, dyrektor i analityk warszawskiego think tanku – Polskiego Instytutu Ekonomicznego. Niemiecką perspektywę kierunków rozwoju Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem brexitu, przedstawili poseł do Bundestagu Manuel Sarrazin (Sojusz 90/Zieloni) oraz dr Daniela Schwarzer, dyrektorka Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej. Manuel Sarrazin, przewodniczący polsko-niemieckiej grupy parlamentarnej w Bundestagu, był także ważnym gościem Koła Dyskusyjnego na spotkaniu 12 czerwca 2019 roku. „Przesunięcie akcentów, zmiana wartości?” to temat dyskusji poświęconej polsko-niemieckim relacjom po wyborach europejskich. Wyniki wyborów w Polsce skomentował Basil Kerski, dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku. Skupił się przy tym na przyczynach znaczącej przewagi narodo-wo-konserwatywnej partii Prawa i Sprawiedliwości oraz na pytaniu o rolę Polski w nowym euro-parlamencie ze wzmocnionym eurosceptycznym

Spotkanie „EU Reforms: Inputs from Poland”.
Drugi od prawej: minister ds. europejskich Konrad Szymański

Dyskusja podsumowująca 30 lat transgranicznej współpracy między Polską a Niemcami. Od lewej: Barbara Richstein, Markus Meckel, Agnieszka Łada

skrzydłem. Dyskutanci zgodzili się, że przyszła polityka unijna Niemiec musi w większym stopniu uwzględniać Warszawę jako ważną sojuszniczkę w sprawach europejskich. Rację przyznała im również publiczność. Po prawie 30 latach transgranicznej współpracy między Polską a Niemcami w zjednoczonej Europie odbyło się 18 września 2019 roku spotkanie Koła Dyskusyjnego, na którym dwie ekspertki z dziedziny polityki i społeczeństwa obywatelskiego debatowały o wspólnych doświadczeniach i aktualnych wyzwaniach dla bilateralnych stosunków w perspektywie europejskiej. Agnieszka

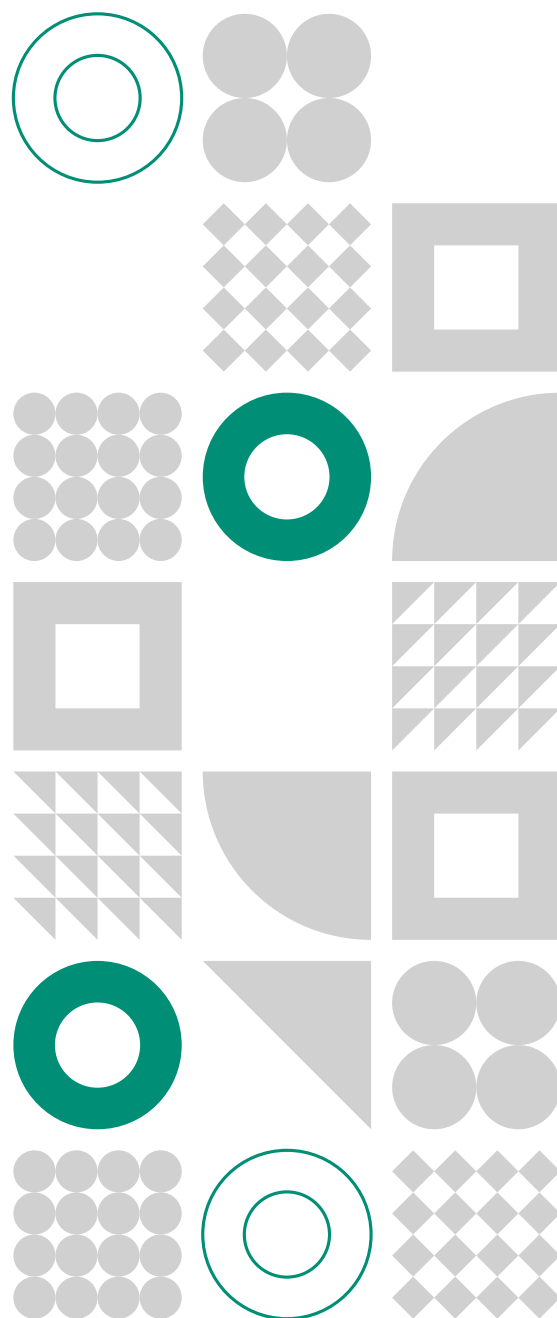
Łada, kierowniczka programu europejskiego w warszawskim Instytucie Spraw Publicznych, oraz Barbara Richstein, posłanka do Landtagu Brandenburgii z ramienia CDU i członkini Rady FWPN, przedstawiły przykłady udanej współpracy instytucjonalnej 500 miast polskich i niemieckich połączonych umowami partnerskimi. Podjęły także wątek niewykorzystanych możliwości w ramach współdziałania obu krajów. Panelistki podkreślały, że poprawa współpracy regionów przygranicznych wewnątrz Wspólnoty wymaga silnego wsparcia na poziomie europejskim.

Koordynacja: Karolina Fuhrmann

Program „1939–1989–2019: historia do (prze)myślenia”

W 2019 roku Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec przyznało FWPN środki w wysokości 100 tys. euro na realizację projektów w ramach linii projektowej „1939–1989–2019: historia do (prze)myślenia”. Celem programu było umożliwienie realizacji polsko-niemieckich projektów nawiązujących do ważnych wydarzeń historycznych w 2019 roku: 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej oraz 30. rocznicy przełomowego dla Europy roku 1989. Program był impulsem do podejmowania wspólnych inicjatyw oraz dobrosąsiedzkiego dialogu o przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Wiele projektów z obszaru edukacji historycznej, obywatelskiej i kulturalnej wspartych w ramach tej okolicznościowej linii programowej miało na celu uwrażliwienie przedstawicieli młodego pokolenia na trudną, wspólną historię XX wieku, a także uzupełnienie luk w wiedzy o historii. Linia skierowana była przede wszystkim do małych instytucji społeczeństwa obywatelskiego, a sposób aplikowania o środki został w znacznym stopniu uproszczony. Udało się zrealizować 18 polsko-niemieckich projektów w formie seminariów, spotkań dyskusyjnych, warsztatów i konferencji.

Koordinacja: Aneta Jędrzejczak

Spotkania dyskusyjne FWPN wokół książek

 Prezentacja książki Gerharda Gnaucka, przemawia Knut Abraham, minister pełnomocny w Ambasadzie Niemiec. Siedzą od lewej: Piotr Semka, Gerhard Gnauck, Joanna Czudec (FWPN)

Ambasada Republiki Federalnej Niemiec w Polsce i Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej zorganizowały 3 lipca 2019 roku spotkanie z okazji publikacji książki Gerharda Gnaucka „Polen verstehen. Geschichte. Politik. Gesellschaft” (Klett-Cotta 2018). W spotkaniu udział wzięli Gerhard Gnauck

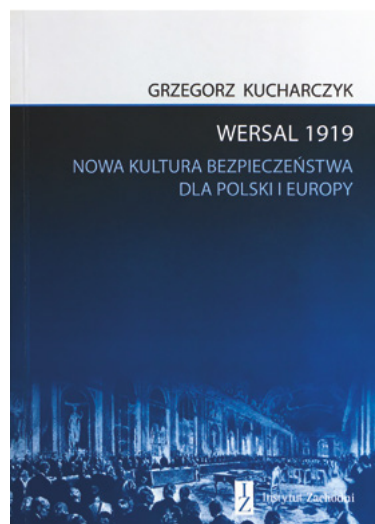
(autor książki, korespondent FAZ w Polsce) i Piotr Semka (publicysta, dziennikarz tygodnika „Do Rzeczy”). Rozmowę moderowała Joanna Czudec (FWPN). Prezentacja zgromadziła rekordową liczbę publiczności – do FWPN przybyło niemal 150 osób.

Po prezentacji książek prof. Grzegorza Kucharczyka. Od lewej: prof. Zdzisław Krasnodębski, poseł do Parlamentu Europejskiego, dr Justyna Schulz, dyrektorka Instytutu Zachodniego w Poznaniu, prof. Grzegorz Kucharczyk, dr Krzysztof Rak, dyrektor – członek Zarządu FWP

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej zorganizowała 29 listopada 2019 roku spotkanie poświęcone książkom:

- „Pierwsza niemiecka okupacja. Królestwo Polskie i kresy wschodnie pod okupacją mocarstw centralnych 1914–1918” (Instytut Historii PAN, Warszawa 2019),
- „Wersal 1919. Nowa kultura bezpieczeństwa dla Polski i Europy” (Instytut Zachodni, Poznań 2019).

W dyskusji uczestniczyli prof. Zdzisław Krasnodębski i prof. Grzegorz Kucharczyk (autor). Rozmowę moderował dr Krzysztof Rak (FWPN).

Spotkanie zostało zorganizowane we współpracy z Instytutem Zachodnim im. Zygmunta Wojciechowskiego w Poznaniu.

Koordinacja: Joanna Czudec

Polsko-Niemiecki Dialog o Europie: Debaty w ramach cyklu Forum Dialog+ im. Andrzeja Godlewskiego

Forum Dialog+ im. Andrzeja Godlewskiego to cykl debat o najważniejszych wyzwaniach dla Polski w Europie. W 2019 roku odbyło się dziewięć spotkań dotyczących m.in. kwestii w zakresie obronności, polityki migracyjnej, bezpieczeństwa energetycznego, sojuszu Europy i Ameryki w świetle interesów Polski i Niemiec, polityki zagranicznej Polski po październikowych wyborach do Sejmu.

Debata po szczycie. Od lewej: Florian Kellermann, korespondent Deutschlandradio w Polsce, Andrzej Grzyb, poseł PSL, Agnieszka Łada, Instytut Spraw Publicznych, Marcin Antosiewicz. Fot. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

Debata 15.03.2019 r., „Odnowiona Europa – polskie i niemieckie prespektywy”.
Od lewej: Andrzej Godlewski, prof. Zbigniew Czachór, prof. Waldemar Paruch,
ambasador Rolf Nickel, Monika Sieradzka. Fot. Ars Republica

W debatach w ramach Forum Dialog+ biorą udział politycy, wybitni polscy i zagraniczni eksperci reprezentujący różne środowiska i specjalności oraz dziennikarze. Prowadzone z ich udziałem dyskusje w sposób merytoryczny uzupełniają spory na temat funkcjonowania Unii Europejskiej w kolejnej dekadzie. Dialog, którego ze względu na polaryzację polityczną w Polsce bardzo brakuje, jest ukierunkowany na formułowanie propozycji rozwiązań poszczególnych problemów. Gośćmi debat w 2019 roku byli m.in.:

- Knut Abraham, minister pełnomocny, zastępca ambasadora Republiki Federalnej Niemiec w Polsce,

- Eduardas Borisovas, ambasador Litwy w Polsce,
- Andrij Deszczycia, ambasador Ukrainy w Polsce,
- Rolf Nickel, ambasador Republiki Federalnej Niemiec w Polsce,
- płk rez. Joachim Franke, wykładowca gościnny w Akademii Dowodzenia w Hamburgu,
- dr Andrzej Grzyb, poseł PSL,
- prof. Waldemar Paruch, szef Centrum Analiz Strategicznych,
- Marek Prawda, dyrektor przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce,
- Paweł Zalewski, poseł PO,
- prof. Andrzej Zybertowicz, doradca prezydenta RP.

Od czerwca 2019 roku moderatorem spotkań jest Marcin Antosiewicz, dziennikarz, politolog, wykładowca akademicki.

Zapisy wideo z debat dostępne są na YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UC5ogR85oeWcTnnKrbz7Di6g>
Partnerami wydarzeń w ramach Forum Dialog+ były Ars Republica, Fundacja Konrada Adenauera, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Koordinacja ze strony FWPN:
Natalia Kuziak, Małgorzata Gmitter

W czerwcu 2019 roku zmarł Andrzej Godlewski, jeden z inicjatorów cyklu Forum Dialog+, publicysta i wykładowca Uniwersytetu SWPS w Warszawie. Karierę w mediach rozpoczynał w dziale zagranicznym „Gazety Wyborczej”. Następnie pracował jako dziennikarz, producent i kierownik redakcji publicystyki TVP 1. W latach 2006–2007 był szefem działu Opinie „Dziennika”. W okresie 2007–2011 pracował w wydawnictwie Polskapresse, m.in. jako współzałożyciel ogólnopolskiego dziennika „Polska The Times” i szef działów Opinie i Kraj. W latach 2011–2016 był wicedyrektorem TVP 1. Godlewski występował jako komentator polityczny w polskich i międzynarodowych mediach, m.in. w audycjach niemieckiej redakcji Polskiego Radia (www.auslandsdienst.pl), TOK FM i w radiu RDC. Społecznie działał jako członek Rady Programowej Towarzystwa Demokratycznego Wschód (www.tdw.org.pl), które wspiera na przykład dziennikarzy z krajów byłego ZSRR.

W siedzibie Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej 2.12.2019 roku zorganizowano wieczór poświęcony pamięci Andrzeja Godlewskiego. Było to szczególne wydarzenie, podczas którego zaprezentowano jego tomik poezji pt. „Trzymajcie się”. Na spotkanie przybyli współpracownicy, przyjaciele, znajomi oraz bliscy dziennikarza.

FWPN wsparła w 2019 roku 31 projektów w dziedzinie Społeczeństwo, gospodarka, środowisko w łącznej kwocie 967 302 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2019 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego

Dla Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej z siedzibą w Warszawie przy ulicy Zielnej 37 („Fundacja”), które zawiera bilans na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym, rachunek przepływów pieniężnych za rok zakończony w tym dniu oraz dodatkowe informacje i objaśnienia („sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Fundacji na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Fundację przepisami prawa oraz jej statutem;
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 Ustawy o rachunkowości.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”) oraz stosownie do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewiden-

tach” – Dz. U. z 2019 r., poz. 1421 z późn. zm.). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Fundacji zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Fundacji zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy, są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Fundacji za sprawozdanie finansowe

Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Fundacji zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz obowiązującymi Fundację przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd uznaje za niezbędną, aby umożliwić sporządzenie sprawozdania

finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Fundacji do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji, kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Fundacji, albo zaniechać prowadzenia działalności, albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Fundacji oraz członkowie Rady Fundacji są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości. Członkowie Rady Fundacji są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Fundacji.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności, czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem, oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Fundacji ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Fundacji obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyko istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywu, fałszerstwa, celowych pominięć,

wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;

- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Fundacji;

- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Fundacji;

- wyciągamy wnioski na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Fundacji zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może podawać w znaczącą wątpliwość zdolność Fundacji do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Fundacja zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Radzie Fundacji informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Piotr Świętochowski.

Działający w imieniu Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 73, w imieniu której kluczowy biegły rewident zbadał sprawozdanie finansowe:

Piotr Świętochowski
nr w rejestrze 90039
Warszawa, 28 sierpnia 2020 roku

Bilans

Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie
według stanu na 31.12.2019 roku

Suma w zł na:

Aktywa		31.12.2019	31.12.2018
A.	Aktywa trwałe	129 997 365,05	87 296 575,99
I	Wartości niematerialne i prawne		
	1. Koszty zakończonych prac rozwojowych		
	2. Wartość firmy		
	3. Inne wartości niematerialne i prawne		
	4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne		
II	Rzeczowe aktywa trwałe	4 198 211,53	4 350 368,51
	1. Środki trwałe	4 198 211,53	4 350 368,51
	a) grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	114 913,38	118 987,21
	b) budynki, lokale, obiekty inżynierii	3 900 800,30	4 057 013,09
	c) urządzenia techniczne i maszyny	182 497,85	174 368,21
	d) środki transportu	0,00	0,00
	e) inne środki trwałe	0,00	0,00
	2. Środki trwałe w budowie		
	3. Zaliczki na środki trwałe w budowie		
III	Należności długoterminowe		
IV	Inwestycje długoterminowe	124 635 360,71	81 704 828,45
	1. Nieruchomości	49 886 483,31	51 877 695,01
	2. Wartości niematerialne i prawne		
	3. Długoterminowe aktywa finansowe	74 748 877,40	29 827 133,44
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe	74 748 877,40	29 827 133,44
	- udzielone pożyczki		
	- inne długoterminowe aktywa finansowe		
	4. Inne inwestycje długoterminowe		

Suma w zł na:

Aktywa		31.12.2019	31.12.2018
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 163 792,81	1 241 379,03
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 163 792,81	1 241 379,03
B.	Aktywa obrotowe	283 018 626,89	325 252 997,31
I	Zapasy	14 308,95	18 617,88
	1. Materiały		
	2. Półprodukty i produkty w toku		
	3. Produkty gotowe		
	4. Towary		
	5. Zaliczki na dostawy	14 308,95	18 617,88
II	Należności krótkoterminowe	390 318,40	948 045,93
	1. Należności od jednostek powiązanych		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:		
	- do 12 miesięcy		
	- powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		
	2. Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:		
	- do 12 miesięcy		
	- powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		
	3. Należności od pozostałych jednostek	390 318,40	948 045,93
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:		
	- do 12 miesięcy	351 701,95	789 320,07
	- powyżej 12 miesięcy	351 701,95	789 320,07
	b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	35 498,25	155 200,09
	c) inne	3 118,20	3 525,77
	d) dochodzone w drodze sądowej		

Suma w zł na:

Aktywa		31.12.2019	31.12.2018
III	Inwestycje krótkoterminowe	282 512 258,75	324 186 920,82
	1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	282 512 258,75	324 186 920,82
	a) w jednostkach powiązanych		
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe		
	- udzielone pożyczki		
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe		
	b) w pozostałych jednostkach	221 147 734,54	261 061 468,40
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe	66 738 476,60	105 563 135,10
	- udzielone pożyczki		
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	154 409 257,94	155 498 333,30
	c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	61 364 524,20	63 125 452,42
	- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	4 456 250,23	6 171 452,42
	- inne środki pieniężne	56 908 273,97	56 954 000,00
	- inne aktywa pieniężne		
	2. Inne inwestycje krótkoterminowe		
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	101 740,79	99 412,68
C.	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy		
D.	Udziały (akcje) własne		
	AKTYWA RAZEM	413 015 991,94	412 549 573,30

Suma w zł na:

Pasywa		31.12.2019	31.12.2018
A.	Fundusz własny	411 675 253,71	411 132 915,19
I	Fundusz podstawowy	411 132 497,39	410 869 166,18
II	Fundusz z aktualizacji wyceny	417,80	417,80
III	Zysk (strata) netto za rok obrotowy	542 338,52	263 331,21
B.	Zobowiązania i rezerwy	1 340 738,23	1 416 658,11
I	Rezerwy na zobowiązania	100 000,00	100 000,00
	1. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	100 000,00	100 000,00
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe	100 000,00	100 000,00
	3. Pozostałe rezerwy		
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe		
II	Zobowiązania długoterminowe	651 342,98	677 755,16
	1. Wobec jednostek powiązanych		
	2. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	3. Wobec pozostałych jednostek	651 342,98	677 755,16
	a) kredyty i pożyczki		
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
	c) inne zobowiązania finansowe		
	d) zobowiązania wekslowe		
	e) inne	651 342,98	677 755,16
III	Zobowiązania krótkoterminowe	557 801,95	608 523,01
	1. Zobowiązania wobec jednostek powiązanych		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności:		
	- do 12 miesięcy		
	- powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		
	2. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności:		
	- do 12 miesięcy		
	- powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		

Rachunek zysków i strat

sporządzony za okres 01.01.2019 – 31.12.2019 (wariant kalkulacyjny) w zł

Suma w zł na:

Pasywa	31.12.2019	31.12.2018
3. Wobec pozostałych jednostek	556 592,24	607 313,30
a) kredyty i pożyczki		
b) zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
c) inne zobowiązania finansowe		
d) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności	208 257,03	355 651,68
- do 12 miesięcy	208 257,03	355 651,68
- powyżej 12 miesięcy		
e) zaliczki otrzymane na dostawy		
f) zobowiązania wekslowe		
g) zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych oraz innych tytułów publicznoprawnych	58 600,91	47 171,29
h) zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 223,88	2 032,69
i) inne zobowiązania	287 510,42	202 457,64
4. Fundusze specjalne	1 209,71	1 209,71
IV Rozliczenia międzyokresowe	31 593,30	30 379,94
1. Ujemna wartość firmy		
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	31 593,30	30 379,94
- długoterminowe		
- krótkoterminowe	31 593,30	30 379,94
PASYWA RAZEM	413 015 991,94	412 549 573,30

	za rok 2019	za rok 2018
A. Przychody działalności pożytku publicznego	1 263 777,43	1 674 351,42
I Przychody działalności nieodpłatnej	1 260 151,42	1 674 351,42
II Przychody działalności odpłatnej	3 626,01	
B. Koszty realizacji zadań pożytku publicznego	7 243 662,80	8 422 212,90
I Koszty działalności nieodpłatnej	7 189 813,38	8 422 212,90
II Koszty działalności odpłatnej	53 849,42	
C. Wynik finansowy działalności pożytku publicznego (A-B)	-5 979 885,37	-6 747 861,48
D. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	7 004 456,28	7 023 839,84
I Przychody netto ze sprzedaży produktów	7 004 456,28	7 023 839,84
E. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	5 551 559,53	6 035 076,24
I Koszt własny sprzedanych produktów	5 551 559,53	6 035 076,24
F. Zysk/strata brutto ze sprzedaży (D-E)	1 452 896,75	988 763,60
G. Koszty ogólnego zarządu	2 290 376,07	2 368 269,27
H. Zysk/strata na działalności statutowej, statutowej działalności pożytku publicznego i gospodarczej (C+F-G)	-6 817 364,69	-8 127 367,15
I. Pozostałe przychody operacyjne	31 565,52	72 668,98
I Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych		
II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
III Inne przychody operacyjne	31 565,52	72 668,98
J. Pozostałe koszty operacyjne	489 678,36	9 403,88
I Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych		
II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
III Inne koszty operacyjne	489 678,36	9 403,88
K. Zysk/strata z działalności operacyjnej (H+I-J)	-7 275 477,53	-8 064 102,05
L. Przychody finansowe	7 844 458,64	8 340 504,31
I Dywidendy i udziały w zyskach		
a od jednostek powiązanych, w tym:		
- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		

b	od jednostek pozostałych, w tym:		
	- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
II	Odsetki, w tym:	5 041 796,58	6 329 373,73
	od jednostek powiązanych		
III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		
	w jednostkach powiązanych		
IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	2 802 662,06	2 011 130,58
V	Inne		
M.	Koszty finansowe	26 642,59	13 071,05
I	Odsetki, w tym:	177,46	77,86
	dla jednostek powiązanych		
II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		
	w jednostkach powiązanych		
III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
IV	Inne	26 465,13	12 993,19
N.	Zysk strata brutto (K+L-M)	542 338,52	263 331,21
O.	Podatek dochodowy		
P.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)		
R.	Zysk strata netto (N-O-P)	542 338,52	263 331,21

Dotacje przyznane w 2019 roku

A. Dotacje w podziale na kraje realizacji

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy przyznanych kwot
Polska	150	4 115 465	55,37%
Niemcy	45	1 864 159	25,08%
Polska i Niemcy	38	1 284 625	17,28%
Poza klasyfikacją (także poza Polską i Niemcami)	4	168 575	2,27%
Razem	237	7 432 824	100,00%

B. Dotacje realizowane w Polsce w podziale na województwa

Suma dotacji na projekty realizowane w Polsce – 100%

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
więcej niż jedno województwo	11	379 787,50	9,23%
dolnośląskie	18	525 875	12,78%
kujawsko-pomorskie	0	0	0,00%
lubelskie	1	30 000	0,73%
lubuskie	3	65 750	1,60%
łódzkie	1	14 000	0,34%
małopolskie	20	532 975	12,95%
mazowieckie	47	1 536 765	37,34%
opolskie	5	59 600	1,45%
podkarpackie	2	36 490	0,89%
podlaskie	4	110 250	2,68%
pomorskie	14	287 393	6,98%
śląskie	3	36 650	0,89%
świętokrzyskie	0	0	0,00%
warmińsko-mazurskie	6	197 250	4,79%
wielkopolskie	8	151 580	3,68%
zachodniopomorskie	7	151 100	3,67%
Razem Polska	150	4 115 465	100,00%

C. Dotacje realizowane w Niemczech w podziale na kraje związkowe

Suma dotacji na projekty realizowane w Niemczech – 100%

Region	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
Badenia-Wirtembergia	2	22 250	1,19%
Bawaria	2	22 355	1,20%
Berlin	15	586 485	31,46%
Brandenburgia	6	581 675	31,20%
Brema	1	25 500	1,37%
Dolna Saksonia	3	43 750	2,35%
Hamburg	0	0	0,00%
Hesja	1	21 250	1,14%
Meklemburgia-Pomorze Przednie	1	76 500	4,10%
Nadrenia Północna-Westfalia	3	42 050	2,26%
Nadrenia-Palatynat	0	0	0,00%
Saara	0	0	0,00%
Saksonia	4	76 250	4,09%
Saksonia-Anhalt	1	42 500	2,28%
Szlezwik-Holsztyn	2	33 625	1,80%
Turyngia	0	0	0,00%
Niemcy (więcej niż jeden land)	4	289 969	15,56%
Razem Niemcy	45	1 864 159	100,00%

Rada FWPN Zarząd FWPN

według stanu na 31 grudnia 2019 roku

Rada

Współprzewodniczący

prof. dr hab. Piotr Madajczyk

Historyk i politolog. Od 1990 roku w Instytucie Studiów Politycznych PAN w Warszawie. Obecnie kieruje Zakładem Studiów nad Niemcami, jest redaktorem naczelnym „Rocznika Polsko-Niemieckiego” oraz członkiem kolegium redakcyjnego „Dziejów Najnowszych”. Wykładowca na Uczelni Łazarskiego w Warszawie. W latach 2010–2015 był w Radzie Naukowej Fundacji Flucht, Vertreibung, Versöhnung w Berlinie. Jego zainteresowania badawcze obejmują problematykę mniejszości narodowych w Polsce, stosunków polsko-niemieckich w XX wieku, przymusowych migracji w Europie Środkowo-Wschodniej po 1945 roku, historii najnowszej Polski. Prowadzi odczyty i wykłady w Polsce i w Niemczech, publikuje artykuły naukowe w czasopiśmie. Poza pracą naukową zajmuje się także publicystyką historyczną oraz komentuje aktualne wydarzenia w Niemczech i Austrii (Polskie Radio 24, TOK FM, Program 1 Polskiego Radia i Program 3 Polskiego Radia). Najważniejsze publikacje książkowe to: „Przyłączenie Śląska Opolskiego do Polski 1945–1948” (1996), „Niemcy polscy 1944–1989” (2001), „Polska jako państwo narodowe. Historia i pamięć” (2008, razem z D. Berlińską) i „Czystki etniczne i klasowe w Europie w XX wieku. Szkice do problemu” (2010).

Markus Meckel

Były minister spraw zagranicznych NRD, pastor. Pełni funkcję przewodniczącego Rady Federalnej Fundacji Badań nad Dyktaturą SED, której działalność zainicjował. Jest też członkiem kuratorium Europejskiej Sieci „Pamięć i Solidarność”. Od 12 października 2013 roku do 22 września 2016 roku pełnił funkcję prezydenta Niemieckiego Ludowego Związku Opieki nad Grobami Wojennymi. Zajmuje się europejską polityką zagraniczną i działa na rzecz wspierania demokracji. Studiował teologię w Naumburgu i Berlinie. Od lat 70. zaangażowany w byłej NRD w polityczną działalność opozycyjną. W 1989 roku zainicjował wraz z Martinem Gutzeitem założenie w NRD Socjaldemokratycznej Partii Niemiec (SDP). W 1990 roku pełnił funkcję urzędującego przewodniczącego wschodniej SPD. Po wolnych wyborach w 1990 roku był członkiem Izby Ludowej NRD i ministrem spraw zagranicznych NRD. W latach 1990–2009 poseł do Bundestagu, a od 1994 do 2009 roku przewodniczący Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej Bundestagu. Pełnił funkcję zastępcy rzecznika ds. polityki zagranicznej frakcji SPD. W latach 1998–2006 był przewodniczącym delegacji niemieckiej w Zgromadzeniu Parlamentarnym NATO, a od 2000 do 2002 roku wiceprezydentem Zgromadzenia Parlamentarnego NATO.

Członkowie

Martin Kremer

Studiował prawo i ekonomię. Od lipca 2015 roku jest kierownikiem wydziału Europy Środkowej w niemieckim Ministerstwie Spraw Zagranicznych (Chorwacja, Austria, Polska, Czechy, Słowacja, Słowenia, Węgry). W 1988 roku wstąpił do służby zagranicznej. W latach 1990–1993 był członkiem niemieckiej delegacji w Komisji Rozbrojeniowej ONZ w Genewie podczas obrad w ramach konwencji o zakazie broni chemicznej. W latach 1994–1998 referent ds. gospodarczych i walutowych niemieckiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. W latach 1998–2003 w sztabie planowania tego ministerstwa był odpowiedzialny za niemiecko-francuską/polsko-niemiecką współpracę planową, w latach 2005–2006 ponownie objął to stanowisko. Od 2003 do 2005 roku był referentem ds. kultury w ambasadzie Niemiec w Moskwie („Rok kultury niemieckiej w Rosji”), a w latach 2006–2009 – kierownikiem referatu naukowego i politycznym referentem w ambasadzie Niemiec w Londynie. W latach 2009–2010 członek grupy badawczej Integracja UE w Fundacji Nauka i Polityka (niem. Stiftung Wissenschaft und Politik). W latach 2010–2011 kierował referatem Azji Południowo-Wschodniej i Pacyfiku w niemieckim Ministerstwie Spraw Zagranicznych, następnie, do roku 2015, referatem polityki gospodarczej/rynku wewnętrznego UE.

prof. dr hab. Eugeniusz Cezary Król

Historyk i politolog, profesor zwyczajny nauk humanistycznych. W 1969 roku ukończył studia historyczne na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie w 1976 roku doktoryzował się na podstawie pracy „Okupant niemiecki wobec szkolnictwa polskiego na terenie Generalnej Guberni w okresie drugiej wojny światowej (1939–1944)”. Na przełomie lat 70. i 80. XX wieku współpracował z Niezależną Oficyną Wydawniczą. Od 1993 do 2016 roku był pracownikiem naukowo-badawczym Instytutu Studiów Politycznych PAN, gdzie w 1999 roku habilitował się na podstawie pracy „Propaganda i indoktrynacja narodowego

socjalizmu w Niemczech 1919–1945”. W 2007 roku otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych. W latach 1999–2000 jako profesor gościnny wykładał na Uniwersytecie Johanna Gutenberga w Moguncji. W latach 2002–2006 był dyrektorem Stacji Naukowej PAN w Berlinie, a od 2012 do 2016 roku pełnił funkcję dyrektora Instytutu Studiów Politycznych PAN. W latach 2002–2015 był także wykładowcą w Collegium Civitas w Warszawie. W latach 2016–2019 był profesorem i nauczycielem akademickim na Wydziale Zarządzania Kulturą Wizualną Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Za książkę „Propaganda i indoktrynacja narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945” otrzymał nagrodę KLIO (Warszawa 1999) i Nagrodę im. Jana Długosza (Kraków 2000), za publikację „Polska i Polacy w propagandzie narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945” – nagrodę KLIO (Warszawa 2006) i Nagrodę im. Joachima Lelewela (Warszawa 2008). Jest także tłumaczem i edytorem polskiego wyboru „Dzienników” Josepha Goebbelsa (tom 1–3, wyd. 2013–2014). Pracuje nad krytyczną edycją w języku polskim „Mein Kampf” Adolfa Hitlera.

prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk

Profesor nauk humanistycznych, pracownik Instytutu Historii PAN (w latach 2005–2016 kierownik Pracowni Historii Niemiec i Stosunków Polsko-Niemieckich IH PAN w Poznaniu) oraz Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Członek Rady Instytutu Zachodniego w Poznaniu.

Autor kilkudziesięciu monografii naukowych poświęconych historii Prus i Niemiec w XIX i XX wieku, dziejom stosunków polsko-niemieckich oraz historii myśli politycznej. Zajmuje się również historią XX-wiecznych ludobójstw. Napisał m.in.: „Prusy, Rosja i kwestia polska w myśli politycznej Constantina Frantza 1817–1891” (Warszawa 1999), „Cenzura pruska w Wielkopolsce w okresie zaborów” (Poznań 2001), „Pierwszy Holocaust XX wieku” (Warszawa 2004), „Niemcy i racja stanu. Myśl polityczna Jacques’a Bainville’a” (Warszawa 2005), „Hohenzollernowie” (Poznań 2016). Publikował np. na łamach

„Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung” i „Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands”. Jest współautorem i redaktorem wielotomowej „Historii Prus” powstałej w IH PAN.

Cornelia Pieper

Polityczka, dyplomatką. Od 1982 roku studiowała lingwistykę stosowaną na uniwersytetach w Lipsku i w Warszawie, dyplomowana tłumaczka języków polskiego i rosyjskiego, od 1990 roku czynna w polityce na poziomie kraju związkowego i federacji. W latach 2001–2005 sekretarz generalna FDP. W latach 1998–2013 posłanka do Bundestagu z ramienia frakcji FDP, wiceprzewodnicząca Komisji Oświaty, Badań i Szacowania Konsekwencji Rozwoju Technologii, rzeczniczka frakcji FDP ds. polityki badań naukowych.

W latach 2009–2013 sekretarz stanu w niemieckim Ministerstwie Spraw Zagranicznych i koordynatorka rządu federalnego ds. międzypolitycznych relacji polsko-niemieckich. Od sierpnia 2014 roku konsul generalna Republiki Federalnej Niemiec w Gdańsku. Wyróżniona w 2010 roku tytułem doktora h.c. Uniwersytetu Dokkyo w Japonii i w 2011 roku tytułem profesora h.c. Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Barbara Richstein

Polityczka, posłanka do Landtagu Brandenburgii. W 1983 roku zdała maturę w Tel Awiwie, w latach 1984–1990 studiowała prawo na Uniwersytecie w Bonn, w 1991–1993 pracowała na rynku nieruchomości, w latach 1993–1995 odbyła aplikację prawną w Berlinie. W latach 1995–1997 referentka w biurze zarządu Gminy Żydowskiej w Berlinie, od 1997 roku adwokat. Od września 1999 roku posłanka do Landtagu Brandenburgii z CDU. W latach 2002–2004 minister sprawiedliwości i spraw europejskich w rządzie Brandenburgii. W latach 2004–2007 zastępca przewodniczącego frakcji CDU w Landtagu Brandenburgii. W latach 2004–2009 rzeczniczka ds. polityki europejskiej frakcji CDU w Landtagu Brandenburgii. Od października 2009 do listopada 2011 roku rzeczniczka frakcji CDU ds. europejskich i polityki medialnej, od listopada 2009 do

października 2014 roku przewodnicząca Komisji Europejskiej Landtagu Brandenburgii. Od listopada 2010 do lutego 2015 roku członkini Rady w Rozgłośni Berlin-Brandenburg. Od listopada 2011 do października 2014 roku rzeczniczka frakcji CDU w Landtagu Brandenburgii ds. Europy, mediów i polityki sportu. Od listopada 2014 do grudnia 2015 roku rzeczniczka frakcji CDU ds. polityki komunalnej. Od grudnia 2015 do września 2019 roku wiceprzewodnicząca frakcji CDU w Landtagu Brandenburgii i rzeczniczka ds. Europy, migracji i integracji. Od 2018 roku prezeska brandenburskiego Związku Lekkiej Atletyki. 25 września 2019 roku wybrana na wiceprzewodniczącą Landtagu Brandenburgii.

Manuel Sarrazin

Historyk, studiował historię, studia europy wschodniej oraz prawo, najpierw na Uniwersytecie w Bremie, później w Hamburgu. Od roku 1998 należy do partii Bündnis 90/Die Grünen Hamburg, w latach 2011–2015 zastępca przewodniczącego landu tej partii. Od 2008 roku poseł do Bundestagu. W latach 2014–2018 członek zarządu w Europäische Bewegung Deutschland e.V. Od 2018 wiceprezes Europäische Bewegung Deutschland e.V. oraz przewodniczący polsko-niemieckiej grupy parlamentarnej w niemieckim Bundestagu.

Marek Sorgowicki

Dyplomata, od października 2018 roku zastępca dyrektora Departamentu Polityki Europejskiej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. W 2008 roku ukończył stosunki międzynarodowe na Uniwersytecie Wrocławskim. Absolwent aplikacji dyplomatyczno-konsularnej, od 2009 roku zatrudniony w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. W latach 2011–2016 pracował w Konsulacie Generalnym RP w Hamburgu, a następnie – w latach 2016–2018 – w Ambasadzie RP w Berlinie. Zajmował się m.in. zadaniami z zakresu dyplomacji publicznej i kulturalnej, a także zagadnieniami współpracy z Polonią. W przeszłości pracował również jako przewodnik turystyczny po Wrocławiu i Dolnym Śląsku, angażując się społecznie w popularyzację wiedzy historycznej.

Wiesław Wawrzyniak

Socjolog, dziennikarz. W latach 1968–1972 studiował socjologię na Uniwersytecie Warszawskim, a od 1947 do 1977 roku na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie Zachodnim. W latach 1977–1978 studiował sowietologię na Carleton University w Ottawie. Od 1978 redaktor Radia Wolna Europa w Monachium do zamknięcia rozgłośni w 1994 roku. Komentator spraw krajowych i międzynarodowych, szczególnie stosunków polsko-niemieckich w audycji „Fakty, wydarzenia, opinie”. W 1991 roku korespondent wojenny w Słowenii, Chorwacji i Serbii. W latach 1987–1988 asystent (managing editor) dyrektora RWE Marka Łatyńskiego. W 1982 roku nagrodzony przez dyrekcję Radia Free Europe/Radio Liberty za audycję „Pomost – telefon do kraju” przełamującą blokadę informacyjną Polski po wprowadzeniu stanu wojennego, co „podniosło prestiż RFE/RL za granicą”. W latach 1998–2005 korespondent polskiej sekcji BBC World Service w Niemczech. Od 2006 do 2009 roku komentator polityczny Polskiego Radia w Berlinie. Współpracownik m.in. „Głosu Ameryki”, TVP, „Rzeczpospolitej”, Deutsche Welle World TV, „Newsweek Polska”, „Newsweek International”. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za zasługi dla demokratyzacji Polski

Zarząd

Współprzewodniczący

prof. dr hab. Dariusz Makiła

Urodzony 2 kwietnia 1957 roku w Świeciu nad Wisłą. Absolwent filologii polskiej (1980 rok) oraz prawa (1984) na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. W latach 1981–1982 odbywał służbę wojskową. Od 1983 roku zatrudniony na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu

Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1991 roku obronił doktorat. W latach 2002–2013 pracował na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W 2013 roku habilitował się na tej uczelni. Od 2013 roku profesor nadzwyczajny w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Warszawie, kierownik Katedry Powszechnej Historii Ustroju i Prawa oraz Doktryn Polityczno-Prawnych na Wydziale Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie (obecnie Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie). W swojej działalności naukowej zajmuje się dziejami ustroju i prawa w Polsce i Europie, w tym historią Niemiec oraz stosunków polsko-niemieckich. Przebywał na stypendiach w Szwecji (1987), Austrii (1987), Niemczech (1986, 1988, 1989, 2003, 2004, 2005), między innymi w Max-Planck-Institut für europäische Rechtsgeschichte we Frankfurcie nad Menem (2003, 2005), Herzog August Bibliothek w Wolfenbüttel (1989, 2004). Autor trzech monografii, podręcznika akademickiego, ponad stu artykułów publikowanych w Polsce i za granicą.

dr Johannes von Thadden

Członek zarządu europejskiego koncernu kosmicznego Airbus DS. Od lat zaangażowany we współpracę polsko-niemiecką, zasiada m.in. w Federalnym Zarządzie Towarzystw Polsko-Niemieckich. Studiował ekonomię, historię i nauki polityczne, tematem jego pracy doktorskiej był rozwój polityczny i gospodarczy Polski w latach 1945–1980. Od 1981 do 1982 roku przebywał dzięki stypendium Fulbrighta na Uniwersytecie w Seattle. Po powrocie do Niemiec był pracownikiem naukowym na Uniwersytecie Kraju Saary. Od 1984 roku pracował w Niemieckiej Izbie Przemysłu i Handlu (DIHK), w tym jako osobisty referent dyrektora generalnego, a także jako kierownik biura dyrektora i prezesa tej instytucji. W latach 2004–2007 był dyrektorem zarządzającym CDU. W 2011 roku opublikował powieść historyczną „Greif und Kreuz” („Gryf i krzyż”) o polsko-niemieckiej chrystianizacji Pomorza w XII wieku.

Członkowie

Klara Geywitz

Dyplomowana politolog, wiceprzewodnicząca SPD. Należy do Towarzystwa Polsko-Niemieckiego Brandenburgii. Ukończyła studia politologiczne na Uniwersytecie w Poczdamie. W latach 2002–2004 była referentką w związku krajowym SPD w Brandenburgii. Od 1994 roku jest członkiem partii SPD. W latach 1998–2013 i od maja do października 2014 była członkiem zgromadzenia radnych miejskich Poczdamu. W latach 2008–2013 wiceprzewodnicząca związku krajowego SPD w Brandenburgii, a od 2013 do 1 listopada 2017 roku sekretarz generalna związku krajowego SPD w Brandenburgii. W latach 2004–2019 deputowana do Landtagu Brandenburgii. W latach 2004–2009 była wiceprzewodniczącą frakcji SPD w Landtagu, przewodniczącą grupy roboczej ds. nauki i oświaty. W latach 2009–2010 parlamentarna sekretarz generalna frakcji SPD w Landtagu. Od marca 2013 do października 2014 roku była przewodniczącą Komisji Specjalnej ds. Portu Lotniczego Berlin-Brandenburg. W latach 2014–2019 była rzeczniczką ds. polityki finansowej frakcji SPD w Landtagu oraz członkiem komisji budżetowej i finansów. 8 grudnia 2017 roku podczas zjazdu federalnego SPD została wybrana na członka zarządu partii, a 6 grudnia 2019 roku na wiceprzewodniczącą SPD.

Cornelius Ochmann

Dyrektor zarządzający, specjalista ds. polityki europejskiej, relacji UE – Rosja oraz Polski, Ukrainy, Białorusi. Studiował na uniwersytetach w Moguncji i we Wrocławiu. Przebywał na stypendiach badawczych w Moskwie i Jerozolimie (Hebrew University). W latach 1994–2013 pracował w Fundacji Bertelsmanna, gdzie był m.in. odpowiedzialny za projekt International Bertelsmann Forum (IBF). Współpracował także z Bankiem Światowym i europejskimi instytucjami w ramach relacji z krajami Europy Wschodniej. Z uwagi na raporty przygotowywane w Fundacji Bertelsmanna ma doświadczenie w polityce międzynarodowej. Publikował w Polsce w „Nowej Europie Wschodniej”, jest członkiem redakcji w „New Eastern Europe”.

dr Krzysztof Rak

Dyrektor zarządzający, historyk filozofii, tłumacz, publicysta, ekspert w dziedzinie stosunków międzynarodowych. Absolwent filozofii na Uniwersytecie Warszawskim. Przez kilka lat był asystentem na Wydziale Filozofii filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku (obecnie Uniwersytet w Białymstoku). W latach 90. pracował jako urzędnik w Kancelarii Prezydenta, Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, gdzie zajmował się problematyką międzynarodową (stosunki polsko-niemieckie, polityka europejska). Później został rzecznikiem prasowym Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. W latach 2006–2008 był członkiem Zarządu FWPB. W latach 2007–2009 pracował w TVP, najpierw jako szef redakcji zagranicznej Agencji Informacji TVP, a potem jako szef „Wiadomości”. Od drugiej połowy lat 90. prowadził działalność publicystyczną (tematyka międzynarodowa) przede wszystkim w „Życiu” i „Wprost”. Ponadto publikował w „Gazecie Wyborczej”, „Gazecie Polskiej”, „Naszym Dzienniku”, „Frankfurter Allgemeine Zeitung”, „Die Welt”, „Handelsblatt”, „Sarmatian Review”. Obecnie współpracuje z „Rzeczpospolitą” i „Nową Konfederacją”.

Aleksandra Rybińska

Politolog. Absolwentka Instytutu Nauk Politycznych w Paryżu (Sciences-Po). Publicystka portalu wPolityce.pl, telewizji wPolsce.pl i tygodnika „Sieci”, ekspert think tanku The Warsaw Institute, członek zarządu Fundacji Macieja Rybińskiego i zarządu głównego Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich (SDP). Dorastała w Niemczech, we Francji i w Wielkiej Brytanii. W latach 2006–2011 dziennikarka w „Rzeczpospolitej” i „Uważam Rze”, a następnie (2013–2014) kierownik działu zagranicznego w „Gazecie Polskiej Codziennie”. Publikowała m.in. w „Gazecie Polskiej”, „Nowej Konfederacji”, „The Warsaw Institute Review”, kwartalniku „Rzeczy Wspólne”, „Teologii Politycznej”, „Gazecie Bankowej”, „BBC World Service”, „Welt am Sonntag” i „Der Tagesspiegel”. Od 2014 roku związana z Fratrią.

Zespół FWPB

według stanu na 31 grudnia 2019

Aktualny wykaz pracowników Biura FWPB wraz z numerami telefonów i adresami e-mail jest dostępny na stronie www.fwpb.org.pl

Dyrektorzy – członkowie Zarządu

Cornelius Ochmann

Krzysztof Rak

Pracownicy

Beata Sobczak

kierownik organizacyjny

Projekty własne, wnioski o dotację

Grażyna Babul

menedżer projektów

Ewa Baran

koordynator projektów,
specjalista ds. finansów i grantów

Joanna Czudec

kierownik programowy

Małgorzata Gmiter

koordynator projektów,
specjalista ds. projektów edukacyjnych

Aneta Jędrzejczak

koordynator projektów,
specjalista ds. komunikacji wewnętrznej oraz HR

Tomasz Markiewicz

koordynator projektów,
specjalista ds. projektów historycznych

Magdalena Przedmojska

koordynator projektów, specjalista
ds. nowych mediów i komunikacji zewnętrznej

Administracja

Anna Łaniecka

główna księgową

Tadeusz Stolarski

pracownik administracji

Biuro w Berlinie

Karolina Fuhrmann

koordynator projektów

Centrum Konferencyjne Zielna

Agnieszka Czuj

specjalista ds. organizacji konferencji

Katarzyna Przystawska

specjalista ds. organizacji konferencji

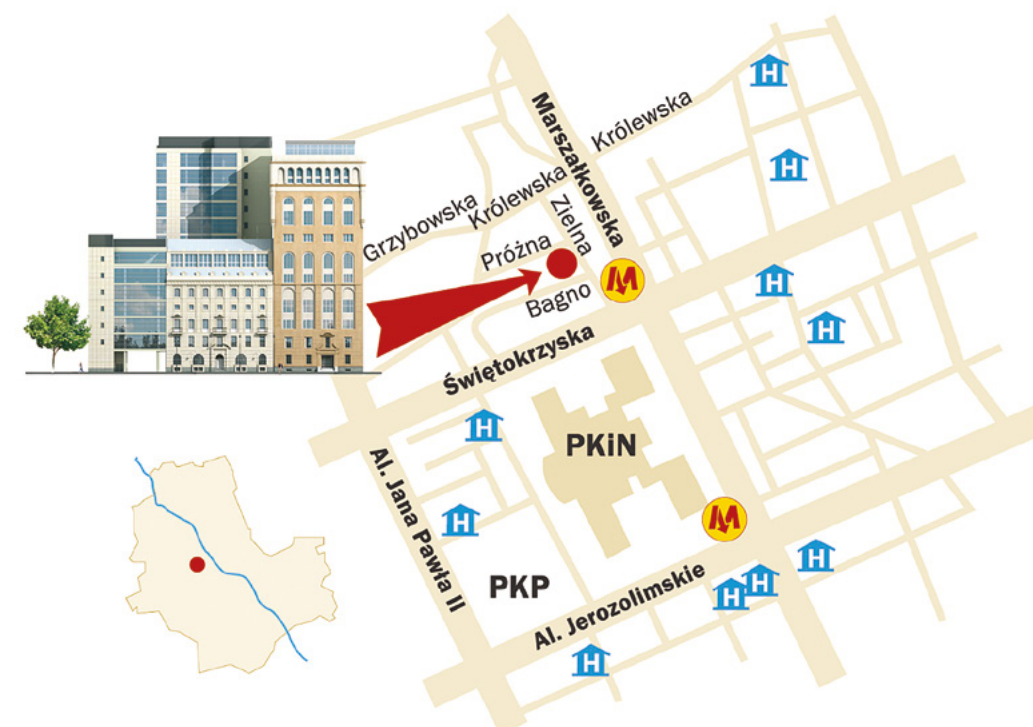
Centrum Konferencyjne Zielna

Centrum Konferencyjne Zielna to pięć sal konferencyjnych o powierzchni od 45 do 250 m kw. oraz pięć sal szkoleniowych o powierzchni od 16 do 55 m kw.

Każda z nich, w zależności od potrzeb, może być dowolnie zaaranżowana jako sala szkoleniowa, seminaryjna czy warsztatowa.

Wszystkie sale konferencyjne wyposażone są w nagłośnienie, system tłumaczenia

symultanicznego, system dyskusyjny, system prezentacji obrazu, mają dostęp do sieci internetowej dla uczestników spotkania oraz inny sprzęt i urządzenia ułatwiające efektywne prowadzenie konferencji, szkoleń, seminariów i innych spotkań. Wszystkie sale są klimatyzowane, widne oraz wyposażone w projektor i flipchart.

Właścicielem Centrum Zielna jest Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Więcej informacji na stronie:

www.centrumzielna.pl

Oferujemy:

najlepszą lokalizację – ścisłe centrum Warszawy – skrzyżowanie Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej, bezpośrednio przy przecięciu I i II linii metra przy stacji Świętokrzyska, wysoki standard wykończenia (klasa a2), dostępność sal konferencyjnych dla niepełnosprawnych. Zapewniamy niską cenę, fachową obsługę, wysoki standard, catering, pomoc w organizacji Państwa przedsięwzięcia.

Kontakt:

Centrum Konferencyjne Zielna
ul. Zielna 37, 00-108 Warszawa

e-mail: agnieszka@centrumzielna.pl

tel. (+48) 22 338 67 67

e-mail: katarzyna@centrumzielna.pl

tel. (+48) 22 338 67 83

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej
Sprawozdanie z działalności za rok 2019

Opracowanie informatyczne:

Janusz Rolecki

Redakcja:

Tomasz Markiewicz

Tłumaczenie:

Andreas Volk

Fotografie:

Archiwum FWPN

Opracowanie graficzne i skład:

Babaloo s.c, Kinga Salwińska

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

ul. Zielna 37

00-108 Warszawa

fwpn@fwpn.org.pl

www.fwpn.org.pl

www.sdpz.org

www.centrumzielna.pl

© FWPN, Warszawa 2020

